

*Vogelwerkgroep Losser
Jaarverslag 2025*

Inhoud

Colofon	2
Voorwoord.....	3
Medewerking	4
Secretarieel verslag.....	5
Nestkastverslag 2025.....	8
Huiszwaluw 2025.....	11
Jaarverslag Ringstation Overdinkel 2025	13
Ooievaars in Losser, Dinkelland en het grensgebied	23
Resultaten broedvogelonderzoek telgebied Losser 2025	30
Inventarisatie Steenuilen, gemeente Losser 2025	38
Midwintertelling watervogels 2025	41
25 jaar Punt Transect Tellingen in Losser	46
Wulpen in het Kremersveen.....	49
Oelemars in 2025	52
Telpost Oelemars 2025	55
Ringaflezingen op de Oelemars 2025	64
De Dwergganzen uit 2021, wat is er van ze geworden?	68
Soortenlijst van de gemeente Losser	70

Colofon

Redactie jaarverslag:

- Ben Hulsebos
- Sander Wansing

Redactieadres: vwglosser@gmail.com

Fotografie: eigen leden

Bestuur:

Henk Noordkamp	voorzitter
Ben Hulsebos	secretaris
Hans Verhoeven	penningmeester
Angelique Lamme	lid
Peet Hovenkamp	lid
Jan Wijering	lid

Contact:

vwglosser@gmail.com

Website:

vwglosser.nl

Vogelringstation VRS Conings:

ringstationoverdinkel@gmail.com

projecten en coördinatoren:

Nestkasten

Losserhof	Bennie Egberink
Arboretum	Martin Bonte
Engelse Tuin	Johnny Sanderink
Duivelshof	Wynand Koekkoek
Grote Gele Kwikstaarten	Johnny Sanderink
Gierzwaluwen (Losser)	Sander Wansing
Gierzwaluwen (Polaroid)	Leo Hassing
Kerkuilen	Jeroen Lansink

Vogelonderzoek

Kolonievogels	Ben Hulsebos
Huiszwaluwen	Jeroen Lansink
Ooievaars	Sander Wansing
Telgebied Losser	Ben Hulsebos
Telpost Oelemars	Ben Hulsebos
Steenuilentelling	Ben Hulsebos

Onderhoud

Oeverzwaluwwand	Ben Hulsebos
Onderhoud Oelemars	Henk Noordkamp

Foto omslag: Torenvalk met prooi naast de telpost Oelemars, Sander Wansing

Voorwoord

Vorig jaar schreef ik in het voorwoord: Zo word je gekozen in het bestuur (maart 2024) en nu al een voorwoord voor het jaarverslag 2025. Ik kan aangeven, dat hoe ouder je wordt, des te sneller vliegt de tijd aan je voorbij. Dit is tenminste mijn ervaring.

Het afgelopen jaar hebben we opnieuw veel ondersteunende activiteiten op het ringstation Conings in Overdinkel gedaan. Van onderhoud aan de ringbaan en vangnetten tot Leo en Peter assisteren met het helpen van vogels uit de netten te halen. Dit is tevens een leuke ervaring en we helpen onze ringers hiermee.

Ook zijn er veel nestkasten opgehangen en gecontroleerd, waarvan bij de nestkasten van de uilen, Torenavalken en Gierzwaluwen de jongen werden geringd. Dit brengt veel werk met zich mee en wordt door de gemiddelde leeftijd van zowel ringers als helpers een steeds moeilijker klus. Vergeet hierbij niet het aantal nesten van de Ooievaars. Ook deze werden altijd geringd. Maar om dezelfde reden worden deze voortaan niet meer van een ring voorzien. De werkzaamheden gebeuren met regelmaat in het voorjaar door een redelijk grote groep vrijwilligers. Tevens zijn dit jaar veel nestkasten vervangen van zowel Steenuil, Torenavalk, mezen, Boomkruiper, Boomklever en Gierzwaluw. Komend jaar worden er vier nestkasten voor Torenavalken opgehangen in onze gemeente. Deze zijn beschikbaar gesteld door Sovon.

Er is veel werk verricht op het gebied van vogelonderzoek, zowel bij het registreren van de vogeltrek in voor- en najaar op telpost Oelemars als bij het veldonderzoek naar zeldzame broedvogels als IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart, Ooievaar, Kerkuil, Steenuil, Nachtzwaluw en Grauwe Klauwier. Met trots kunnen we terugkijken op een geslaagde integrale steenuiltelling die eens in de vijf jaar wordt uitgevoerd om alle Steenuilen in Losser te tellen. De jaarlijkse kolonievogeltelling van Roeken, Huiszwaluwen, Oeverzwaluwen en Blauwe Reigers is ook in 2025 uitgevoerd.

Dit jaar hebben we diverse excursies georganiseerd. Dit is altijd een bijzonder gebeuren. Is het met een meerdaagse excursie of met een avond- of vroege ochtendexcursie, altijd waren er wel een aantal enthousiaste deelnemers. Blij zijn we altijd dat er ervaren leden zijn die deze excursies geven, ervaren zowel met betrekking tot hun kennis van het gebied als van de aanwezige vogelsoorten.

Wat ons bestuur aangaat heeft Richard Bruins dit jaar vanwege privé/werkomstandigheden in combinatie met beschikbare tijd het bestuur verlaten. Hiervoor is Jan Wijering voorgedragen door het bestuur. De leden hebben tijdens onze Algemene Ledenvergadering hun goedkeuring hiervoor gegeven. We zijn blij dat we nog zes bestuursleden hebben.

De plannen voor aanpassing van de Oelemars, het gedeelte dat eigendom is van de gemeente Losser (vogelkijkhut, eilandje en een strookje tot de oeverzwaluwwand) is een jaartje vooruit geschoven en worden in het vroege voorjaar van 2026, voor het broedseizoen uitgevoerd. De werkzaamheden gaan in nauw overleg met de gemeente Losser.

Ons huidige ledenaantal blijft stabiel, dit is zeker in deze tijd zeer goed te noemen. Wat nog wel steeds en vaak is benoemd is het minimale aantal jeugdige leden. Hier willen in 2026 een belangrijk speerpunt van maken. Om de jeugd toch meer bij de vogels en de natuur in het algemeen te betrekken, gaan we dit jaar proberen om in samenwerking met overige instanties (SBB en misschien Gemeente Losser) gastlessen op scholen te geven. Het jaar 2026 wordt een proefjaar voor ons en kijken we de volgende keer of we dit kunnen uitbreiden met meerdere verenigingen (denk aan IVN en NM). Wanneer deze plannen lukken en uitgevoerd worden komen er zeker jeugdige leden bij.

Rest mij jullie allen een goed, gezond en vogelrijk jaar te wensen.

Henk Noordkamp
Voorzitter VWG Losser

Medewerking

Vogelbescherming Nederland

Deelname aan de acties van Vogelbescherming Nederland in het kader van de Euro Birdwatch en de Nationale Tuinvogeltelling. Aanbieden digitale excursie voor de Nationale Vogelweek langs de Dinkel bij Beuningen.

Sovon

Nestkaartenproject

LSB-project kolonievogels

BMP-Z project zeldzame broedvogels telgebied Losser

BMP-Z beektrajecten

Punttransecttellingen wintervogels op 4 routes

Midwintertelling Watervogels

Onderzoek naar Ooievaars in de winter

Slaapplaatsonderzoek naar Scholeksters op de Oelemars

Maandelijkse watervogeltelling zwanen, ganzen en Grote Zilverreigers op de Oelemars

Vlinderstichting

Insturen van waarnemingen met soorten en aantallen van vlinders en libellen.

Monitoringroutes voor libellen en dagvlinders in de Duivelshof.

Ringstation

Rondleidingen voor diverse groepen op het Ringstation.

NM/SBB

Waarnemingen van Z-soorten in de gebieden van NM en SBB zijn via ons kaartmateriaal verzameld en doorgegeven. Monitoring dagvlinders en libellen voor NM op de Duivelshof.

Waterschap Vechtstromen

Alle beekvogels zijn via ons kaartmateriaal doorgegeven aan het waterschap.

Agrarisch Natuurbeheer NO-Twente

Deelname aan Gebiedscoalitie NO-Twente.

Media

Twee radio-interviews verzorgd met RTV-Oost over de midwinter watervogeltelling en de midwinter ooievaarstelling.

Medewerking verleend aan het vogeltijdschrift Vogelskijken voor het tot stand komen van een artikel over Oeverzwaluwen.

Een artikel verzorgd voor het blad Uilen over onze integrale steenuiltelling.

In 2025 werd verder o.a. samengewerkt met enkele instanties/organisaties:

- Natuur- en Vogelwerkgroep De Grutto
- Kerkuilenwerkgroep Twente
- Stone, steenuilwerkgroep Nederland
- Stichting Gierzwaluwwerkgroep Nederland
- Nederlandse Entomologische Vereniging
- Gemeente Losser
- Stork, Ooievaarswerkgroep Nederland
- Gelderman Stichting
- Texploza
- Rabobank
- Stichting Fundament Losser
- Tourist-info Losser-De Lutte

Secretarieel verslag.

Bijeenkomsten

Op 5 januari werd de informele nieuwjaarsbijeenkomst in het Ringstation gehouden. Voorzitter Henk Noordkamp verrichtte het openingswoord en wenste alle leden een voorspoedig Nieuwjaar toe.

Daarna was er een gezellig samenzijn met 25 leden.

Op 30 januari hield Wynand Koekkoek een mooie presentatie over onze vernieuwde website met aansluitend een terugblik op een geslaagde meerdaagse excursie naar het Lauwersmeergebied in 2023. Er waren 15 belangstellenden.

Het nestkastoverleg met coördinatoren, nestkastbouwers en controleurs vond op 6 februari plaats in het Ringstation.

Op 27 maart werd de Algemene Ledenvergadering gehouden, waarbij de leden via de mail de volgende stukken werden toegestuurd: agenda, de notulen van de ALV maart 2024, het verslag van de secretaris en het nieuwe huishoudelijk reglement. De notulen van de ALV 2024 werden goedgekeurd en namens de penningmeester werd een financieel verslag en de begroting 2025 gepresenteerd. Een vermeldenswaardige bijzonderheid was dat dankzij onze ANBI-status een mooi legaat van wijlen Dick Roggeveen aan ons spaartegoed kon worden toegevoegd. Dit extra geld is toegewezen aan het vergroten van de biodiversiteit op de Oelemars in samenwerking met de gemeente Losser en aannemer Gerwers. Deze aannemer is gespecialiseerd in grond- en waterwerken in natuurgebieden. De kascommissie, bestaande uit Angelique Geels en Frank Beumers, heeft de goedkeuring over de financiën uitgesproken. Angelique Geels, als aftredend kascommissielid, werd bedankt voor haar inzet. Wynand Koekkoek werd benoemd als nieuw kascommissielid en Leo Wijering als reserve lid. Het verslag van de secretaris werd goedgekeurd. Aftredende bestuursleden waren Henk Noordkamp, Richard Bruins en Ben Hulsebos. Henk en Ben zijn herkiesbaar, maar wel met de kanttekening dat Ben nog voor 1 jaar bijtekent om een nieuwe secretaris in te werken. In een afscheidswoord door Henk werd Richard bedankt voor zijn inzet binnen het bestuur en kreeg hij een passend cadeau als afscheidsgeschenk. Jan Wijering werd als nieuw bestuurslid benoemd. Het nieuwe bestuur bestaat dus nu uit voorzitter Henk Noordkamp, secretaris Ben Hulsebos, penningmeester Hans Verhoeven en de leden Angelique Lamme, Peet Hovenkamp en Jan Wijering. Na de pauze hield Peter van den Akker een lezing over de Vogels van de Engbertsdijksvenen. Er waren 27 leden aanwezig.

Op 25 september werd op de ledenbijeenkomst een presentatie door Ben Hulsebos verzorgd over Vogelparadijs Falsterbo. Er waren 26 leden aanwezig.

De bijeenkomst van 20 november, met na de pauze een presentatie door Sander van de mooiste foto's van onze fotografen, leverde een mooi aantal van 28 bezoekers op.

Regelmatig werden er vanaf het secretariaat nieuwsbrieven aan de leden verstuurd met informatie over het vogelonderzoek in de gemeente Losser.

Het bestuur heeft dit jaar 4 keer vergaderd.

Vogelonderzoek

Op 2 januari was er de start van de trektellingen op telpost Oelemars. Deze trektellingen werden bijna dagelijks het gehele jaar door gehouden.

Zaterdag 18 januari was de dag van de jaarlijkse Midwinterwatervogeltelling, waarbij de Dinkel, de Oelemars en het Omleidingskanaal werden onderzocht op de aanwezigheid van watervogels. De gegevens zijn aan Sovon doorgegeven. Er deden 15 tellers mee aan dit onderzoek.

Op 18 en 19 januari was er de jaarlijkse Ooievaarstelling, waarbij voor Sovon onderzocht werd hoeveel Ooievaars hier de winter doorbrachten.

Diverse leden hebben meegedaan aan de Nationale Tuinvogeltelling op 24, 25 en 26 januari.

Vanaf 15 februari konden de tellers aan de slag om de Z-soorten (zeldzame broedvogels) voor Sovon te karteren in Telgebied Losser. Dit telgebied beslaat de gehele gemeente Losser en is ongeveer 100 km² groot. Er werd dit jaar slechts onderzoek gedaan naar een beperkt aantal soorten, nl. Ooievaar, IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart, Kerkuil en Grauwe Klauwier. Het aantal ervaren veldwerkers met BMP-ervaring is zodanig gereduceerd dat een volledig onderzoek niet meer mogelijk is.

Tussen half februari en half april deden 22 leden mee met de integrale steenuiltelling in de hele gemeente Losser als deel van een monitoring project dat steeds om de 5 jaar georganiseerd wordt. Er werden in totaal 127 territoria gelokaliseerd. De resultaten zijn in een artikel vevat, dat in het landelijke tijdschrift Uilen is gepubliceerd.

Teneinde de trend van de Middelste Bonte Specht te registreren werd in samenwerking met Sovon een nieuw Z-telgebied gestart op Egheria. Dan wordt daar vanaf dit jaar de stand van de Mibo jaarlijks vastgesteld. In het eerste teljaar zijn 32 territoria vastgesteld.

Vanaf 15 maart werden de kolonies met Roeken, Blauwe Reigers en later in het jaar die met Oeverzwaluwen en Huiszwaluwen voor Sovon geteld.

De jaarlijkse slaapplaatstelling voor Scholeksters was dit jaar op 22 maart en 13 april. Voor Sovon worden dan de Scholeksters geteld die zich 's avonds op de slaapplaats op de Oelemars bevinden. Ook werden maandelijks ganzen, zwanen en Grote Zilverreigers op de Oelemars voor Sovon geteld. Bij het Ooievaarsproject werden in het voorjaar de nesten van de Ooievaars gecontroleerd op de aanwezigheid van jongen en werden de ringen van de oudervogels afgelezen.

In het voedselbos Glane zijn enkele broedvogelinventarisaties uitgevoerd.

In december zijn op vier trajecten de wintervogels geteld in het kader van de Sovon Punt Transect Tellingen (PTT).

Vogelbescherming

Het jaarlijkse onderhoud aan de oeverzwaluwwand op de Oelemars vond dit jaar plaats op zaterdagmorgen 8 maart. Er werden door 35 medewerkers alle open gaten in de wand met zand opgevuld, zodat de wand weer zwaluwklaar was. We kregen bezoek van een journaliste van het magazine Vogels Kijken en van wethouder Marian Oosterbroek.

Vanaf 1 april zijn de nestkastcontroles uitgevoerd binnen de diverse nestkastprojecten, waarbij ook sommige nestkasten vernieuwd zijn. Ook de nestkasten van de Grote Gele Kwikstaart onder de Dinkelbruggen zijn twee keer gecontroleerd.

Op 19 augustus hebben 8 leden met bosmaaiers en hooiharken het eiland voor de kijkhut op de Oelemars ontdaan van de begroeiing om weer goed uitzicht te verkrijgen..

VWG Losser neemt elk jaar deel aan de bijeenkomsten voor agrarisch natuurbeheer van de Gebiedscoalitie Noordoost-Twente.

Educatie

De eerste excursie van dit jaar vond plaats op 8 februari, waarbij we op zoek gingen naar wintervogels in Punthuizen en het Beuninger Achterveld. Er waren 12 deelnemers.

Op 13 februari deden 6 leden mee met de excursie en tevens wintervogelinventarisatie in het Voedselbos Glanerbeek.

Op 22 maart gingen we met 7 deelnemers op voorjaarsexcursie in Egheria bij De Lutte.

De excursie op 12 april naar het Kristalbad in Enschede telde 10 deelnemers.

De excursie naar de Dummer zou op 24 april plaatsvinden, maar werd vanwege de slechte weersomstandigheden verplaatst naar 30 april. Er deden 9 leden mee met een fietsronde om het meer en een bezoek aan het Ochsenmoor.

De nachtzwaluwexcursie op donderdagavond 5 juni is niet doorgegaan vanwege slechte weersomstandigheden.

Op 10 juli konden onze leden met kinderen en kleinkinderen kijken naar het ringen van 4 jonge Kerkuiltjes in Losser. Er waren in totaal 25 personen aanwezig bij het ringen..

Telpost Oelemars zou op 4 oktober meedoen in het kader van de Euro Birdwatch, maar door de uitzonderlijke slechte weersomstandigheden ging dit jaarlijkse evenement niet door..

In het kader van de Nationale Vogelweek van Vogelbescherming Nederland heeft onze vereniging een digitale excursie aangeboden langs de Dinkel bij Beuningen.

Van 3 t/m 7 november was er een meerdaagse excursie naar Zeeland met 15 deelnemers.

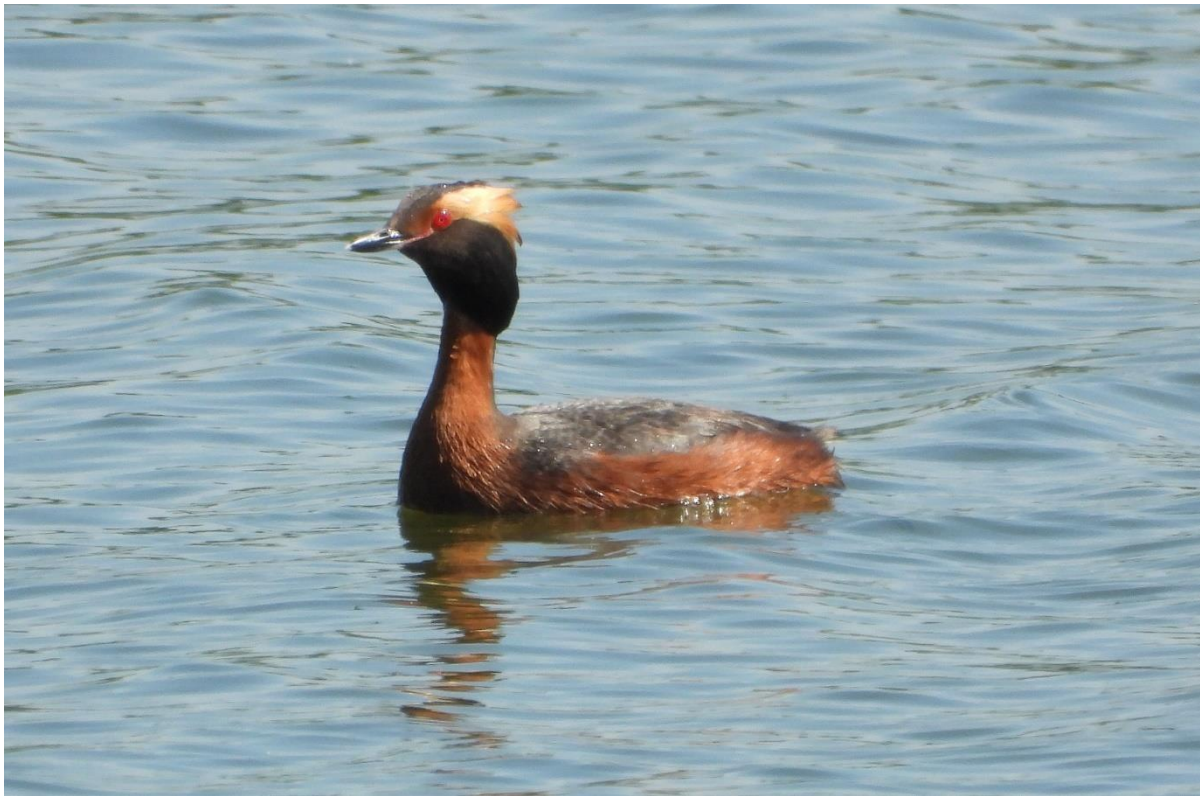
Overige activiteiten

In het voorjaar heeft de redactie het Jaarverslag 2024 gepubliceerd. Onze vereniging heeft dit jaar meegedaan met de actie van de Rabobank om subsidie aan te vragen voor de aanplant van diverse gewassen bij de kijkhut op de Oelemars. Via Rabo Clubsupport kwam via vele stemmen op VWG Losser een mooi bedrag binnen. Van de Gemeente Losser ontvangt de vereniging een jaarlijkse waarderingsubsidie.

Ledenbestand:

Het ledenbestand bestond in 2025 aan het einde van het jaar uit 132 leden. Er kwamen 6 nieuwe leden bij. 2 leden zijn geroyeerd en er waren geen opzeggingen. Overleden: Ad Huisman en Erna van der Velde. Er zijn 2 donateurs.

Ben Hulsebos, secretaris Vogelwerkgroep Losser

Kuifduiker in zomerkleed, Oelemars, 16 mei 2025

Nestkastverslag 2025

Nestkastonderzoek is voor de Vogelwerkgroep Losser een van de langst lopende projecten. Op de betrokken terreinen hangen al heel lang nestkasten die jaarlijks minimaal een keer worden gecontroleerd (Duivelshof), maar doorgaans vaker, zodat het broedproces gedurende het hele seizoen kan worden gevolgd.

De resultaten zijn niet alleen van belang voor de vogelaars, maar ook voor de eigenaren en beheerders van de terreinen. Zij zijn met de resultaten in de hand beter toegerust om het beheer aan te passen aan de meest recente ontwikkelingen.

Het aantal vogelsoorten dat in dit jaar gebruik maakte van onze nestkasten is met 2 teruggelopen ten opzichte van 2024. Waarschijnlijk hebben er ook wel Torenvalken gebroed in onze kasten en dan zou het aantal soorten slechts met 1 zijn afgenomen, maar doordat een ringer stopte met de werkzaamheden hebben we daar geen gegevens over.

De nestkasten van de Grote Gele Kwikstaart worden jaarlijks schoongemaakt en gedurende het jaar wordt gekeken of er sprake is van gebruik van deze kasten. Eieren en jongen worden echter niet geteld, waardoor alleen het aantal broedgevallen wordt opgenomen in de tabel. Dit jaar waren er slechts 4 broedgevallen (vorig jaar 8) waarvan 1 mislukte. Mogelijk heeft het hoge water in het voorjaar een rol gespeeld, als mede het door het hoge water verdwijnen van slikstrandjes.

Ook de Bosuil ontbreekt net als vorige jaar. De controle van deze kasten wordt niet meer uitgevoerd, omdat niemand is staat is de klim naar de kasten te maken. De leeftijd en souplesse van de controleurs speelt daarbij een hoofdrol.

De nestkasten op de Duivelshof worden al enkele jaren niet meer gecontroleerd, want op dit terrein is er sprake van veel verstoring. De nestkasten stonden vaak open en er was veel predatie. Daarom zijn de kasten dichtgeschroefd. Ze worden wel jaarlijks schoongemaakt, waarbij blijkt dat ze wel worden gebruikt door mezen en Bonte Vliegenvangers. Van de 69 kasten aldaar waren er 40 bezet (68%), 27 door mezen, 12 door Bonte Vliegenvangers en 1 door een Boomklever.

Het aantal broedsels van de Koolmees was dit jaar met 53 weer lager dan in 2024. Er is dus nog steeds sprake van een daling van het aantal broedsels. Dit jaar waren er 2 tweede broedsels.

Opvallend is wel dat er 9 broedsels minder zijn dit jaar, maar dat er 19 jongen meer zijn uitgevlogen. Ook bij de Pimpelmees is er met 24 broedsels sprake van een teruggang (5 broedsels). Er werden geen tweede broedsels aangetroffen. Wel 5 broedsels minder maar 9 jongen meer uit gevlogen.

De Koolmees en de Pimpelmees zijn de enige mezen die in onze nestkasten broeden.

Dit jaar werden er geen Boomkruipers aangetroffen. Vorig jaar was er 1 broedsel van deze soort.

Het aantal broedsels van de Boomklever nam met 1 toe, zodat we voor dit jaar 7 broedsels noteerden. Het aantal uitgevlogen jongen was hier 2 lager dan in 2024.

Roodborst (2) en Winterkoning (1) maakten ook gebruik van onze nestkasten. Dit jaar echter geen Huismussen.

De Gekraagde Roodstaart die in 2024 zelfs 2 keer werd aangetroffen was dit jaar niet van de partij. Jammer want het is een erg mooie soort.

De Gierzwaluw had in totaal 30 broedsels. Dat is 1 minder dan in 2024. Polaroid had 6 broedsels tegen 7 vorig jaar en in Losser waren er dit jaar 24, evenveel als in 2024.

Het aantal broedsels van de Spreeuw ging van 2 naar 4. Helaas mislukten er 2 broedsels.

Bij de uilen wordt er op veel plaatsen pas gecontroleerd wanneer er al jongen zijn. Het aantal eieren is hier meestal gebaseerd op het aantal aanwezige jongen dat bij de controle aanwezig is. Het aantal gelegde eieren kan dus hoger zijn dan het aantal dat in de tabel genoteerd staat. Niet alle uilenkasten zijn dit jaar gecontroleerd, de leeftijd van de controleurs speelt hierbij een grote rol en een van de ringers heeft zijn werkzaamheden drastisch ingekrompen.

Voor de inventarisatie van Steenuilen was 2025 weer een bijzonder jaar. Iedere 5 jaar worden alle territoria in de gemeente Losser geïnterviewd. In 2025 was er sprake van 127 territoria en dat waren er 14 meer dan in 2020. Dat lijkt een forse toename, maar daarbij moeten we wel in ogenschouw nemen dat 2020 een corona jaar was waarin het inventariseren minder makkelijk kon worden uitgevoerd.

Uiteraard zie je voor wat betreft de nestkasten een veel minder hoog aantal broedparen dan het aantal vastgestelde territoria. Door het sterk verminderen van de werkzaamheden van een van de ringers loopt het aantal broedparen dat de VWG-Losser volgt ook terug. We zullen moeten nadenken over de wijze waarop deze soort in het jaarverslag moet worden opgenomen. Voor nu slechts een verwijzing naar de tabel hieronder, die duidelijk minder broedsels aangeeft dan vorig jaar.

Het aantal vastgestelde broedsels van de Kerkuil was dit jaar 14 en dat is 1 meer dan in 2024. Het aantal uitgevlogen jongen was met 48 hoger dan vorig jaar (41).

Soort	Ei	Jong	Uit	Totaal broedsels	2e broedsels	Mislukt
Koolmees	424	351	323	53	2	9
Pimpelmees	252	242	239	24		
Bonte Vliegenvanger	186	149	143	30		4
Grauwe Vliegenvanger	-	-	-	-		
Grote Gele Kwikstaart	??	??	??	4		1
Boomklever	24	22	19	7		2
Boomkruiper	-	-	-	-		
Roodborst	9	5	5	2		1
Gekraagde Roodstaart	-	-	-	-		-
Huismus	-	-	-	-		-
Winterkoning	7	7	7	1		-
Gierzwaluw	69	64	61	30		
Spreeuw	14	9	9	4		2
Holenduif	8	8	8	4		
Torenavalk	-	-	-	-		
Bosuil	-	-	-	-		
Kerkuil	66	50	48	14		1
Steenuil	75	??	62	23		2
Totaal	1.095	937	890	187	2	24

Tabel 1: Totaal overzicht broedresultaten 2025

Losserhof

Aantal nestkasten 119 Bezetting: 68 %

Soort	Ei	Jong	Uit	Totaal broedsels	2° broedsels	Mislukt
Koolmees	194	156	151	20		7
Pimpelmees	84	77	77	6		
Bonte Vliegenvanger	141	106	100	23		4
Boomklever	8	6	5	1		
Spreeuw	10	5	5	3		2
Holenduif	6	6	6	3		
Totaal	443	356	344	56		13

Tabel 2: Resultaten Losserhof 2025

Arboretum

Aantal nestkasten 51 Bezetting: 72 %

Soort	Ei	Jong	Uit	Totaal broedsels	2° broedsels	Mislukt
Koolmees	118	102	89	18	1	
Pimpelmees	122	121	118	13		
Bonte Vliegenvanger	18	18	18	3		
Boomklever				4		
Roodborst	4	0	0	1		1
Winterkoning	7	7	7	1		
Spreeuw	4	4	4	1		
Totaal	273	252	236	41	1	1

Tabel 3: Resultaten Arboretum 2025

Engelse tuin Kalheupink
Aantal nestkasten 45 Bezetting 62 %

Soort	Ei	Jong	Uit	Totaal broedsels	2° broedsels	Mislukt
Koolmees	112	93	92	15	1	2
Pimpelmees	46	44	44	5		
Bonte Vliegenvanger	27	25	25	4		
Boomklever	16	16	14	2		
Roodborst	5	5	5	1		
Totaal	206	183	180	27	1	2

Tabel 4: Resultaten Engelse tuin 2025

Gierzwaluw

Locatie	Ei	Jong	Uit	Aantal broedsels	Mislukt
Polaroid	14	12	10	6	
Losser	55	52	51	24	
Totaal	69	64	61	30	

Tabel 5: Resultaat Gierzwaluw 2025

Steenuil

Locatie	Ei	Jong	Uit	Aantal broedsels	Mislukt
Gemeente Losser e.o.	75	??	62	23	2
Totaal	75	??	62	23	2

Tabel 6 Resultaat Steenuil 2025

Kerkuil

	Ei	Jong	Uit	Aantal broedsels	Bijzonderheden
Gemeente Losser e.o.	66	50	48	14	
Totaal	66	50	48	14	

Tabel 7: Resultaat Kerkuil 2025

Tekst: Wynand Koekkoek
Coördinatie: Jeroen Lansink/Bennie Egberink
Ringers: Friso Koop en Leo Hassing

Vervanging nestkasten Duivelshof

Huiszwaluw 2025

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de kwartblokken met bewoonde nesten. Elk kwartblok kan een of meer kolonies bevatten, maar deze afzonderlijke kolonies worden jaarlijks per kwartblok verzameld. Zo is dit namelijk in de begintijd van de inventarisaties met Sovon afgesproken en zo moet het dus jaarlijks voortgezet worden om vergelijking mogelijk te maken.

Een kwartblok is een vierde deel van een atlasblok van 5x5 km, zoals die in de Topografische Inventarisatie Atlas zijn vastgesteld.

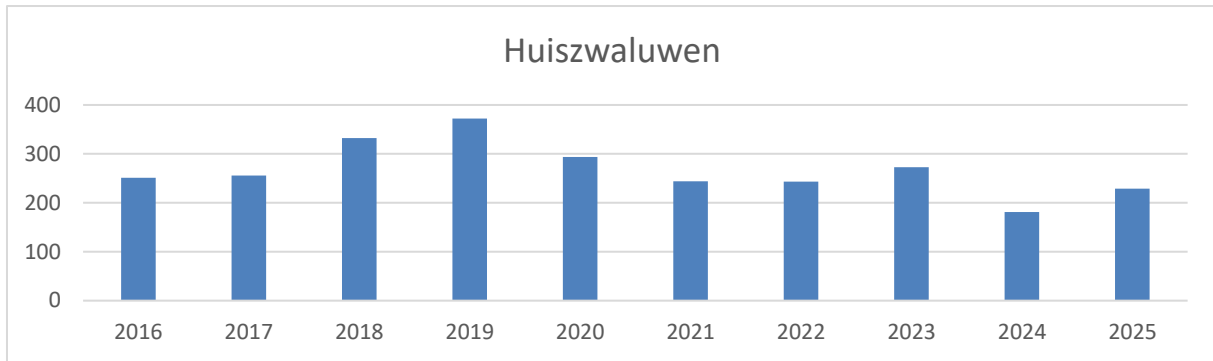
De kolommen 2015 t/m 2025 geven het aantal bewoonde nesten inclusief de kunstnesten weer. De huiszwaluwpopulatie in de gemeente Losser vertoont langzaam maar zeker een dalende tendens. In 2012 heeft deze zwaluw behoorlijke verliezen geleden, waarbij de populatie met ongeveer 32% was afgenomen. Daarna trad een licht herstel op, gevolgd door verdere afname. Vanaf 2018 was er weer een opleving ten opzichte van vorige jaren en zaten we weer boven het niveau van 2013. Daarna nam de populatie af om in 2022 uiteindelijk te stabiliseren. Vorig jaar was er een dip in het aantal bewoonde nesten, maar dit jaar kwamen de aantallen wat hoger uit.

De lege vakjes geven aan dat de kolonie nog niet bekend was of dat er niet geteld is. De huiszwaluwstellingen vormen een onderdeel van een grootschalig project, waarbij alle kolonies in heel NO-Twente worden geteld. De coördinatie wordt gedaan door Natuur- en Vogelwerkgroep De Grutto uit Weerselo, waarbij ongeveer 2.000 nesten jaarlijks geteld worden door leden van diverse vogelwerkgroepen. Voor Losser wordt de coördinatie gedaan door Bennie Egberink en de administratie door Jeroen Lansink. De invoer bij Sovon van de bewoonde nesten van de huiszwaluwkolonies wordt voor het Losserse deel door ons zelf gedaan.

De Boerenzwaluwen worden niet door Sovon gevolgd als kolonievogelproject. We zijn gestopt met het tellen van de nesten van de Boerenzwaluw, want in de moderne grote stallen is het zeer lastig om de juiste aantallen vast te stellen.

Kwart-blok	Plaats	Kunstnesten 2025		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
		Aantal	Bezet										
2931-4	Beuningen	12	4	30	33	35	36	22	22	21	23	29	44
2932-1	Beuningen					5							
2932-2	Beuningen					5	6						
2932-3	Beuningen			2	1	10	13	6	15				
2932-4	Beuningen	7	2	15	18	19	13	10	8	1	3	4	2
2941-2	De Lutte			22	26	20	11	8	7	11	5	8	16
2941-3	De Lutte			39	28	33	25	41	26	37	30	27	20
2941-4	De Lutte	15	7	21	26	34	81	69	50	49	62	39	33
2942-1	De Lutte		1	19	28	23	18	20	13	18	20	28	23
2942-3	De Lutte	12	10	40	40	38	59	47	43	38	50	40	48
2951-1	De Lutte			13	4	27	27	24	10	14	26		
2951-2	De Lutte			9	6	4	6	5	2	2	2	2	2
2951-3	Lonneker	5		5	16	25	26	7	8	9	5	4	1
2951-4	Losser			2		5	5	1	0	0	0	0	0
2952-1	De Lutte			21	18	31	33	21	26	19	23	22	33
2952-3	Losser			0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
3511-2	Losser			10	8	8	5	3	0	0	0	0	0
3512-1	Overdinkel			3	4	10	8	10	14	24	24	5	7
Totaal		51	24	251	256	332	372	294	244	243	273	181	229

Tabel 1: Resultaten Huiszwaluwen 2016-2025

Grafiek 1: Ontwikkeling Huiszwaluw 2016-2025

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
31	30	34	38	34	30	24	25	24	21

Tabel 2: Aantal kolonies van de Huiszwaluw 2016-2025

Bennie Egberink en Jeroen Lansink

Huiszwaluw in kunstnest

Jaarverslag Ringstation Overdinkel 2025

Al 49 jaar wordt er geringd in Overdinkel. Nog 1 jaar en we hebben een jubileum. In 2025 hebben we 5.845 vogels weten te ringen op het ringstation over 54 soorten. Daarnaast zijn er 118 vogels buiten het ringstation geringd, waaronder roofvogels, Ooievaars en Gierzwaluwen. Dit jaar zijn er geen nieuwe soorten gevangen.

Er zijn dit jaar nog een tweetal jaarrecords gebroken. Er was een mezeninvasie dit jaar. De Koolmees trok daarbij dit jaar niet zo massaal door als in 2012 (2.716 vogels in 2012 en nu 'slechts' 1.645 vogels). De Pimpelmees heeft echter wel het record verbroken. Het hoogste aantal was nu nog in 2020 met 937 exemplaren nieuw geringd. Dit jaar kwamen we uit op 1.408 Pimpelmezen.

Ook de Ekster is dit jaar meer gevangen. In 1992 vingden we er 12. Dit is jaren het hoogste aantal geweest, maar dit jaar vingden we er in totaal 18.

Siberische Tjiftjaf

Blauwborst

Dit jaar zet de terugval van voornamelijk de boerenlandvogels zich door. Er zijn weinig leeuweriken (0), piepers (4) en kwikstaarten (16) geringd. Een van de oorzaken is ook, dat het slagnet nog niet continue in de gaten wordt gehouden (waar deze soorten vooral worden gevangen). Maar door toenemende activiteiten, waarbij de rust voor vogels verdwijnt, is het ook moeilijker om hier nog vogels te vangen.

Tijdens een korte periode met winterse omstandigheden konden in het voorjaar nog 86 Kokmeeuwen worden geringd.

Ook leuk om te melden is een geslaagd broedgeval van een nest Torenvalken op het terrein van het Ringstation. De jongen waren echter bij controle al te groot (en daardoor te agressief) om te ringen.

Jonge Torenvalken

Buiten het Ringstation werden de jongen van uilen, Torenavalken, Ooievaars en Gierzwaluwen geringd. Dit is heel veel klimwerk, waar we dan ieder voorjaar druk mee zijn.

Bij de Gierzwaluwen werden dit jaar weer de kasten bij Polaroid in Enschede en de kasten in Losser gecontroleerd . Het aantal jongen bij Polaroid was dit jaar ook weer laag. In totaal zijn er 17 vogels geringd.

In Losser was het aantal jongen een stuk beter. In totaal konden er 57 vogels worden geringd, waaronder enkele adulte vogels.

Kleine Bonte Specht

Bladkoning

Geringde vogels 2025 in ons werkgebied

Zoals al gemeld zijn er 5.963 vogels geringd in 2025. In onderstaande tabel staan de aantallen van de in dit jaar geringde vogels uitgezet per maand. Als vergelijk zijn de aantallen van 2024 in de laatste kolom van de tabel gezet. Bijna alle vogels werden op het Ringstation geringd. Alleen de Ooievaar, Torenavalk, uilen en Gierzwaluw (in het rood) werden op andere plekken geringd.

Ringvangsten 2025	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal	2024
Blauwe Reiger														1
Ooievaar					6								6	10
Sperwer									1	1	1	1	4	8
Buizerd		1											1	
Torenavalk						17							17	6
Houtsnip														1
Kokmeeuw	81	5										1	87	89
Stormmeeuw														1
Houtduif	2		1	1									4	1
Kerkuil						14	12						26	20
Steenuil					29	22							51	23
Bosuil				2									2	
Gierzwaluw							74						74	59
Groene Specht				1				2					3	1
Grote Bonte Specht	1		1				1	1	1	1	2	1	9	4
Kleine Bonte Specht										1			1	

Ringvangsten 2025	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal	2024
Veldleeuwerik														1
Boompieper														1
Graspieper				4									4	5
Grote Gele Kwikstaart									12	3			15	1
Witte Kwikstaart								1					1	
Winterkoning	1		1	1			1	2	4	10	2	1	23	27
Heggenmus	1	1	8	3	2			9	16	11	4		55	89
Roodborst		1	19	13			12	38	187	90	26	5	391	256
Blauwborst								1					1	
Zwarte Roodstaart									1				1	9
Gekraagde Roodstaart				4	4		2	4	3				17	
Merel	6	1	7	3			3	3	4	11	20	5	63	97
Kramsvogel												1	1	6
Zanglijster			4	5			3		3	4	2		21	17
Oostelijke Zanglijster				1									1	
Koperwiek	1		9	2						1			13	26
Grote lijster														2
Sprinkhaanzanger				3				15	5				23	13
Rietzanger								2					2	6
Bosrietzanger							3	9					12	20
Kleine Karekiet					3		1	50	4	1			59	62
Spotvogel														1
Braamsluiper				6			1	2	1				10	8
Grasmus				4	3		1		2				10	5
Tuinfluitier					3		1	39	16				59	72
Zwartkop			4	171	6		48	338	619	107	4		1.297	1.173
Bladkoning											1		1	1
Tjiftjaf			26	42	1		21	7	120	58	1	1	277	229
Siberische Tjiftjaf										1	3		4	2
Fitis				1	1		1		1				4	6
Goudhaan			1						14	52	14	3	84	50
Vuurgoudhaan			4	1				1		5	1		12	13
Grauwe Vliegenvanger														2
Bonte Vliegenvanger				3				1	1				5	6
Staartmees		2						1	2	8	2		15	27
Glanskop		1					3	1					5	5
Zwarte Mees										4	3	2	9	1
Pimpelmees	37	48	15				10	17	108	621	450	102	1.408	643
Koolmees	22	18	9				17	24	119	960	457	19	1.645	392
Boomkruiper							1	2	3				6	3
Klapekster														1
Gaai			1					2					3	4
Ekster								17	1				18	

Ringvangsten 2025	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal	2024
Kauw								1					1	
Zwarte Kraai												1	1	
Spreeuw			1									1	2	33
Huismus	3				2						1		6	8
Ringmus														1
Vink	8	2	6	1	1		1	1	2	4	2	13	41	33
Keep		1								2			3	
Groenling	1	2	2		2						2	35	44	6
Putter	2												2	
Sijs									2				2	4
Goudvink	2												2	
Appelvink			1										1	1
Totaal	168	83	121	271	63	53	217	591	1.252	1.956	998	192	5.965	3.592

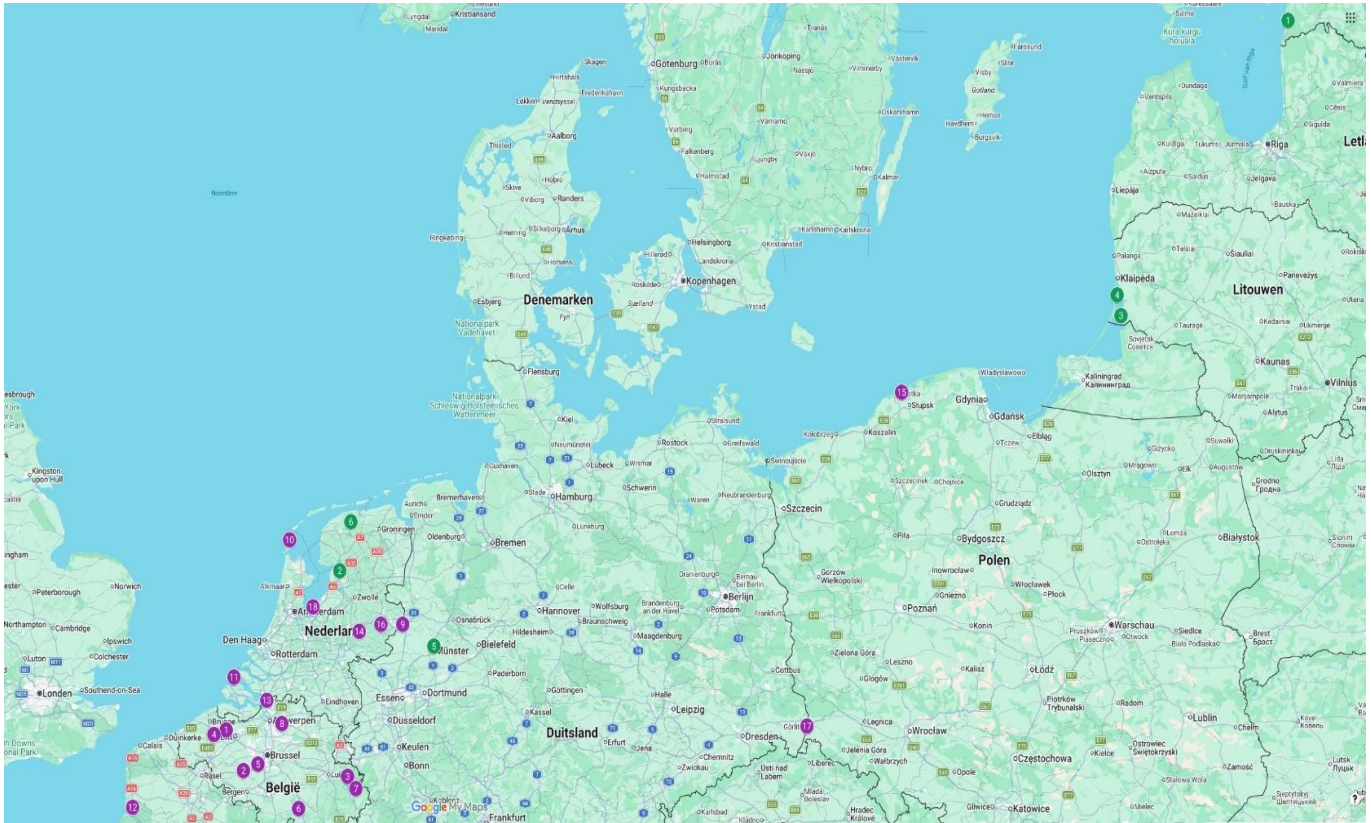
Eigen terugvangsten.

Natuurlijk zijn er ook weer veel vogels door ons terug gevangen. Onderstaande tabel geeft weer dat we in 2025, 811 door ons geringde vogels hebben terug gevangen. Daarbij komt de oudste vogel uit 2016. Het betrof ditmaal een Gierzwaluw bij de Polaroid. De oudste vogel die op het Ringstation is geringd betrof een Houtduif uit 2018.

Geringd in	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	407	319	73	31	10	2	0	0	0	1
2017		983	350	95	25	3	4	1	0	0
2018			937	496	97	20	13	6	0	1
2019				872	329	87	33	20	7	1
2020					508	273	79	47	5	4
2021						330	261	57	6	5
2022							471	321	65	21
2023								361	197	58
2024									228	200
2025										496
Totaal	1140	1492	1436	1541	994	730	875	822	517	811

Terugvangsten

Wanneer er vogels met ring worden terug gevangen is het altijd bijzonder als dit een vogel is die niet door ons is geringd. Ook dit jaar zijn er verschillende vogels geweest die “niet van ons waren”. In onderstaande kaart met bijbehorende tabel geven we weer met welke gebied de vogel een relatie heeft. In het groen zijn de vogels die ergens anders zijn geringd en die door VRS-Overdinkel zijn terug gemeld. In het paars zijn de vogels die door VRS-Overdinkel zijn geringd en die ergens anders zijn terug gemeld.

Zwartkop (m)

KaartNr./ Vogelsoort/ Leeftijd/Ringnummer	Datum geringd Ringplaats/RingLand	ControleDatum Plaats/Land	Tijd/ Afstand	Bijzonderheden
P1. Kleine Karekiet 1e jaar / AV...54189	15-08-2012 VRS Overdinkel/Nederland	18-08-2012 Lievegem/België	3 dagen / 271 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P2. Koolmees 1e jaar / Y...206596	13-10-2023 VRS Overdinkel/Nederland	22-11-2023 Lessines/België	40 dagen / 278 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P3. Pimpelmees 1e jaar / BT...28415	10-10-2023 VRS Overdinkel/Nederland	03-12-2023 Limbourg/België	54 dagen / 196 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P4. Zwartkop Na 1e jaar / Y...218408	15-08-2024 VRS Overdinkel/Nederland	29-08-2024 Wingene/België	14 dagen / 289 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P5. Kleine Karekiet Na 1e jaar / BT...28092	23-08-2023 VRS Overdinkel/Nederland	31-08-2024 Pepingen/België	374 dagen / 258 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P6. Gekraagde roodstaart 1e jaar / BT...83618	18-08-2024 VRS Overdinkel/Nederland	31-08-2024 Dinant/België	13 dagen / 262 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P7. Zwartkop Na 1e jaar / Y...101439	27-09-2021 VRS Overdinkel/Nederland	12-10-2024 Waimes/België	1.111 dagen / 205 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P8. Spreeuw 1e jaar / L...546085	24-10-2024 VRS Overdinkel/Nederland	05-11-2024 Zandhoven/België	12 dagen / 202 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P9. Koolmees 2e jaar / Y...163619	06-02-2023 VRS Overdinkel/Nederland	20-01-2025 VRS Overdinkel/Nederland	714 dagen / 2 km	Dood Raamslachtoffer
P9. Merel 1e jaar / L...544383	29-09-2023 VRS Overdinkel/Nederland	09-05-2025 Overdinkel/Nederland	588 dagen / 0 km	Dood Verkeersslachtoffer
P9. Koolmees Na 1e jaar / Y...163042	30-09-2022 VRS Overdinkel/Nederland	10-05-2025 Enschede/Nederland	953 dagen / 6 km	Dood Raamslachtoffer
P10. Koolmees 1e jaar / BU...80701	15-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	19-10-2025 Texel/Nederland	4 dagen / 179 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P11. Merel 1e jaar / L...347903	21-10-2015 VRS Overdinkel/Nederland	01-11-2025 Burgh- Haamstede/Nederland	3.364 dagen / 237 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P12. Pimpelmees 1e jaar / BU...80801	16-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	05-11-2025 Rue/Frankrijk	20 dagen / 431 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P13. Koolmees Na 1e jaar / BV...07709	27-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	07-11-2025 Hoogerheide/Nederland	11 dagen / 206 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P14. Pimpelmees 1e jaar / BV...08009	02-11-2025 VRS Overdinkel/Nederland	07-11-2025 Voorst/Nederland	5 dagen / 59 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P15. Kokmeeuw 2e jaar / ...2527628	12-01-2024 VRS Overdinkel/Nederland	11-11-2025 Usika/Polen	669 dagen / 704 km	Levend Afgelezen met telescoop
P16. Pimpelmees 1e jaar / BV...08589	07-11-2025 VRS Overdinkel/Nederland	11-11-2025 Goor/Nederland	4 dagen / 29 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P17. Kokmeeuw 2e jaar / ...2529818	13-01-2025 VRS Overdinkel/Nederland	15-11-2025 Görlitz/Duitsland	306 dagen / 564 km	Levend Afgelezen met telescoop
P12. Pimpelmees 1e jaar / BV...07496	22-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	16-11-2025 Rue/Frankrijk	25 dagen / 431 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
P18. Kokmeeuw 1e jaar / ...2517186	20-12-2022 VRS Overdinkel/Nederland	15-12-2025 Almere/Nederland	1.091 dagen / 122 km	Levend Afgelezen met telescoop

KaartNr./ Vogelsoort/ Leeftijd/Ringnummer	Datum geringd Ringplaats/RingLand	ControleDatum Plaats/Land	Tijd/ Afstand	Bijzonderheden
G1. Kleine Karekiet 1e jaar / CE...41636	13-08-2025 Pärnu/Estland	06-09-2025 VRS Overdinkel/Nederland	24 dagen / 1.285 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G2. Zwartkop 1e jaar / BU...75504	20-09-2025 Bant/Nederland	21-09-2025 VRS Overdinkel/Nederland	1 dagen / 105 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G3. Koolmees 1e jaar / ZJ...60923	19-09-2025 Ventas Ragas/Litouwen	09-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	20 dagen / 994 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G4. Koolmees 2e jaar / VS...71395	11-03-2025 Neringos/Litouwen	11-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	214 dagen / 995 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G3. Pimpelmees 1e jaar / XZ...71671	20-09-2025 Ventas Ragas/Litouwen	17-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	27 dagen / 994 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G5. Koolmees 1e jaar / ..83025553	13-10-2025 Münster/Duitsland	18-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	5 dagen / 49 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G5. Koolmees 1e jaar / ..83025553	13-10-2025 Münster/Duitsland	20-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	7 dagen / 49 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G5. Koolmees 1e jaar / ..83025553	13-10-2025 Münster/Duitsland	14-11-2025 VRS Overdinkel/Nederland	32 dagen / 49 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G5. Koolmees 1e jaar / ..83025553	13-10-2025 Münster/Duitsland	26-11-2025 VRS Overdinkel/Nederland	44 dagen / 49 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G5. Koolmees 1e jaar / ..83025553	13-10-2025 Münster/Duitsland	03-12-2025 VRS Overdinkel/Nederland	51 dagen / 49 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G6. Koolmees 1e jaar / V...244483	28-10-2005 Damwoude/Nederland	26-10-2025 VRS Overdinkel/Nederland	7.303 dagen /136 km	Levend Gevangen en gecontroleerd
G3. Pimpelmees Na 1e jaar / XZ...94560	13-10-2025 Ventas Ragas/Litouwen	12-11-2025 VRS Overdinkel/Nederland	30 dagen / 994 km	Levend Gevangen en gecontroleerd

Enkele meldingen met toelichting:

Paars 1 t/m 8. België loopt blijkbaar de achterstand in of heeft fouten gecorrigeerd. In ieder geval kregen we in 2025 een aantal meldingen terug van vogels die voor een deel lange tijd geleden waren geringd. Paars 1 betrof een Kleine Karekiet die in 2012 door ons was geringd en 3 dagen later in Lievegem te België werd terug gemeld. Dat we daar nu pas achter komen.....

Paars 9. Vogels die we uit onze eigen omgeving terug gemeld krijgen zijn meestal slachtoffer van iets. Drie vogels werden terug gemeld via de ring nadat ze waren aangereden of het glas niet hadden gezien. Allen helaas overleden.

Paars 11. Een 10-jarige Merel laat eens wat van zich horen in het mooie Zeeland. Mooie oude vogel. Heeft dus 10 jaar de ziekte Usutu weten te vermijden of is resistent? Zou mooi zijn voor de Merel als dat laatste een feit is.

Paars 12. De plaats Rue in Frankrijk komt dit jaar 2x met een melding. Frankrijk staat bekend om zijn gastronomie. Ook met vogels. Deze 2 vogels mochten gelukkig verder vliegen.

Paars 15. Een terugmelding van een Kokmeeuw uit Ulska in Polen. Mooie melding gedaan in 2024. Werd in de groep met veel tamtam rondverteld. Helaas worden we er nu gek van. Er zijn nu in 2025 ongeveer 51 terugmeldingen vanuit dezelfde plek. Vanaf januari tot medio maart zat hij daar. Vervolgens geen berichten meer van deze Kokmeeuw totdat hij zich medio november zich op dezelfde plek weer liet zien tot het einde van december.

Spoiler voor 2026. In de eerste maanden wordt hij weer vaak gemeld. Levert wel leuke data op. De Kokmeeuw zal ergens in de zomermaanden naar een broedgebied zijn geweest.

Groen 1. Een Kleine Karekiet die in 24 dagen zo'n 1285 kilometer vliegt naar zijn/haar broedgebied in het noorden. En dan komt deze vogel vermoedelijk ook nog uit Spanje/Noord Afrika. Want daar overwinteren ze. Topprestatie van dit vogeltje.

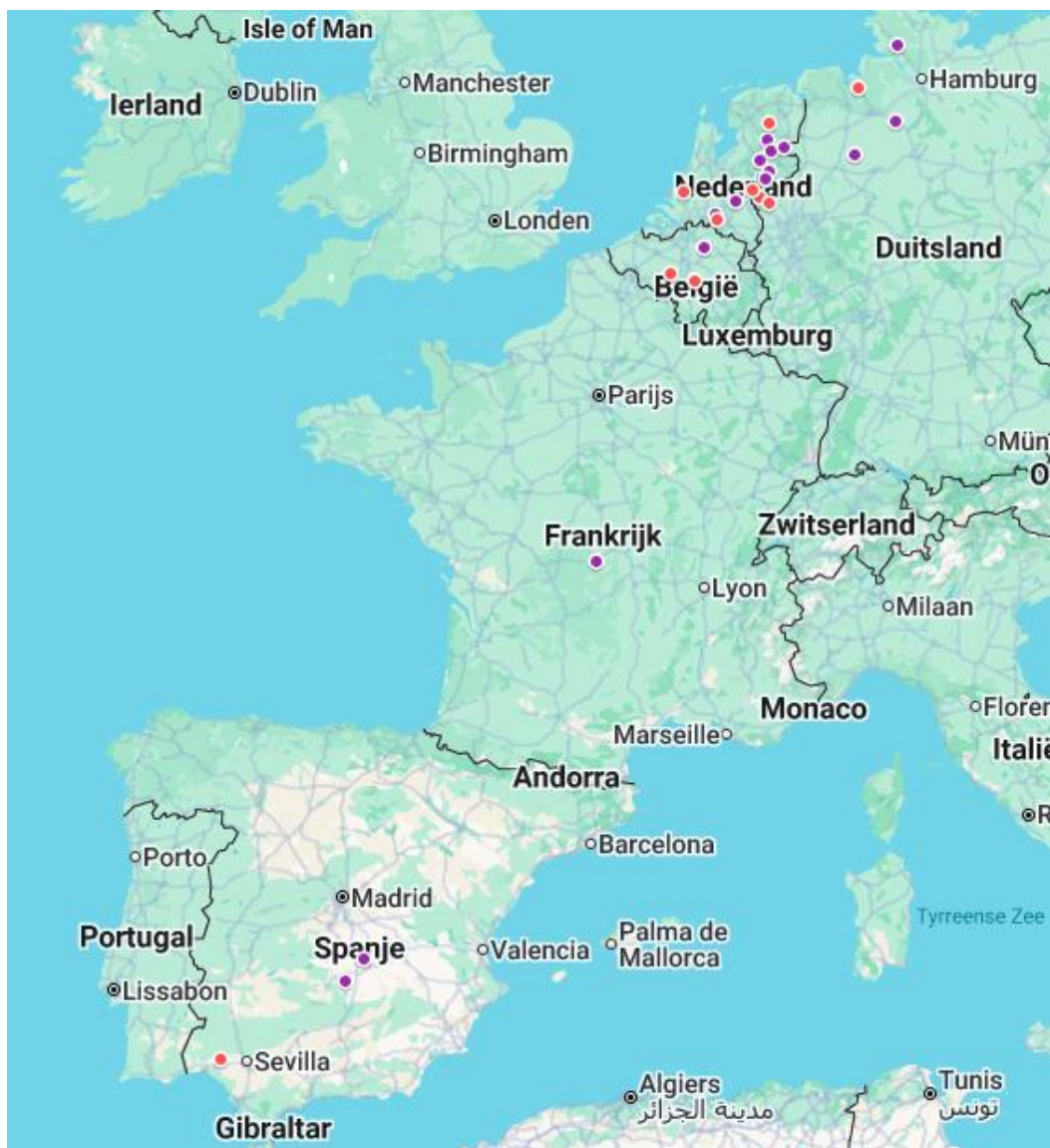
Groen 3. Ventas Ragas is ook dit jaar weer van de partij. Daar worden zoveel vogels geringd, dat het eigenlijk niet moeilijk moet zijn om er 1 te vangen. Dit jaar deden 3 vogels het Ringstation in Overdinkel aan.

Groen 5. Een Koolmees uit Münster heeft bij ons de winter doorgebracht. Geringd op 13 oktober en bij ons voor het eerst terug gevangen op 18 oktober. Daarna heeft deze Koolmees zich telkens weer laten vangen met als laatste datum 3 december. Spoiler voor 2026.... Tot nu toe heeft deze Koolmees zich niet weer laten zien.

Terugmelding Ooievaars

Door de goed in het veld afleesbare ringen kwamen er dit jaar weer veel waarnemingen terug van Ooievaars die als jong op het nest zijn geringd. De waarnemingen bevestigen nu ook weer het patroon dat ooievaars hebben. Een deel gaat naar Spanje om te overwinteren en een deel blijft toch in het noorden. In onderstaand kaartje zijn de waarnemingen van vorig jaar in paars aangegeven. In oranje staan de nieuwe plaatsen waar onze Ooievaars terecht komen.

Uit de meldingen van de Ooievaars is duidelijk op te maken, dat veel vogels terug naar de omgeving komen en uiteindelijk daar gaan broeden. In de tabel na de kaart zijn de Ooievaars genoemd die toch verder dan onze omgeving zijn gezien en zijn gemeld.

Nr. / Soort Leeftijd/ Ringnummer	Datum Geringd Ringplaats/Ringland	ControleDatum Plaats/Land	Tijd/Afstand	Bijzonderheden
1. Ooievaar Nestjong / 7E.....446	04-06-2021 Losser/Nederland	22-08-2021 Kleve/Duitsland	79 dagen / 78 km	Levend Afgelezen met telescoop
2. Ooievaar Nestjong / 9955	09-06-2012 Losser/Nederland	16-07-2022 Kalkar/Duitsland	3.689 dagen / 73 km	Levend Afgelezen met telescoop
3. Ooievaar Nestjong / 5E.....322	06-06-2028 Denekamp/Nederland	09-02-2025 Olst/Nederland	2.440 dagen / 59 km	Levend Afgelezen met telescoop
4. Ooievaar Nestjong / 3E.....753	28-05-2016 Rossum/Nederland	04-02-2025 Huelva/Spanje	3.174 dagen / 1967 km	Levend Afgelezen met telescoop
5. Ooievaar Nestjong / 5E.....909	05-06-2019 De Lutte/Nederland	12-02-2025 Oss/Nederland	2.079 dagen / 115 km	Levend Afgelezen met telescoop
6. Ooievaar Nestjong / 5E.....900	29-05-2019 Denekamp/Nederland	29-08-2024 Laakdal/België	1.919 dagen / 197 km	Levend Afgelezen met telescoop
7. Ooievaar Nestjong / 6E.....435	02-06-2021 Rossum/Nederland	29-08-2024 Diest/België	1.184 dagen / 203 km	Levend Afgelezen met telescoop
8. Ooievaar Nestjong / 5E.....320	06-06-2018 Denekamp/Nederland	08-03-2025 Veessen/Nederland	2.467 dagen / 60 km	Levend Afgelezen met telescoop
9. Ooievaar Nestjong / 7E.....452	07-06-2022 Denekamp/Nederland	10-03-2025 Huissen/Nederland	1.007 dagen / 86 km	Levend Afgelezen met telescoop
10. Ooievaar Nestjong / 3E.....760	31-05-2016 Denekamp/Nederland	29-09-2023 Chastre/België	2.677 dagen / 260 km	Levend Afgelezen met telescoop
11. Ooievaar Nestjong / 5E.....900	29-05-2019 Denekamp/Nederland	29-08-2024 Eindhoven/België	1.919 dagen / 197 km	Levend Afgelezen met telescoop
12. Ooievaar Nestjong / 7E.....458	30-06-2022 De Lutte/Nederland	04-04-2025 Hilvarenbeek/Nederland	1.009 dagen / 159 km	Levend Afgelezen met telescoop
13. Ooievaar Nestjong / 8E.....353	20-06-2024 Rossum/Nederland	14-05-2025 Oss/Nederland	328 dagen / 116 km	Levend Afgelezen met telescoop
14. Ooievaar Nestjong / 3E.....768	10-06-2016 De Lutte/Nederland	30-06-2025 Oude Willem/Nederland	3.307 dagen / 81 km	Levend Afgelezen met telescoop
15. Ooievaar Nestjong / 7E.....458	30-06-2022 De Lutte/Nederland	09-07-2025 Tilburg/Nederland	1.105 dagen / 157 km	Levend Afgelezen met telescoop
16. Ooievaar Nestjong / 3E.....767	10-06-2016 De Lutte/Nederland	26-08-2025 Vlaardingen/Nederland	3.364 dagen / 189 km	Levend Afgelezen met telescoop
17. Ooievaar Nestjong / 7E.....452	07-06-2022 Denekamp/Nederland	02-09-2025 Voorst/Nederland	1.183 dagen / 65 km	Levend Afgelezen met telescoop
18. Ooievaar Nestjong / 5E.....428	29-05-2019 Denekamp/Nederland	09-03-2025 Rodenkichen/Duitsland	2.111 dagen / 151 km	Levend Afgelezen met telescoop
19. Ooievaar Nestjong / 7E.....692	06-06-2024 Beuningen/Nederland	15-10-2025 Oijen/Nederland	496 dagen / 120 km	Levend Afgelezen met telescoop
20. Ooievaar Nestjong / 6E.....434	02-06-2021 Rossum/Nederland	29-10-2025 Ede/Nederland	1.610 dagen / 101 km	Levend Afgelezen met telescoop
21. Ooievaar Nestjong / 3E.....344	27-05-2015 Rossum/Nederland	07-09-2025 Pajottegem/België	3.756 dagen / 276 km	Levend Afgelezen met telescoop

Toelichting.

Veel valt er niet te melden. Jaarlijks gaan onze Ooievaars vanuit de broedplek richting het zuiden. Er zijn geen meldingen van 1 ooievaar in meerdere gebieden tijdens de trek. Wel zijn er meldingen dat een Ooievaar in het broedgebied weer terugkomt, tot broeden komt en daarna voor de winter in een ander gebied wordt waargenomen. Vaak is dit bij de IJssel (Olst en Wijhe) of bij Oss. Enkele Ooievaars worden zuidelijker waargenomen (België) en dit jaar was er 1 waarneming van een Ooievaar in zuidelijk Spanje. De oudste Ooievaar waarvan we een melding kregen was “nummer 9955”. In 2012 in Losser geringd en dit jaar in Kalkar levend terug gemeld.

Zoönose onderzoek 2025

Dit jaar zijn er ook weer vogels bemonsterd. In totaal zijn er 64 monsters afgenomen bij verschillende soorten (zie tabel hieronder). Van alle vogels bleek een Zanglijster besmet te zijn met het Usutu-virus. Het onderzoek is in 2025 terug gebracht naar 6 maand (juli tot en met december). Voorheen was dit het hele jaar door. Hierdoor zijn er ook minder vogels bemonsterd.

Soort	Aantal
Roodborst	7
Gekraagde Roodstaart	4
Zanglijster	1
Merel	10
Tuinfluitter	10
Zwartkop	16
Braamsluiper	1
Koolmees	6
Bosrietzanger	7
Gaai	1
Vink	1
Totaal	64

Dit jaar is er ook weer meegedaan met het OH-PACT project van de Universiteit van Wageningen en Leiden. Met dit project worden muggen gevangen en bemonsterd om door muggen overdraagbare ziekten op te sporen. Van juli t/m september zijn er gedurende 12 weken muggen verzameld. Op dit moment zijn er nog geen resultaten bekend.

Peter Halman en Leo Hassing

Ooievaars in Losser, Dinkelland en het grensgebied

Losser:

In 2025 was er een afvlakking waar te nemen in de broedpopulatie van Ooievaars in de gemeente Losser. Het aantal broedparen nam met 2 af ten opzichte van 2024 en kwam dit jaar op 35 uit. Het betrof hier twee verdwenen nesten, die in 2025 niet opnieuw gebouwd zijn.

Er waren dit jaar 20 broedparen succesvol. Van deze nesten zijn 37 jongen uitgevlogen. Op 10 nesten is wel gebreed, maar is het broedsel mislukt in de eifase of zijn de jongen niet uitgevlogen. Op 5 locaties was er wel nestbouw of waren er Ooievaars aanwezig, maar is er niet gebreed. In de gemeente Losser zijn dit jaar geen jonge Ooievaars geringd. De onbereikbaarheid van de meeste nesten maakt het ringen niet mogelijk.

Het oudste ooievaarsnest in Losser (sinds 1994) aan de Schoklandweg had dit jaar wederom Siska, NLA 8986 (20-6-2008, Lelystad) met een ongeringde partner als broedpaar op het daknest zitten. Dit paar wist 3 jongen groot te brengen

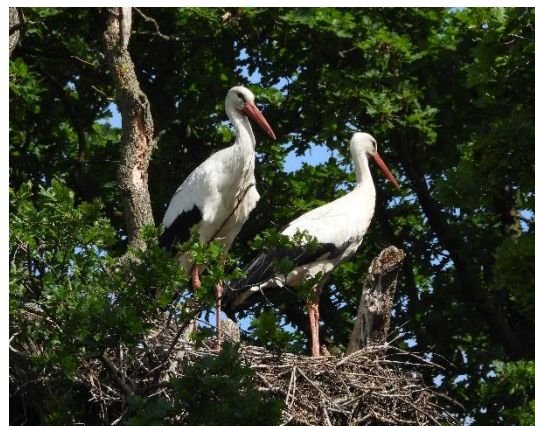
Schoklandweg

Wilgenkamp

Aan de Wilgenkamp hebben de Duitse Ooievaars DEW 3T695 (11-6-2014, Rheine) en DEW 5T963 (30-5-2016, Dorsten-Rhade) wederom succesvol gebreed op een boomnest in een grove den. Hier zijn 2 jongen uitgevlogen.

Bij erve Bookholt aan de Gildehauserweg is het in de "kolonie" erg lastig geworden om tussen de takken en de bladeren door te ontdekken welke Ooievaar bij welk nest hoort. Nieuw gebouwde nesten vallen soms niet eens op. Voor de nummering van de nesten wordt uitgegaan van het moment van bouwen. Het eerste nest in de eerste boom werd nest 1 het volgende nest in dezelfde boom werd 1a. Het eerste nest in de volgende boom werd nest 2 enz.

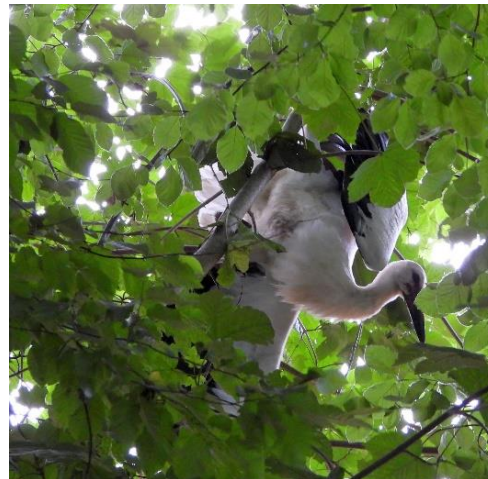

De nesten 9, 11 en 14a zijn opnieuw gebouwd, nadat ze eind 2024 uit de boom gevallen waren. Nest 14b, ook uit de boom gevallen, is niet herbouwd. Hetzelfde geldt voor het nest bij de tennisbanen.

Nieuw waren dit jaar de nesten 1b, 7a en 15.

Een klein drama voltrok zich bij boomnest 6, hier werden de jongen, door een adulte Ooievaar van het naastgelegen boomnest 11, uit het nest gegooid. Op 8-6-2025 verongelukte een juveniele Ooievaar van boomnest 3a bij zijn eerste vliegproef. De Ooievaar raakte met een poot verstrikt in de twijgen van een boom en hing ondersteboven, op 5 meter boven de grond. Na dat we de vogel bevrijd hadden bleek de poot een open breuk te hebben. De dierenarts heeft de jonge Ooievaar in laten slapen.

Boomnest	Status	Uitgevlogen jongen	Opmerking
1	broeden	1	adult NLA 5E315
1a	broeden	2	
1b	nestbouw	n.v.t.	
2	broeden	1	adult DEW 4V664
3	broeden	1	adult NLA 5E255
3a	broeden	2	adult NLA 5E918
3b	mislukt	-	
4	mislukt	-	
4a	broeden	2	

Boomnest	Status	Uitgevlogen jongen	Opmerking
5	broeden	2	
6	mislukt	-	jongen uit het nest gegooid door adult nest 11
7	mislukt	-	
7a	nestbouw	n.v.t.	
8	broeden	1	
9	nestbouw	n.v.t.	adult DEW 5V155
10	broeden	2	
10a	broeden	1	adult DEW V971
11	nestbouw	n.v.t.	adult NLA 7E686
12	broeden	1	
13	mislukt	-	adult DEW 3V730
14	mislukt	-	
14a	nestbouw	n.v.t.	
15	nestbouw	n.v.t.	

Herkomst geringde Ooievaars erve Bookholt

DEW V971	geringd: 2-6-2022	Tierpark Nordhorn (D)	19 km
DEW 3V730	geringd: 11-6-2021	Stadtpark Gronau (D)	7 km
DEW 4V664	geringd: 2-6-2022	Tierpark Nordhorn (D)	19 km
DEW 5V155	geringd: 2-6-2023	Tierpark Nordhorn (D)	19 km
NLA 5E255	geringd: 30-5-2017	Everlostraat, Rossum, Overijssel	11 km
NLA 5E315	geringd: 4-6-2018	Laarweg, Rossum, Overijssel	13 km
NLA 5E918	geringd: 28-5-2020	Laarweg, Rossum, Overijssel	13 km
NLA 7E686	geringd: 8-6-2023	Singraven paalnest, Losser	12 km

Ook in 2025 hebben de Ooievaars bij het Nien End op erve Kraesgenberg weer gebroed op de schoorsteen. Dit nest wordt jaarlijks opnieuw gebouwd en heeft na anderhalve week al een imposante omvang. Er zijn ooievaarsparen die in 3 jaar tijd nog niet zoveel nestmateriaal aanslepen, dan deze Ooievaars in een paar weken. Ook dit jaar bestond het ooievaarspaar uit een ongeringde man en een vrouw met een metalen tarsusring DEW V457 (7-6-2019, Gronau). Van het schoorsteennest op Nien End zijn dit jaar 2 jonge Ooievaars uitgevlogen.

Nien End

Brilmansdennen

Het boomnest op het terrein van zwembad Brilmansdennen is in 2025 wel bezet geweest door een paartje ongeringde ooievaars, die ook broedgedrag hebben vertoond, maar er zijn van dit nest geen jongen uitgevlogen

Op een kleine 400 meter van erva Bookholt, iets verderop aan de Gildehauserweg heeft een paar ongeringde Ooievaars ook in 2025 gebroed. Vanaf dit nest zijn 2 jongen uitgevlogen. Na het uitvliegen is de nestboom omgevallen. Het betrof hier een oude afgezaagde wilg. Voor het volgende broedseizoen zal dit ooievaarspaar een andere locatie moeten zoeken.

Het boomnest bij Oude Teussink aan de Lossersedijk heeft het broedseizoen niet meer meegemaakt. De dode boom is in het najaar van 2024 omgevallen. Er zijn in 2025 ook geen Ooievaars waargenomen die in de buurt een poging tot het bouwen van een nieuw nest hebben ondernomen

Aan het Binkhorsterkerkpad heeft het koude en natte voorjaar ook in 2025 toegeslagen. Dit jaar heeft geen van de 4 jongen het overleefd en is het broedsel uiteindelijk mislukt.

Op het paalnest bij Wewwelstad zaten in 2024 de bekende Ooievaars op het nest NLA 5E900 (29-5-2019, Denekamp) en NLA 3E674 (20-6-2015, Leuvenheim). Ook hier is het broedsel mislukt. De 3 jongen hebben het niet overleefd.

Wewwelstad

Zandhuizerweg

Vanuit de Zandhuizerweg hebben we in 2025 eindelijk een positief bericht. Na een paar jaar van drama's lukte het de Ooievaars hier wel om 3 jongen groot te brengen. De jonge Ooievaars zijn ongeringd uitgevlogen. Het ouderpaar bestond in ieder geval uit een geringde Ooievaar, NLA 7E443 (1-6-2022, Welhuis, Rossum). Of de tweede Ooievaar ook geringd was is onduidelijk gebleven. In het begin van het broedseizoen hebben we NLA 7E459 (30-6-2022, Zandhuizerweg, De Lutte) ook op het nest gezien. Maar bij de controlerondes daarna hebben we alleen 7E443 aangetroffen.

Aan de Lossersestraat stond dit jaar wederom een ongeringd koppel Ooievaars op het nest. Na het dramatische jaar 2024, lukt het dit jaar wel om 3 jongen groot te brengen.

Lossersestraat

Nijenhaerweg

In Beuningen zat in 2025 een nieuw paar op het nest. Ooievaar NLA 7E720 (5-7-2022, Vuren, Gelderland) heeft daar met een ongeringde partner 3 jongen grootgebracht die uiteindelijk ongeringd zijn uitgevlogen.

Op het paalnest aan de Nijenhaerweg zat Ooievaar NLA 4E128 (30-5-2017, Havezathe het Everloo, Rossum, Overijssel) met een ongeringde partner. Het koppel had op een gegeven moment 3 jongen. Hiervan zijn er uiteindelijk 2 uitgevlogen..

Bij de kwekerij Kuipers aan de Beuningerstraat is in 2025 het nest leeg gebleven.

Op het paalnest van Singraven hebben de Ooievaars dit jaar 2 jongen gehad, waarvan er uiteindelijk een is uitgevlogen.

Het boomnest in het park van het landgoed Singraven is in 2025 leeg gebleven

Dinkelland:

Voor het achtste jaar op rij mislukte het legsel op de Havezathe Het Everloo in Rossum. Bij Vernooy aan de Everlostraat was de nestpaal omgewaaid en is er geen nieuwe paal geplaatst. Bij Welhuis op paalnest 1 vlogen 2 geringde jongen uit (NLA 7E697-7E698). Op paalnest 2, een tiental meters verderop, zijn ook 2 jongen geringd uitgevlogen (NLA 7E699 en 8E355). Van het broedsel van nest 3 bij Welhuis, in een lage knotwilg, zijn 2 jongen ongeringd uitgevlogen.

Bij de buurman Schiphorst is het broedsel mislukt. Tegenover Welhuis, bij Huls hebben Ooievaars wederom gebroed in een laag boompje. Hier is een jong ongeringd uitgevlogen. Van het nest bij Meier aan de Vogelpoelweg is een jong ongeringd uitgevlogen. Het broedsel bij Frank Scholten Linde aan de Laarweg in Rossum is dit jaar mislukt. Bij Haarhuis in Agelo aan de Rossummerstraat zijn 2 jonge Ooievaars ongeringd uitgevlogen.

In Tilligte bij Brunninkhuis is er ook dit jaar maar een jong, ongeringd, uitgevlogen. Bij Broekhuis aan de Schiphorstdijk in Denekamp is ook een jonge Ooievaar uitgevlogen. Bij Groener, aan de Kasteellaan op het landgoed Singraven zijn 4 jongen ongeringd uitgevlogen. Van de 12 bewoonde nesten in Dinkelland zijn uiteindelijk 16 jongen uitgevlogen.

Ringen van jonge Ooievaars bij Welhuis in Rossum met Harrie, Leo en Thomas

Gronau en de Graftschaft:

Het broedpaar bij Viefhues (Gronau) heeft dit jaar 1 jong groot gebracht. In het bos achter het voormalig klooster Mariavlucht zijn 2 jongen uitgevlogen (DEW 6V877-6V878)

In het Stadtpark in Gronau zaten in 2025 zes broedparen. Hier zijn alle nesten boomnesten, die zowel in eik, kastanje, es als berk gebouwd zijn. Drie van de zes nesten waren niet succesvol. Van de andere drie nesten zijn 4 jongen uitgevlogen, waarvan 3 geringd (DEW 6V874-6V876).

Net buiten het Stadtpark, aan de Möllenweg, zijn 2 jongen ongeringd uitgevlogen.

Aan de Waldweg is het broedsel dit jaar mislukt .

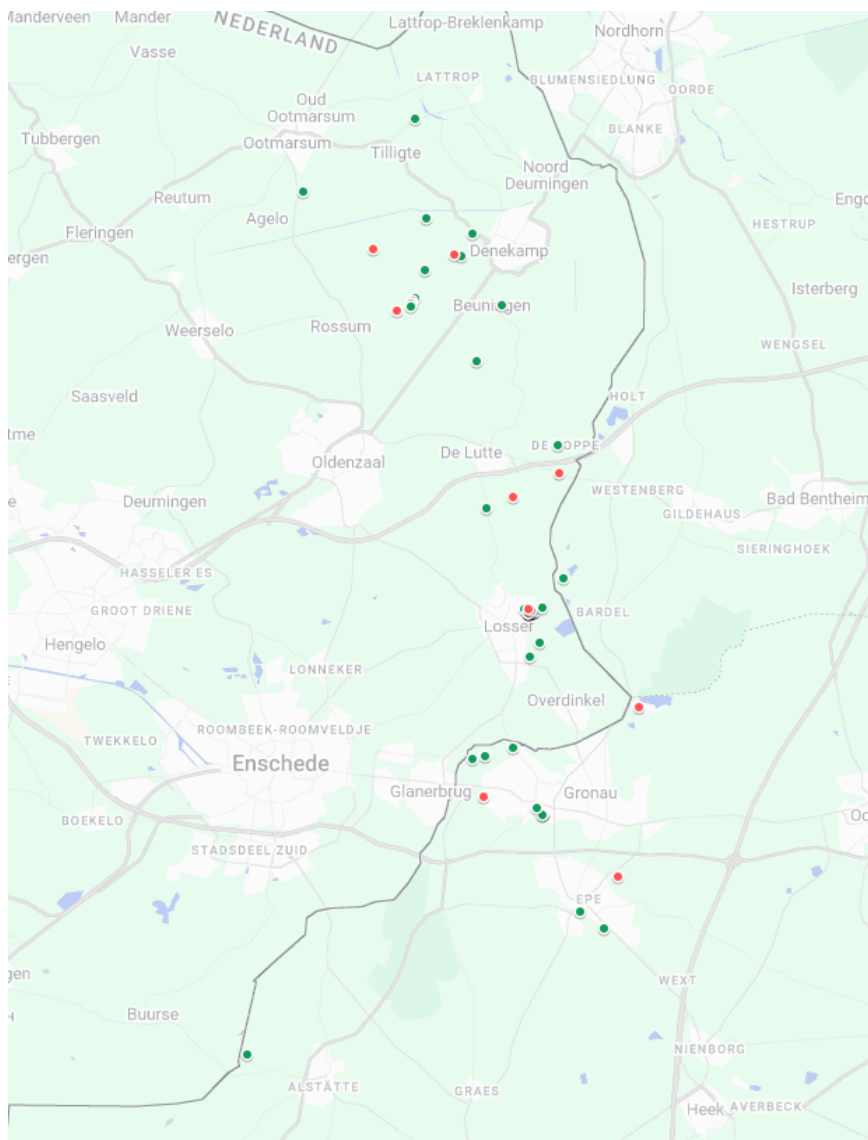
Bij Schepers Mühle in Epe zijn 2 jongen uitgevlogen, waarvan 1 geringd (DEW 6V879). Bij een tweede nest in Epe, werden dit jaar 3 jongen geringd, (DEW 6V880-6V882). En bij de Haarmühle bij Alstätte zijn dit jaar 2 jonge Ooievaars uitgevlogen (DEW 6V883-6V884).

Bij de Drielandsee was dit jaar een paar aanwezig, maar is niet tot broeden gekomen. Het vrouwtje was een bekende, NLA 7E686. Deze ooievaar heeft in eerste instantie met een ongeringde partner het boomnest 11 bij erva Bookholt gebouwd en heeft dat nest verlaten voor het nest aan de Drielandsee. Het paar aan de Klosterstraße heeft ook in 2024 weer in de lariks gebroed.

Hier zijn 2 jongen uitgevlogen.

Nieuwe nesten waren er dit jaar in Gronau aan de Losserstraße/Dr. Janstraße, waar 2 jongen zijn uitgevlogen en aan de Postenbrückerstraße in Epe, waar alleen een bezet nest genoteerd kon worden.

Van de 17 bewoonde nesten in Gronau en de Graftschaft zijn uiteindelijk 23 jongen uitgevlogen.

● geslaagd broedsel ● mislukt broedsel of niet gebroed

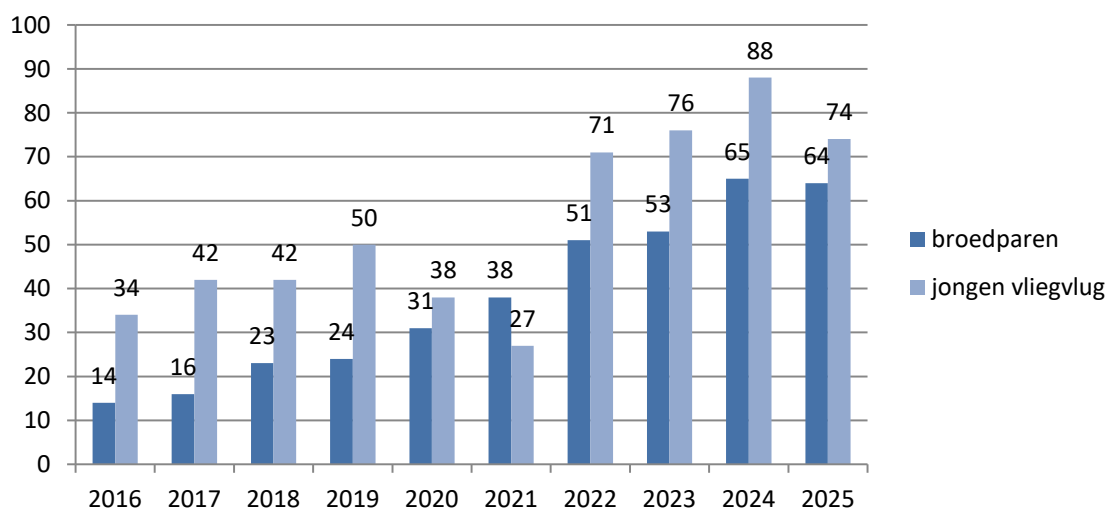
Het voorgaande kaartje is een globale weergave van de verspreiding van de ooievaarsnesten. Omdat sommige nesten heel dicht bij elkaar zijn, soms binnen 5 meter, worden niet alle afzonderlijke nesten op dit kaartje weergegeven. Duidelijk is dat het Dinkeldal als rode draad door het gebied met de ooievaarsnesten loopt.

In totaal hebben we in 2025 in de gemeente Losser, Dinkelland en het direct aangrenzende Gronau en de Grafschaft Bentheim 64 broedparen Ooievaars gehad. Vanaf deze 64 nesten zijn uiteindelijk 74 jongen uitgevlogen, een gemiddelde van 1,2 uitgevlogen jongen per nest. Dat is het op een na het laagste gemiddelde van de afgelopen 10 jaar. Er heeft een lichte afname van het aantal nesten plaatsgevonden in Losser en Dinkelland en een lichte toename in de omgeving van Gronau/Epe

Ook dit jaar waren er weer grote onderlinge verschillen zitten in de broedsels per nest. Er waren nesten bij met 3-4 uitgevlogen jongen maar een groot deel van de nesten had maar 1-2 jongen of een mislukt broedsel.

Tijdens het schrijven van dit artikel zijn de Ooievaars al begonnen aan het broedseizoen 2026. Het lijkt er op dat de daling van het aantal nesten in Losser doorzet. Of dit uiteindelijk het geval is zullen we bekend maken in ons volgende jaarverslag.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
broedparen	14	16	23	24	31	38	51	53	65	64
jongen vliegvlug	34	42	42	50	38	27	71	76	88	74
gemiddeld/nest	2,4	2,6	1,8	2,1	1,2	0,7	1,4	1,4	1,3	1,2

Sander Wansing, Harrie Linckens en Thomas Keimel

Resultaten broedvogelonderzoek telgebied Losser 2025

Het broedvogelonderzoek in de gemeente Losser bestaat uit twee gedeelten: het LSB- en het BMP-Z onderzoek, twee van de vele Sovon-projecten. Daarnaast werd er in voorgaande jaren ook nog een aanvullend onderzoek gedaan naar andere broedvogelsoorten waarvan het de moeite waard was de populatiegrootte te monitoren. Dit gedeelte van ons onderzoek is in 2014 stopgezet. De redenen hiervoor waren dat het totaal van de onderzochte soorten inmiddels in de loop van de 10 onderzoeksjaren was uitgegroeid naar 53 soorten. Dit hoge soortenaantal zorgde ervoor dat er zeer veel tijd in het 100 km² grote telgebied moest worden gestopt, naast het normale BMP-onderzoek voor SBB en NM. Toen daar nog het Atlasproject bij kwam en een aantal tellers om verschillende redenen moest stoppen met inventariseren, hebben we besloten weer tot de kern van ons onderzoek terug te keren en dat is het LSB en BMP-Z onderzoek. De kwaliteit zou anders niet meer te waarborgen zijn. Wel zijn er vanaf 2017 op verzoek van Sovon zo goed mogelijk de territoria van Zwarte Specht, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit in ons telgebied bepaald. Dus soorten die we een aantal jaren niet meer geteld hadden. In 2024 is besloten om het aantal te onderzoeken zeldzame broedvogels verder te reduceren, weer vanwege nog verdere inkrimping van ervaren veldonderzoekers. Alleen IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart, Ooievaar, Kerkuil en Grauwe Klauwier zijn nog op de lijst blijven staan. De afkorting LSB staat voor Landelijk Soortonderzoek Broedvogels. Bij dit project van Sovon Vogelonderzoek Nederland wordt getracht jaarlijks een volledig beeld te krijgen van de Nederlandse broedvogelpopulatie van kolonievogels, bv. Blauwe Reigers, Oeverzwaluwen, Huiszwaluwen en Roeken.

Het BMP-Z (Broedvogel Monitoring Project Zeldzame broedvogelsoorten) is een project waarbij de landelijke zeldzame soorten geteld worden. Ook Vogelwerkgroep Losser doet al jaren aan deze beide projecten mee, zowel aan het tellen van alle kolonievogels in de gemeente Losser als aan het inventariseren van zeldzame broedvogels. De telresultaten worden direct na het telseizoen bij Sovon aangeleverd.

Kolonievogels in Losser 2025

In de gemeente Losser komen vier soorten kolonievogels voor, nl. Blauwe Reiger, Oeverzwaluw, Huiszwaluw en Roek. In het verleden heeft ook de Aalscholver in Losser een kolonie van 1 nest op de Oelemars gehad, maar deze is inmiddels verdwenen. De kolonies worden jaarlijks in het voorjaar geteld en de resultaten worden rechtstreeks door de tellers bij Sovon Vogelonderzoek Nederland ingevoerd. Het kolonievogelonderzoek is een van de vele projecten van Sovon en aan dit project doen we al tientallen jaren mee. En zo dragen we bij aan het landelijk onderzoek naar kolonievogels. Momenteel zijn alle kolonies van tellers voorzien. Maar mocht er een nieuwe kolonie ontdekt worden, dan kan deze via vwglosser@gmail.com gemeld worden.

Blauwe Reiger (6 bewoonde nesten)

In 2008 is voor het eerst een bewoonde nest van de Blauwe Reiger binnen de gemeente Losser ontdekt. Deze uit 1 nest bestaande kolonie bevond zich langs de Dinkel bij De Poppe. Deze kolonie bestond dit jaar uit 6 nesten, 1 minder dan vorig jaar. De kolonie wordt jaarlijks geteld door Ruud Kuipers.

Oeverzwaluw (207 bewoonde nesten)

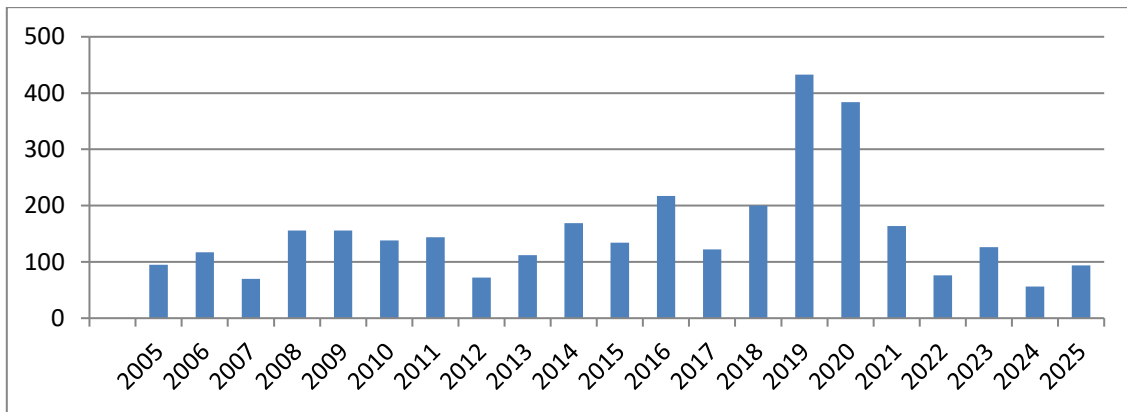
Dit jaar werden op de Oelemars in de betonnen kunstwand 94 bewoonde nesten aangetroffen. In het naastliggende zanddepot waar in het verleden ook wel gebroed werd, zijn alle steile wanden op 45 graden gezet, zodat er hier geen nesten waren. Een nieuwe kolonie bevond zich vorig jaar in een gronddepot aan de Holtweg bij Punthuizen, waar in het kader van Natura 2000 herstel een weiland was afgeplagd om nieuwe natuur te ontwikkelen. In het depot zaten vorig jaar 44 nesten in zwart zand en dit jaar zelfs 113,

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oelemars	217	122	200	433	384	164	76	126	56	94
Punthuizen	-	-	-	-	-	-	-	-	44	113

Bewoonde nesten van de Oeverzwaluw 2016-2025

Oeverzwaluwwand Oelemars

Aantallen bewoonde nesten in de oeverzwaluwkolonie op de Oelemars 2005-2025

De grote jaarlijkse verschillen in de aantallen nesten op de Oelemars zijn veroorzaakt doordat in het verleden de beide zanddepots nog steile wanden hadden in de periode dat het depot (gedeeltelijk) leeg was. De laatste jaren zijn de wanden steeds op 45 graden gezet, zodat de oeverzwaluwen niet meer de zanddepots gebruiken en alleen de betonnen kunstwand in gebruik wordt genomen. De kolonies zijn dit jaar geteld door Henk Noordkamp en Ben Hulsebos.

Huiszwaluw (229 bewoonde nesten)

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de kwartblokken met bewoonde nesten. Elk kwartblok kan 1 of meer kolonies bevatten, maar deze afzonderlijke kolonies worden jaarlijks per kwartblok verzameld. Zo is dit namelijk in de begintijd van de inventarisaties met Sovon afgesproken en zo moet het dus jaarlijks voortgezet worden om vergelijking mogelijk te maken. Een kwartblok is een vierde deel van een atlasblok van 5x5 km, zoals die in de Topografische inventarisatie atlas zijn vastgesteld. De kolommen 2015 t/m 2025 geven het aantal bewoonde nesten inclusief de kunstnesten weer. De huiszwaluwpopulatie in de gemeente Losser vertoont langzaam maar zeker een dalende tendens. In 2012 heeft deze zwaluw behoorlijke verliezen geleden, waarbij de populatie met ongeveer 32% was afgenomen. Daarna trad een licht herstel op, gevolgd door verdere afname. Vanaf 2018 was er weer een opleving ten opzichte van vorige jaren en zaten we weer boven het niveau van 2013. Daarna nam de populatie af om in 2022 uiteindelijk te stabiliseren. Vorig jaar was er een dip in het aantal bewoonde nesten, maar dit jaar kwamen de aantallen wat hoger uit.

De huiszwaluw tellingen vormen een onderdeel van een grootschalig project, waarbij alle kolonies in heel NO-Twente worden geteld. De coördinatie wordt gedaan door Natuur- en Vogelwerkgroep De Grutto uit Weerselo, waarbij ongeveer 2.000 nesten jaarlijks geteld worden door leden van diverse vogelwerkgroepen. Voor Losser wordt de coördinatie gedaan door Bennie Egberink en de

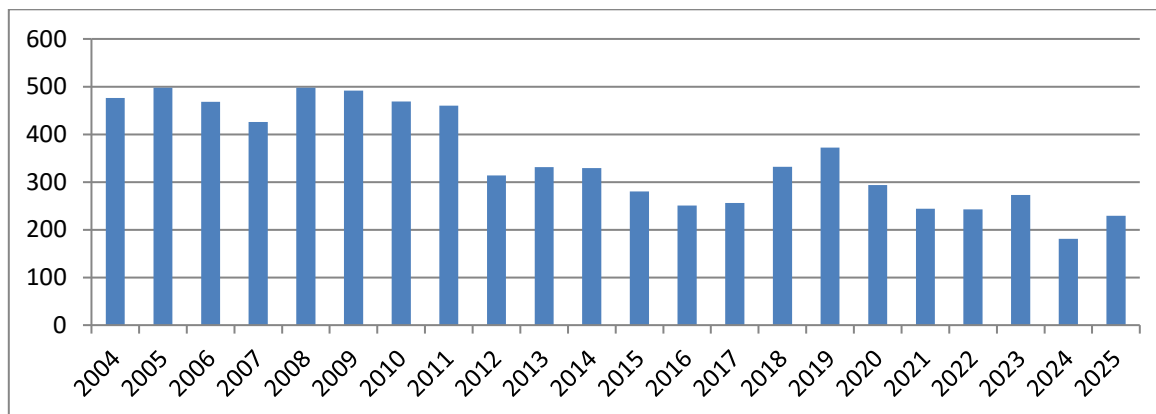
administratie door Jeroen Lansink. De invoer bij Sovon van de bewoonde nesten van de huiszwaluwkolonies wordt voor het Losserse deel door ons zelf gedaan.

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
31	29	34	38	33	30	24	25	23	21

Aantal huiszwaluwkolonies in de gemeente Losser 2016-2025

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
251	256	332	372	294	244	243	273	181	229

Aantal bewoonde nesten van de Huiszwaluw 2016-2025

Aantal bewoonde nesten van de Huiszwaluw in de gemeente Losser 2004-2025

Roek (328 nesten)

Naast de kolonies bij de Zoekerweg-Gronausestraat en Brilmansdennen aan de Gildehauserweg zijn er in 2020 twee nieuwe kolonies bij gekomen. Een kleine kolonie op de hoek Broekhoekweg-Deppenbroekweg en een op de hoek Enschedesestraat-Broekhoekweg. Het jaar daarna was inmiddels een kleine kolonie van 4 nesten bijgekomen aan de Smitsbreeweg, terwijl de kolonie bij de rotonde Enschedesestraat-Broekhoekweg verdwenen is. De kolonie op de hoek Zoekerweg-Gronausestraat kreeg vier jaar geleden een uitbreiding bij de ingang van de Johma. Dit jaar waren er 10 minder nesten dan in het voorgaande jaar. De kolonies worden jaarlijks geteld door Leo Hassing, Ben Hulsebos en Henk Noordkamp.

Locatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brilmansdennen	169	210	220	201	221	247	196	248	238	197
Zoekerweg	33	38	39	45	32	60	40	64	75	112
Broekhoekweg					6	12	21	7	0	0
Enschedesestr.					19	0	0	0	0	0
Smitsbreeweg						4		7	25	19
Totaal	202	248	259	246	278	323	257	326	338	328

Aantal nesten van de Roek in de gemeente Losser 2016-2025

Alle kolonievogeltellers verdienen hartelijke dank voor het feit dat ze elke weer jaarlijks trouw hun kolonies tellen en bij Sovon invoeren.

BMP-Z: Zeldzame Broedvogels

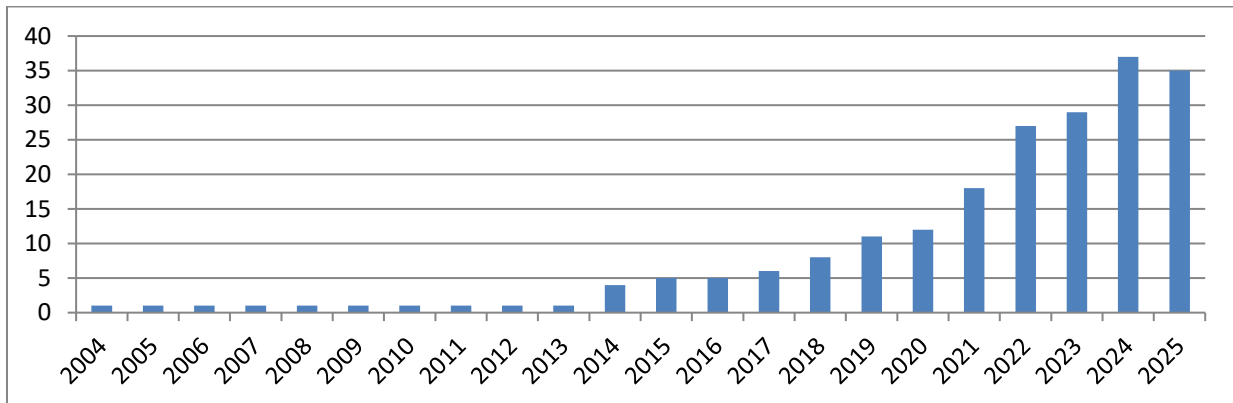
Telgebied Losser

Teneinde de aantalsontwikkelingen van zeldzame broedvogels goed te kunnen volgen zijn telgebieden die jaarlijks geïnventariseerd worden voor Sovon Vogelonderzoek Nederland erg nuttig. De jaarlijkse monitoring zorgt er voor dat de gegevens vergelijkbaar zijn. Van alle onderzochte soorten zijn digitale kaarten in Google-Maps gemaakt. Vanuit dit digitale archief kunnen links verstuurd worden naar instanties als SBB, NM en Waterschap Vechtstromen, zodat zij hun beheer eventueel kunnen

aanpassen. Daarna worden alle territoria ook bij Sovon ingevoerd. Het telgebied omvat de gehele gemeente Losser en bestaat uit ongeveer 100 km².

Ooievaar (35)

Het aantal Ooievaars stabiliseert. In het Dinkeldal van Losser werden 35 nesten getraceerd, waarvan 20 met een geslaagd broedsel en 15 met een mislukt broedsel of alleen nestbouw. Opmerkelijk is dat in de Brilmansdennen en directe omgeving een soort kolonie van Ooievaars is ontstaan. Hier waren langs de Gildehauserweg en bij de opril van boerderij Erve Bookholt 21 nesten in de bomen aanwezig met soms meerdere nesten in een boom en ook nog twee nesten aan de overkant van de Gildehauserweg. De coördinatie van de ooievaarstellingen wordt gedaan door Sander Wansing.

Ooievaar 2004-2025

Kerkuil (13)

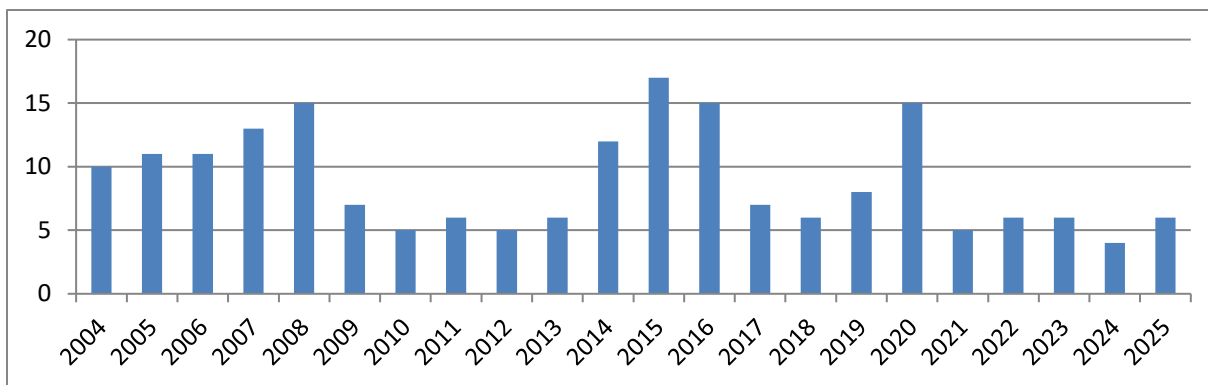
Dit jaar waren er 13 broedgevallen met jongen, verspreid over de gemeente Losser. Dat waren er 3 meer dan vorig jaar, maar als we het vergelijken met 2020 toen er nog 23 territoria waren met 22 broedgevallen dan is dit jaar toch wat minder. De coördinatie van het kerkuilenonderzoek is in handen van Bennie Egberink.

Steenuil (127)

In 2025 is de gehele gemeente Losser geïnventariseerd op het aantal steenuilterritoria. Dit werd eerder gedaan in de jaren 2005, 2010, 2015 en 2020. In 2005 werden 83 territoria geteld, in 2010 100 territoria, in 2015 93 en in 2020 waren het 113 territoria. De oppervlakte van de gemeente is 99,6 km²: dit is dus inclusief voor de Steenuil ongeschikte gebieden als bebouwde kommen en bossen. In 2025 werden 127 territoria vastgesteld. Dat zijn er 14 meer dan in 2020. Al met al kan gesteld worden dat de steenuilenpopulatie in de gemeente Losser redelijk stabiel is en zelfs een licht stijgende tendens vertoont. Dit komt overeen met het landelijke beeld van de populatieontwikkeling van de Steenuil. Met een dichtheid van meer dan 1 territorium per km² is de gemeente Losser nog steeds een uitstekend steenuilengebied, ook op landelijk niveau.

IJsvogel (6)

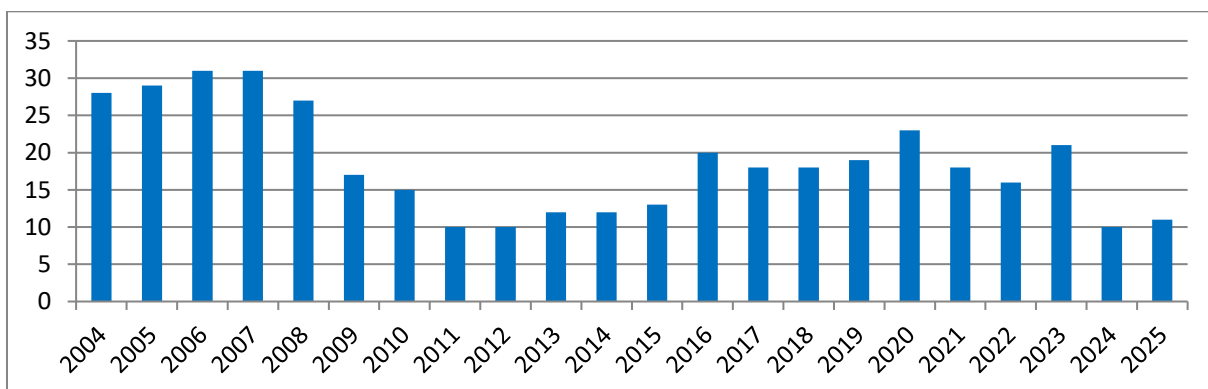
Na vijf koude winters op rij was het aantal IJsvogels in 2013 behoorlijk teruggelopen. Gelukkig trad er na deze zachte winter een wonderbaarlijk herstel in en nam het aantal territoria in drie jaar tijd toe van 6 naar 17 in 2015. In 2017 kelderden de aantallen weer, maar er was er in 2020 een zeer snelle toename naar 15 territoria. Daarna slonk de populatie door een strenge vorstperiode eind februari 2021 naar 5 territoria. Het herstel bleef daarna uit en er konden dit jaar maar 6 territoria worden vastgesteld. Deze bevonden zich voornamelijk langs de Dinkel. Wellicht hebben de extreem hoge waterstanden in de Dinkel voor deze daling gezorgd. Het wel en wee van de IJsvogel in de gemeente Losser is in onderstaande grafiek te zien en toont een stabiele maar kleine populatie. De beste plek om IJsvogels te zien of te fotograferen is de vogelkijkhut aan de Grensweg bij de Oelemars.

IJsvogel 2004-2025

Grote Gele Kwikstaart (11)

In de gemeente Losser zijn alle mogelijke locaties uitgekamd op deze beeksoort. Een aantal broedt in speciale nestkasten onder de bruggen over de Dinkel. Na een jarenlang succesverhaal hebben we in 2011 helaas moeten constateren dat we terug waren bij af. De invloed van de koude winters vanaf de winter 2008/2009 is goed te zien in onderstaande grafiek. In tegenstelling tot de IJsvogel zette er slechts zeer langzaam wat herstel in bij de Grote Gele Kwikstaarten. Van de 13 gevonden territoria in 2015 bv. bleken maar 4 een broedresultaat te hebben opgeleverd. Wellicht dat voedselgebrek in de vorm van onvoldoende insecten een rol speelt. Langzaam maar zeker zien we daarna toch een geleidelijke verbetering, want in 2020 konden 23 territoria worden vastgesteld, voornamelijk langs de Dinkel en het Omleidingskanaal. Vorig jaar werden op 22 locaties Grote Gele Kwikstaarten waargenomen. Helaas konden slechts op 10 plaatsen geldige territoria worden vastgesteld. Het vermoeden bestaat dat door de hoge waterstanden door de overvloedige regen vele slikvelden die als foerageerplaatsen kunnen dienen zijn overspoeld. Dit jaar zijn op 25 locaties Grote Gele Kwikstaarten waargenomen, waarbij er slechts 11 voldeden aan de landelijke criteria voor een geldig territorium. Het is dit jaar weer gelukt om twee rondes langs de nestkasten die onder de bruggen hangen te maken. Een ronde voor een schoonmaak- en herstelactie en een controleronde om naar het gebruik van de kasten te kijken. Deze rondes langs de kasten zijn zeer arbeidsintensief, want bij elke brug moeten speciale ladders aan de brugleuningen worden gehaakt om dan naar beneden klimmend onder de brug de nestkasten te inspecteren. De coördinatie is in handen van Johnny Sanderink en Bennie Benerink.

Grote Gele Kwikstaart 2004-2025

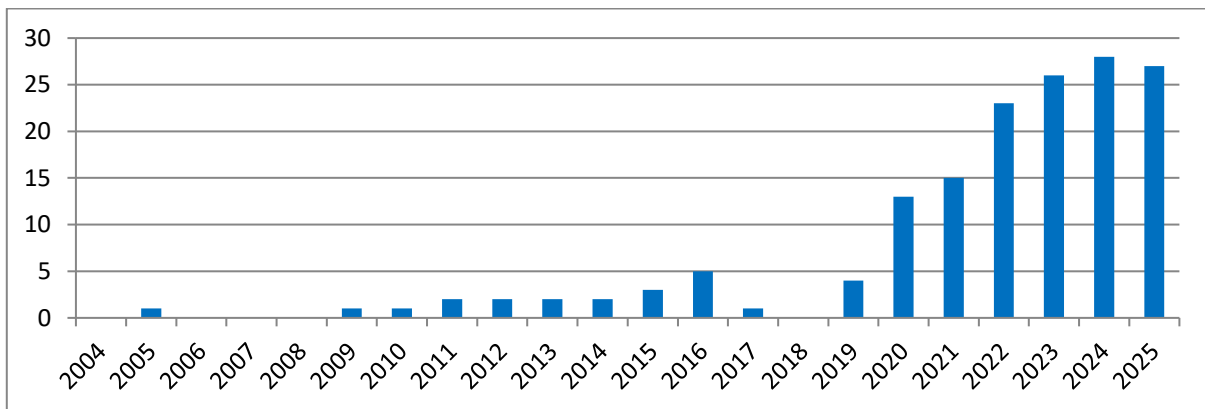
Middelste Bonte Specht

Losser is inmiddels een van de beste gebieden voor de Middelste Bonte Specht niet alleen in Twente, maar in heel Nederland. In 2020 en 2021 zijn hier zelfs 163 territoria opgespoord. De Middelste Bonte Specht is in Losser de talrijkste Z-soort en de inventarisatie vereist dan ook een zorgvuldige aanpak. Daarom werd deze soort door ervaren BMP-tellers op de BMP-manier geïnventariseerd door op een ochtend elke keer een heel bos uit te kammen op uitsluitende waarnemingen. Met losse waarnemingen lukt dit namelijk niet. Tot en met 2023 is het ons gelukt om de gehele gemeente Losser op deze spechtensoort te inventariseren, maar door het afnemende aantal veldonderzoekers was het niet meer mogelijk dit intensieve onderzoek voort te zetten. Op verzoek van Sovon Vogelonderzoek

Nederland is dit jaar begonnen met een nieuw klein onderzoeksterrein dat voor ons nog te hanteren is, nl. Egheria. Er zijn dit jaar 32 territoria vastgesteld.

Grauwe Klauwier (27)

De Grauwe Klauwier is in de gemeente Losser een bijzonder zeldzame broedvogel. Er zijn vele jaren geweest dat deze soort hier geen enkel territorium had. Heel bijzonder was dan ook de ontdekking van 5 territoria in 2016. Maar In 2018 was deze soort weer helemaal afwezig. In 2023 konden er zelfs 26 territoria worden gelokaliseerd. Maar het aantal van 28 vorig jaar is een nieuw record. Dit jaar was er 1 territorium minder. De soort kwam niet alleen in natuurterreinen voor, maar ook in kleinschalig cultuurland en soms geclusterd dicht bij elkaar. Het centrum van de verspreiding ligt in gebied Beuninger Achterveld-Punthuizen, waar 14 territoria dicht bij elkaar liggen. In het Roderveld waren 4 territoria, waarvan 3 binnen de grenzen van ons telgebied.

Grauwe Klauwier 2004-2025

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen hoe in de loop der jaren vanaf 2010 de aantallen van deze zeldzame broedvogels zich binnen ons werkgebied hebben ontwikkeld. Inmiddels is de Europese Kanarie als broedvogel uit Losser verdwenen.

Soort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dodaars	6	8	6	6				5	4	4	5	3	4	7		
Geoorde Fuut	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ooievaar	1	1	1	1	4	5	5	6	8	11	12	18	27	29	37	35
Roerdomp	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zwarte Zwaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Gr. Can. Gans	1	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	2	1	5		
Brandgans	2	4	3	3	5	5	2	3	7	1	-	-	-	-		
Kolgans	-	-	3	3	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mandarijneend			4	4	-	-	1	-	-	-	1	-	1	4		
Krooneend	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rode Wouw	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	2	2	1			
Wespendief										1	2	-	1	1		
Boomvalk								2				-	-			
Kwartelkoning	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Porseleinhoen	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
Kraanvogel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-		
Kleine Plevier	3	2	1	1	1	2	2	2	3	4	4	5	6	4		
Zomertortel		8	1	3				-	1	-	-	-	-	-		
Oehoe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
Kerkuil	16	5	8	3	8	20	22	16	15	13	23	7	4	5	10	13
Stenuil	100					93					113					127
Nachtzwaluw	16	19	22	28	28	25	32	31	35	33	32	33	14	18		
Midd. B. Specht	41	53	77	89	105	116	135	134	142	146	163	163	155	157		
Zwarte Specht								15	13	11	16	15	13	19		
Draaihals*	1	-	-	1	1	2	1	3	-	-	-	1	-	-		
IJsvogel	5	6	5	6	12	17	15	7	6	8	15	5	6	6	4	6
Boomleeuwerik	3	9	20	28				10	10	13	24	16	9	21		
Gr. G. Kwikst.	15	10	10	12	12	13	20	18	18	19	23	18	16	21	10	11
Blauwborst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
Roodborsttapuit	15	29	25	37				24	18	27	36	41	37	38		
Paapje*	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Grote Karekiet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kortsnavelbkr.	-	-	1	2	5	3	8	4	12	8	10	2	13	11		
Gr. Klauwier	1	2	2	2	2	3	5	1	-	4	13	15	23	26	28	27
Raaf	-	1	-	-	-	-	-	2	2	-	2	3	2	5		
Euro-Kanarie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Aantal territoria per jaar in Z-telgebied Losser 2010-2025 (lege vakjes= niet geteld, - niet aanwezig)

Werkwijze

De werkwijze is als volgt. Voor de kolonievogels is er per kolonie een vaste teller die jaar in jaar uit zijn kolonie telt en bij Sovon invoert. Voor de Z-soorten, met als coördinatoren Ben Hulsebos en Rudi Lanjouw, worden alle potentieel geschikte bossen en heidevelden door enkele ervaren tellers uitgekamd. Daarnaast geeft zo'n 30 % van de VWG-leden hun losse waarnemingen door op waarneming.nl, die dan daarna worden verzameld en in onze Google Maps worden ingevoerd. Ook betrouwbare waarnemingen van niet-leden op waarneming.nl worden aan onze kaarten toegevoegd. Aan het eind van het seizoen worden de kaarten op de BMP-manier aan de hand van de Handleiding Sovon Broedvogelonderzoek handmatig geïnterpreteerd door Ben Hulsebos en Rudi Lanjouw en vervolgens door Ben bij Sovon ingevoerd en worden de digitale archiefkaarten met SBB, NM en Vechtstromen gedeeld.

Knelpunten

Aangezien Telgebied Losser een enorme omvang heeft met bijna 100 km² aan oppervlakte, is het van uitermate groot belang dat zoveel mogelijk leden van VWG Losser hun waarnemingen doorgeven. Dat kan door plaatsing op waarneming.nl. We hopen dat de 70 % van de leden die nog niet actief hun waarnemingen doorgeven dit de komende tijd wel gaan doen. Elke keer bij onze bijeenkomsten vroegen we dan ook onze leden om hun waarnemingen bij waarneming.nl in te voeren, maar helaas kwam er weinig tot geen respons en blijven we op die 30% steken.

Een ander knelpunt is dat onze veldonderzoekers niet de jongsten meer zijn en in toenemende mate te maken krijgen met gehoor-, gezichts- en mobiliteitsproblemen. Een aantal heeft al helaas moeten afhaken.

Andere opzet

Inmiddels is onze telgroep zodanig gedecimeerd dat het niet langer mogelijk is dit telproject in de huidige omvang in de komende jaren door te zetten. Het aantal te onderzoeken vogelsoorten is vanaf dit jaar drastisch teruggebracht, zodat er nog maar enkele soorten die zeer kenmerkend zijn voor Losser overblijven, zoals IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart, Kerkuil, Ooievaar en Grauwe Klauwier. Ook is het gelukt om dit jaar een integrale steenuiltelling uit te kunnen voeren en om een klein telgebied op Egheria op te zetten om de populatieontwikkeling van de Middelste Bonte Specht te monitoren. Gelukkig zijn er bij de kolonievogels tot nu toe geen problemen opgedoken.

Ben Hulsebos

Grote Gele Kwikstaart

Inventarisatie Steenuilen, gemeente Losser 2025

Twee donkere gestalten fietsen over een maanverlicht boerenweggetje en stoppen op enige afstand van een boerderij. In het donker zijn de verlichte stallen zichtbaar. Het is doodstil. Plotseling weerklinkt de weemoedige baltsroep van de Steenuil enkele keren achter elkaar: *Kuuuup, Kuuuup*. Het blijft daarna stil. Bij het licht van een zaklantaarn is te zien hoe de twee donkere gedaantes een telefoon en een luidspreker hanteren. Weer klinkt de roep van de Steenuil over het weiland, nu onmiddellijk beantwoord door een soortgelijke roep vanaf de boerderij. De twee op hun fiets kijken elkaar glunderend aan. Al weer een! Langzaam verdwijnen de rode achterlichtjes van hun fietsen in het duister. Op weg naar de volgende boerderij.

In 2025 is de gehele gemeente Losser geïnventariseerd op het aantal steenuilterritoria. Dit werd eerder gedaan in de jaren 2005, 2010, 2015 en 2020. In 2005 werden 83 territoria geteld, in 2010 100 territoria, in 2015 93 en in 2020 waren het 113 territoria. De oppervlakte van de gemeente is 99,6 km²: dit is dus inclusief voor de Steenuil ongeschikte gebieden als bebouwde kommen en bossen.

Voor de telling is de gemeente opgedeeld in 9 deelgebieden met elk hun eigen 'tellers. In totaal hebben 22 leden aan dit project meegewerkt. Het inventarisatiewerk heeft plaatsgevonden in de periode half februari – half april, de baltsperiode van de Steenuil. Middels het afspelen van de baltsroep werd getracht Steenuilen te verleiden tot terugroepen. Elke roepende Steenuil vertegenwoordigt een territorium. Bij elke geschikte locatie werd dit uitprobeerde. Geschikte locaties zijn boerderijen en vrijstaande woningen met schuren in het buitengebied, maar ook wel houtwallen met nestkasten. Naast de telgegevens uit de baltsperiode is gebruik gemaakt van gegevens uit de nestkastcontroles en ringen van Steenuilen tijdens het broedseizoen.

De resultaten van de telling per deelgebied zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Gebied	Omschrijving telgebied	Territoria			
		2010	2015	2020	2025
1	Beuningen, Paandersdijk & Voltherdijk	8	11	13	15
2	Beuninger Achterveld, Stroothuizen	11	13	10	14
3	Paasberg, Molterheurne en Dinkel	6	8	8	10
4	Boerskotten & Boerrigteresch	1	2	1	2
5	Fleerderhoek, Lutternveld, Binkhorsterveld en Dinkel	9	5	12	9
6	Honingloweg en steenfabriek	12	11	8	13
7	Achter het Deppenbroek en Kremersveen	17	12	23	25
8	Ringstation	15	14	16	17
9	Oelemars, Ruhenbergerbeek, Drielandsweg	21	17	22	22
	Totaal	100	93	113	127

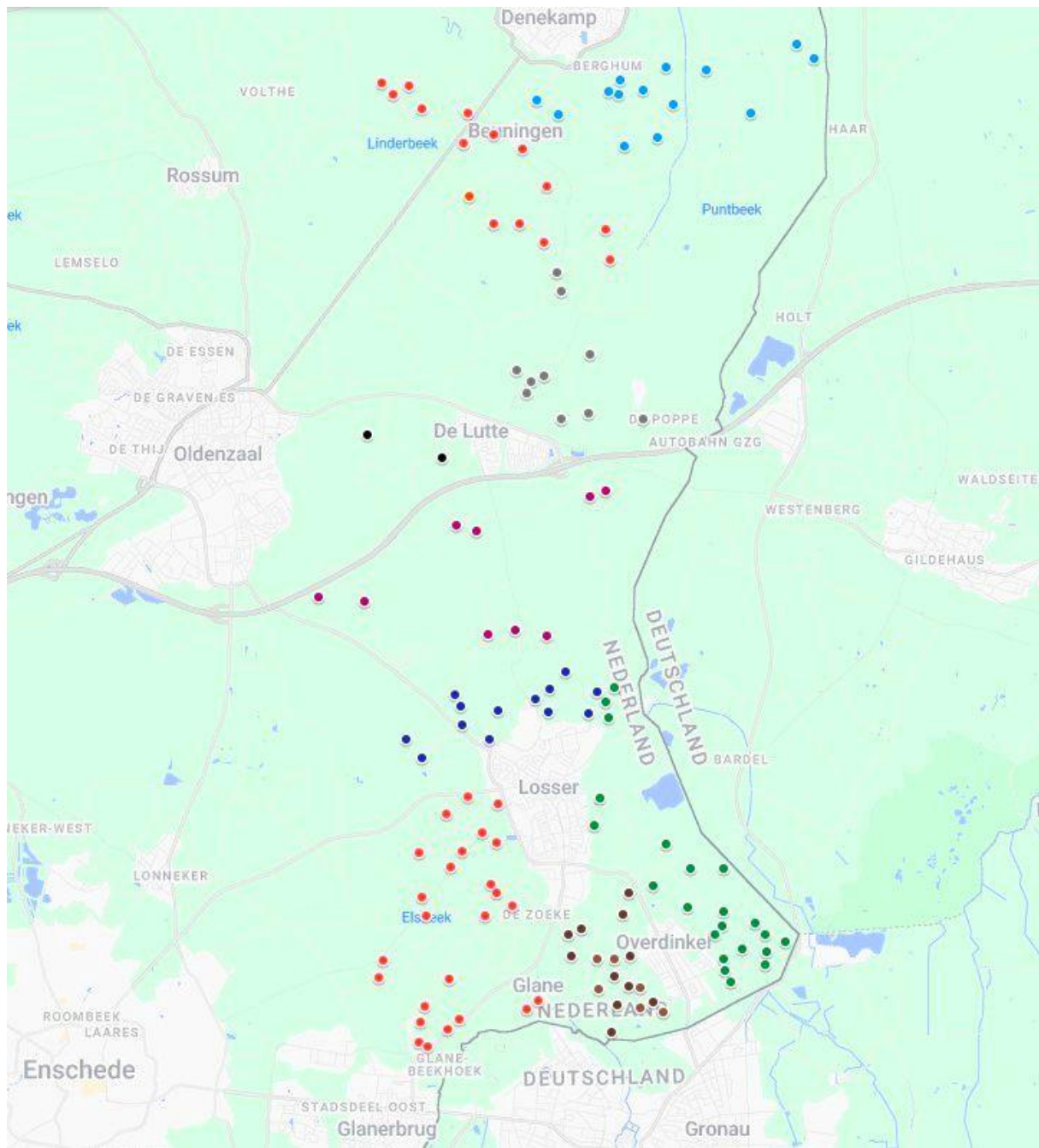
Territoria per deelgebied

Uit de tabel blijkt dat er in 2025 127 territoria zijn vastgesteld. Dat zijn er 14 meer dan in 2020. Al met al kan gesteld worden dat de steenuilenpopulatie in de gemeente Losser redelijk stabiel is en zelfs een licht stijgende tendens vertoont. Dit komt overeen met het landelijke beeld van de populatieontwikkeling van de Steenuil. Met een dichtheid van meer dan 1 territorium per km² is de gemeente Losser nog steeds een uitstekend steenuilengebied, ook op landelijk niveau.

Indien er over vijf jaar weer genoeg tellers zijn om deze integrale steenuiltelling uit te voeren, gaan we in 2030 deze activiteit herhalen.

Op het verspreidingskaartje is goed te zien dat de meeste Steenuilen in het zuidelijk deel van de gemeente Losser te vinden zijn. Geen wonder, want hier zijn geen grote bossen en is het half open cultuurlandschap nog enigszins intact. Dit zuidelijk gedeelte is zelfs een van de beste gebieden voor de Steenuil in Nederland.

Verspreidingskaart Steenuil 2025 met voor elk deelgebied een afzonderlijke kleur

Met heel veel dank aan de vele leden die meerdere avonden op pad zijn geweest om de Steenuilen te inventariseren. Zonder hun inzet was dit project niet mogelijk geweest. De resultaten van onze telling zijn via het Broedvogel Monitoring Project Zeldzame soorten aan Sovon Vogelonderzoek Nederland doorgegeven. Ook zijn de gegevens aan STONE (landelijke steenuilwerkgroep) doorgestuurd.

*Ben Hulsebos
Coördinator steenuiltelling 2025
Foto's: Martin Bonte*

Midwintertelling watervogels 2025

Telling

Deze telling gebeurt in het kader van de jaarlijkse Sovon-midwintertelling van watervogels, die in het gehele land in het weekeinde in het midden van januari wordt gehouden. De bedoeling van de tellingen is het volgen van de aantalsontwikkelingen en de populatiegrootte van overwinterende watervogels in Nederland.

Weer

De tellingen vonden dit jaar plaats op zaterdagmorgen 18 januari. De weersomstandigheden waren matig. De dag begon mistig en het had licht gevoren in de nacht.

Bij aanvang van de telling was het -2 °C en een gevoelstemperatuur van -6 °C . De wind was zwak uit noordoost, het zicht varieerde tijdens de telling van 300-1000 meter. De waterstand was hoog geweest, maar inmiddels was het water zover gezakt dat het gehele Dinkelpad met de fiets verkend kon worden.

Gebieden

VWG Losser telt de volgende gebieden:

- Dinkel: Rijksgrens tot de Bossinkbrug (6 km)
- Oelemars
- Omleidingskanaal: Verdeelwerk-Stroothuizerbrug (3,3 km)
- Punthuizen, Puntbeek, Bewwerskamp

Het Dinkeldal in de mist gehuld

Resultaten

De resultaten van de tellingen staan in onderstaande tabellen. Het betreft uitsluitend ter plaatse aanwezige vogels op of bij het water. Invallende en afvliegende vogels zijn ook meegeteld. In november en december hebben we veel neerslag gehad waardoor de waterstand in de door ons getelde gebieden zeer hoog was geweest. Nadat het water enigszins gezakt was, volgden er in de week voorafgaand aan de telling een aantal nachten met lichte vorst en overdag perioden met hardnekkige mist. Ondanks de mistige omstandigheden kunnen we in alle telgebieden terugkijken op een geslaagde telling. De tellers van de trajecten Bewwerskamp-Omleidingskanaal-Puntbeek konden het hoogste aantal vogels ooit noteren, sinds 2006, toen deze gebieden voor het eerst werden meegenomen in de midwintertelling. Nieuwe soorten voor dit gebied waren de Kolgans en de Pontische Meeuw. Ook dit jaar moesten we het weer doen zonder de Grote Zaagbekken op het Omleidingskanaal. Het lijkt er steeds meer op dat deze wintergasten tegenwoordig toch noordelijker en oostelijker van ons blijven hangen.

Op het Dinkel traject werd het hoogste aantal Wilde Eenden geteld van de afgelopen 13 jaar. Nieuwe soorten op dit traject waren: Kolgans, Toendrarietgans, Grauwe Gans en Grote Canadese Gans. Vanwege de mist was het lastig tellen op het water van de Oelemars. Vooral de eenden die in de begroeiing tegen het zanddepot verscholen zaten, zijn door de mistige omstandigheden waarschijnlijk onderteld. Het totaal van de telling werd flink opgeschroefd door de aanwezigheid van 2.500 Kolganzen. Niet eerder hebben we in de midwintertelling zoveel Kolganzen op de Oelemars gezien. En voor het eerst sinds 2013 konden we op de Oelemars weer een Dodaars noteren

Dinkel

Soort	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dodaars	1	1	1		3		2	4	5		1	4
Aalscholver	2		3		1						15	
Blauwe Reiger	5	11	3	2	10	1	10	8	6	1	5	3
Gr. Zilverreiger					1			1	2	3		2
Ooievaar	1	2	2	2	2			2	1	2		1
Knobbelzwaan	8	3			2					3		2
Grauwe Gans												3
Kolgans												64
Toendrarietgans												2
Gr. Can. gans												32
Nijlgans	25	49	2	2	1			2		2		2
Mandarijneend						1						
Krakeend					3		4					
Wintertaling		1	26	10				16		7		12
Soepeend						1				1	1	5
Wilde Eend		37	32	29	14	25	2	7	2	16	51	107
Slechtvalk										1		
Meerkoet	2	1	1		3						3	2
Waterhoen	9	6	15	4	4	5	11	10	12	5	12	11
Kievit		40										
Watersnip								1				
Kokmeeuw	228	700	597	420	368	20	71	481	46	632	420	124
Stormmeeuw			1					2				
IJsvogel		1			2	1		1			2	1
Gr.G.Kwikstaart	1			1	2	1		3	2		1	
Totaal	282	852	683	470	418	55	100	538	76	673	511	377

Oelemars

Soort	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Roodkeelduiker						1						
Dodaars												1
Fuut	18	9	8	2	2	6	22	6	7	7	2	3
Aalscholver	7	21	10	3	2	68	6	3	4	3	2	3
Blauwe Reiger	1	1			1		1	1			2	1
Knobbelzwaan	2					2	1	4			2	
Grauwe Gans	123	65	2	239	152		4	630	125		151	426
Kolgans	197	152	67	215	3			720	15		212	2.500
Toendrarietgans								1			1	
Brandgans	6	4		20	6		22	25			1	7
Gr. Can. gans			2		2		1	34	2	3	19	1
Hybr. Can/Gr.Gans										1	1	1
Soepgans	6	5	6	28	27	20	42	46	39	10	9	7
Nijlgans	16	30		4	14		5				34	32

Soort	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mandarijneend									1			
Smient	8	3	5		30		1	9	9	2	11	
Krakeend	24	21	20	35	69	15	2	60	57	35	65	67
Wintertaling			2		7			2		1	18	2
Soepeend		3	2		2			3	2	1	3	
Wilde Eend	833	942	997	448	575	105	125	200	195	163	458	88
Pijlstaart					1							
Slobeend			2									
Kuifeend	10	8	15		3	6	5	12	17	3	20	6
Tafeleend		7					13					
Blauwe Kiekendief											1	
Meerkoet	14	24	29	3	9	7	3	39	12		6	2
Waterhoen											3	
Waterral					1		1					
Kievit	110	79		32	63			39	60		29	27
Oeverloper		1										
Watersnip	6	4	11	1	2	6	33	19		3	6	
Wulp									13			
Kokmeeuw	196	38		20	135	40		129	64			4
Stormmeeuw									1			
Pontische Meeuw							1					
IJsvogel			1			1						
Gr.G.Kwikstaart									1			
Totaal	1.577	1.417	1.179	1.050	1.106	277	288	1.982	624	232	1.056	3.178

De tellers fietsen over het LAGApad

Omleidingskanaal-Puntbeek-Bewwerskamp

Soort	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dodaars	2	3	6	6	4	4		6	1	1	1	3
Fuut												
Aalscholver	14	22	12	7	22	10	34	11	8	9	8	7
Blauwe Reiger	3	8	6	3	8	3	4	3	4	4	7	5
Gr. Zilverreiger	4	7	3	3	6	4	8	4	4	4	3	3
Knobbelzwaan				4		14	2	13	4	2		4
Grauwe Gans	20	45	119	126	21		30		28	16	5	86
Kolgans												257
Soepgans	1	1						1				
Toendrarietgans				21								
Nijlgans	5	7	1		2	2	2	2	6		2	
Krakeend			3	2				2	2			11
Wintertaling			1		1							7
Wilde Eend	70	24	54	122	60	34	52	64	36	55	58	58
Smient				14		2						
Pijlstaart			1									
Kuifeend	37	34	25	28	31	8	17	4	25		11	8
Grote Zaagbek	5	4	2		8		2		9			
Meerkoet	49	57	64	6	3	22	2	12	6		2	1
Waterhoen		3	1	3	1		6	9	5	1	2	4
Kievit				70								
Witgat				2	2							
Kokmeeuw			55	5					3		3	8
Stormmeeuw							6				13	3
Zilvermeeuw						48						
Pontische meeuw												1
Geelpootmeeuw						1						
IJsvogel	1							3	1	1		1
Gr.G.Kwikstaart				1			1	1				1
Totaal	211	215	353	423	169	152	166	135	142	93	115	468

Aan deze watervogeltelling hebben 15 leden van de Vogelwerkgroep Losser meegedaan. De telling langs de Dinkel en op de Oelemars zijn op de fiets gedaan. De telling van de Bewwerskamp, het Omleidingskanaal en de Puntbeek, wordt vanwege de afstand met de auto gedaan. De coördinatie was in handen van Sander Wansing. De gegevens zijn aan Sovon Vogelonderzoek Nederland doorgegeven.

Sander Wansing

Enkele Brandganzen tussen ca. 2.500 Kolganzen op de Oelemars

*Behalve de Midwinter Watervogeltelling was er ook de Midwinter Ooievaarstelling
Hier Ooievaar NLA 5E900, het mannetje van Wewwelstad, in een weiland langs de Postweg*

25 jaar Punt Transect Tellingen in Losser

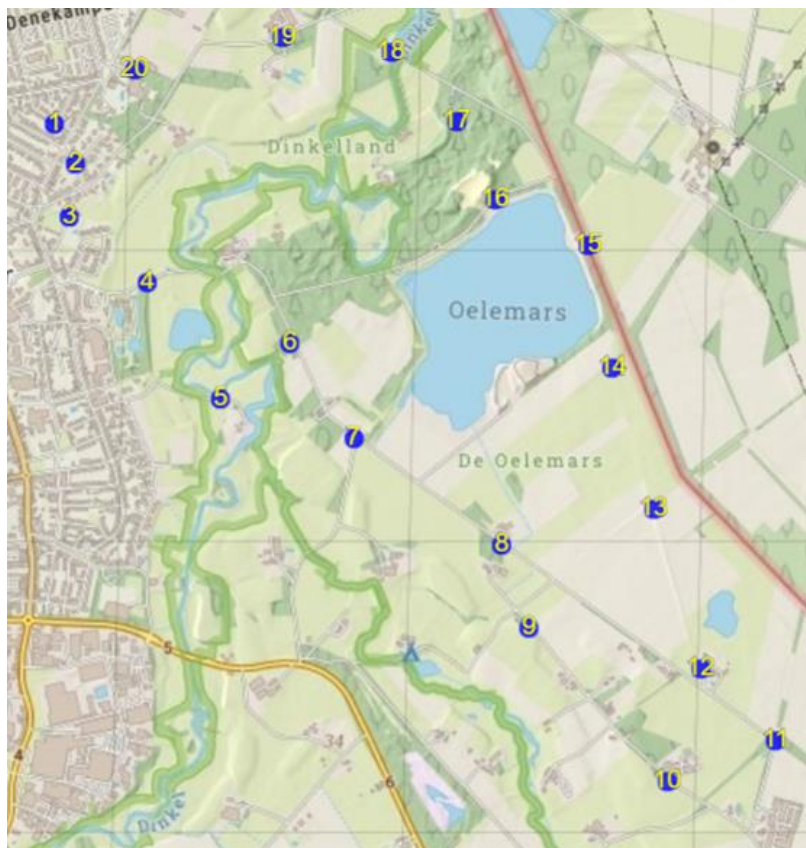
Sovon

Een van de vele Sovon-projecten is het PTT-project. PTT staat voor Punt Transect Telling. Via dit project wordt landelijk de ontwikkeling van de winterpopulaties van alle vogelsoorten in Nederland gevolgd, met name de algemene soorten

PTT wordt al sinds 1978 georganiseerd en bestaat uit een telling in de laatste twee weken van december vanaf 20 vaste punten langs een vaste route. Vanwege de eenvoudige opzet is dit 'fietsronde voor de wetenschap' populair onder vogelaars. Jaarlijks worden meer dan 650 routes verspreid door het hele land geteld. De PTT wordt gebruikt om de aantaltrends te berekenen van vogelsoorten. Deze trends zijn beschikbaar via de soortinformatie. Ook worden de PTT-gegevens regelmatig gebruikt in wetenschappelijke artikelen, bijvoorbeeld over de gevolgen van klimaatverandering voor de verspreiding van vogels.

De route

Na mijn verhuizing naar Losser heb ik dichtbij huis een PTT-route opgezet in het mooie buitengebied van Losser. Daarbij werd gekeken naar afwisseling in biotoop en toegankelijkheid. Het is gelukt om een leuke route van 9 kilometer op te zetten met biotopen als bebouwde kom, cultuurland, bos, houtwallen en water.

Kaart met de 20 telpunten

De telling vindt plaats in de laatste 2 weken van december. Een PTT teller legt daarvoor bij Sovon een route vast met 20 verschillende telpunten, die zover uit elkaar moeten liggen dat er bijna geen dubbeltellingen mogelijk zijn. Van elk vast telpunt worden eenmalig de landschapskenmerken omschreven en vastgelegd. Deze route wordt dan jaarlijks steeds op dezelfde wijze gevolgd, waarbij op elk telpunt gedurende 5 minuten alle vogels die gehoord of gezien worden, genoteerd worden. De tijd wordt via een eierwekker bijgehouden. Zitten er veel vogels bij elkaar, dan kunnen deze gedurende de 5 minutentelling globaal gescand worden, waarna een nauwkeurige telling volgt. Overvliegende vogels worden ook meegeteld. Routes kunnen lopend, per fiets of per auto gedaan worden. De resultaten worden daarna digitaal bij Sovon ingevoerd. Jaarlijks verschijnt er een

publicatie met de landelijke resultaten en de trends per soort. De route in Losser is bij gladheid en sneeuwval lopend gedaan en in andere gevallen per fiets. Een telling s 'morgens neemt ongeveer 3,5 tot 4 uur in beslag. Af en toe gaan ook andere VWG-leden mee. Gezien de tijd van het jaar kent de route soms extreme weersituaties, zoals een dik pak sneeuw, ijzige oostenwind en gladheid. Het 5 minuten lang noteren van de vogels levert soms ijskoude gevoelloze vingers op, maar bij thuiskomst staat de soep klaar en kun je terugkijken op vele leuke vogelwaarnemingen. In onderstaande tabel staan de maximale aantallen vogels tijdens 1 van de 25 tellingen van 25 jaar wintervogels tellen op deze route. De aantallen vogels per telling liggen tussen de 602 als minimum en 3.950 als maximum en meestal worden er rond de 50 soorten gezien. De hoogste aantallen komen elk jaar van de Oelemars, want de observatiehut is een van de 20 telpunten. Het is bijna niet mogelijk om vanuit deze ene route trendberekeningen te maken, maar met de jaarlijkse optelsom van de honderden PTT-routes, die landelijk jaarlijks gelopen worden, kan dat wel.

Resultaten

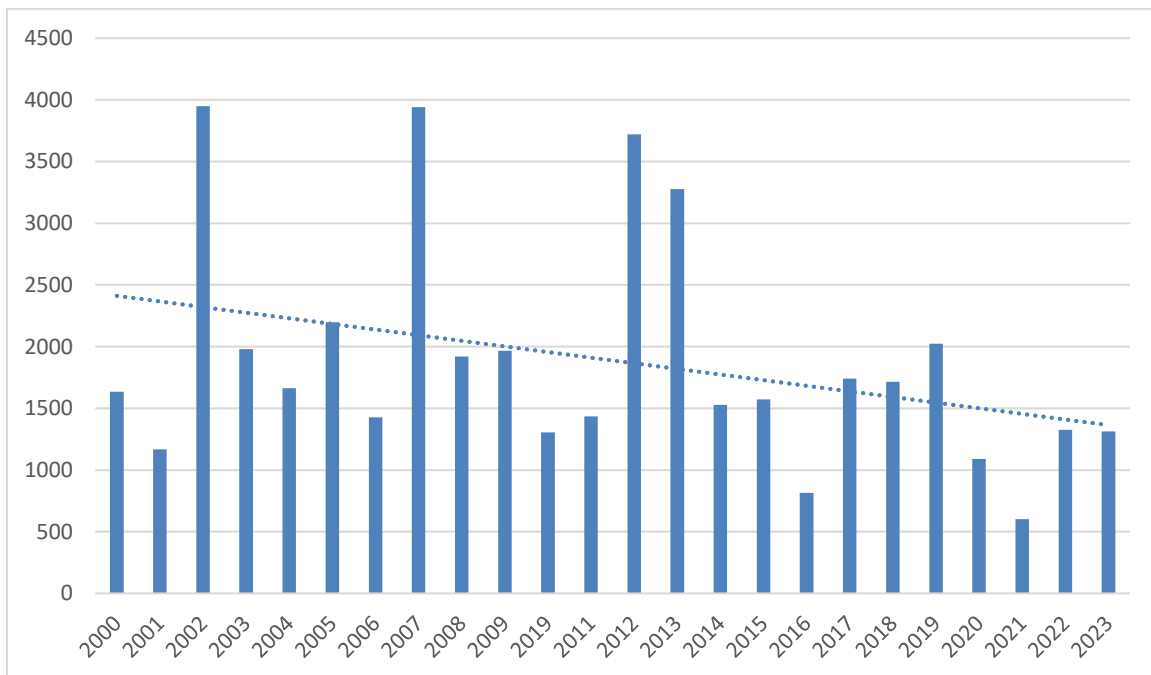
In de 25 tellingen zijn in totaal 93 verschillende vogelsoorten (inclusief ondersoorten) waargenomen. In de volgende tabel staan de maximum aantallen per soort tijdens 1 van de 25 tellingen.

Soort	Max. aantal	Soort	Max. aantal	Soort	Max. aantal
Dodaars	2	Fazant	2	Tijftjaf	1
Fuut	24	Waterhoen	9	Goudhaan	6
Aalscholver	31	Meerkoet	44	Staartmees	13
Grote Zilverreiger	1	Kievit	450	Glanskop	7
Blauwe Reiger	4	Watersnip	5	Matkop	1
Ooievaar	2	Witgat	1	Kuifmees	4
Knobbelzwaan	8	Kokmeeuw	550	Zwarte Mees	2
Zwaangans	3	Stormmeeuw	3	Pimpelmees	14
Toendrarietgans	494	Zilvermeeuw	13	Koolmees	26
Kolgans	1.328	Pontische Meeuw	1	Boomklever	6
Grauwe Gans	492	Stadsduif	155	Boomkruiper	7
Soepgans	45	Holenduif	4	Taigaboomkruiper	1
Grote Can. Gans	27	Houtduif	1.953	Gaai	11
Brandgans	8	Turkse Tortel	39	Ekster	26
Nijlgans	316	IJsvogel	1	Kauw	311
Mandarijneend	2	Groene Specht	6	Noordse Kauw	1
Smient	25	Zwarte Specht	1	Roek	237
Krakeend	68	Grote Bonte Specht	3	Zwarte Kraai	80
Wintertaling	65	Midd. Bonte Specht	1	Spreeuw	200
Wilde Eend	1.282	Veldleeuwerik	1	Huismus	31
Soepeend	9	Graspieper	1	Ringmus	52
Pijlstaart	1	Grote Gele Kwikst.	3	Vink	157
Slobeend	1	Witte Kwikstaart	2	Keep	1
Tafeleend	130	Winterkoning	6	Groenling	12
Kuifeend	92	Heggenmus	7	Putter	9
Brilduiker	2	Roodborst	7	Sijs	37
Nonnetje	1	Roodborsttapuit	1	Barmsijs	5
Sperwer	2	Merel	27	Kruisbek	7
Buizerd	6	Kramsvogel	160	Goudvink	5
Torenavalk	2	Koperwiek	38	Appelvink	2
Slechtvalk	1	Grote Lijster	1	Geelgors	60

Maximum aantal per soort tijdens 1 van de 25 tellingen

Voor sommige soorten zijn het verbluffend hoge aantallen die tijdens een telling worden waargenomen. En dat allemaal dichtbij huis op een fietsrondje van 9 kilometer. Hoewel een trend op slechts 1 route moeilijk is vast stellen, blijken uit de cijferreeksen van 25 jaar monitoring dat zelfs op 1 route ook de landelijke trends zich hier en daar voordoen.

Als het gaat om de maximaantallen per jaar zien we dat de hoogste aantallen in de beginjaren van de tellingen liggen. De algemene trendlijn in onderstaande grafiek laat dan ook een dalende trend zien. Bij de aantallen soorten per telling is dezelfde tendens zichtbaar. Het hoogste aantal van 56 soorten werd in 2006 bereikt en het laagste met 31 soorten in 2024. In de Vogelbalans van Sovon staan o.a. de volgende wintervogels dik in de min: Matkop, Zwarte Mees, Goudhaan, Keep, Sperwer, Kuifmees, Sijs, Heggenmus, Ringmus, Roek, Fazant, Veldleeuwerik, Grote Lijster, Kramsvogel, Ekster, Huismus, Turkse Tortel, Houtduif en Kauw. Ook in het overzicht van alle soorten tijdens alle 25 tellingen is ook op deze ene route dezelfde dalende tendens te zien. Soorten als Matkop, Zwarte Mees en Ringmus worden al jarenlang niet meer op de route waargenomen. Anderzijds laten Krakeend en Grote Canadese Gans zich steeds vaker zien. Nieuwkomers in de laatste jaren zijn Grote Zilverreiger en Pontische Meeuw.

Totaal aantal vogels per telling 2001-2024 met trendlijn

Het jaarlijks tellen van wintervogels op een vaste route in je eigen omgeving is echt een aanrader voor elke serieuze vogelaar. Een simpele registratie bij Sovon en het vastleggen van de route is zo gedaan en de digitale invoer bij Sovon is op eenvoudige wijze te doen. Wel dient een PTT-teller vogels op zicht en op geluid te kunnen herkennen.

Ben Hulsebos

Wulpen in het Kremersveen

Elk jaar keren er Wulpen terug naar het Kremersveen om daar hun nesten te maken, hun eieren uit te broeden en hun jongen groot te brengen. Het gebeurt al decennialang, maar de laatste 10 à 15 jaar werden er nauwelijks nog jongen groot in het Kremersveen. Verandering in de landbouw is daar de grootste oorzaak van. Voor ons, Kees Rosenbrand en Erik Foekens, was dat de reden om iets te gaan doen om de Wulpen te helpen. Sinds 2021 zijn we daar mee gestart en inmiddels werken alle boeren graag mee en zijn ze erg enthousiast.

Het Kremersveengebied, aan de noordzijde begrensd door de Hogevelweg-Haweg-Kennebroeksweg-Elsbeek en aan de zuidzijde door de Glanerbrugweg-Euregioweg-Lonnekerweg

Deze hulp bestaat eigenlijk alleen uit het opsporen van de nesten en de locaties daarvan door te geven aan de boeren. Nestbescherming of markeren met stokjes hebben we geprobeerd, maar op de een of andere manier trekt het predatoren aan. Gewoon met rust laten is het beste. Als boeren bezig gaan met werkzaamheden op hun land dan bellen ze ons. Als het kan komen we ter plaatse of anders geven we gps-locaties door van de nesten of we geven aan in welk perceel de Wulpen vermoedelijk een nest hebben. In grasland maaien de boeren er dan omheen of ze laten een stuk gras staan. In akkers wordt er omheen gewerkt. Het grootste probleem is het vinden van de nesten. De Wulpen hebben een vrij groot territorium en de verschillende paartjes vliegen door elkaars gebied. Als het gras in het voorjaar snel groeit dan kost het vele uren om de nesten te vinden. Een dosis geluk is daarbij ook nodig. De meeste nesten gaan door maaiwerkzaamheden verloren, maar ook predatoren vreten veel nesten leeg. Dat gebeurt vaak vlak voor het uitkomen van de eieren. Jongen maken een redelijke kans om groot te worden als ze de eerste maairondes overleven.

2025

De eerste Wulp werd dit jaar op 13 februari waargenomen. Eind maart waren er 4 paren aanwezig in het Kremersveen, dat is elk jaar het geval. Vrij snel vertrekt er dan een paar, waar naartoe is onduidelijk. Misschien broeden ze enkele kilometers verderop.

Uiteindelijk zijn er 3 paar gestart met broeden, 2 paar in grasland en een paar in het graan. Na de eerste maaironde, begin mei, zijn de nesten in het grasland kapot gemaaid en was het onduidelijk of er nog activiteit was bij het nest in het graan. Het nest hebben we daar niet kunnen vinden.

Op 18 mei echter meldde een boer dat er een paar Wulpen met jongen liep langs het noordelijke deel van de Kremersveenweg, dat was het paar uit het graan. De volgende ochtend werden helaas resten van 2 dode jongen gevonden en waren de ouders ook gevlogen. Het leek een verloren seizoen te worden.

Op 11 juni vond ik toch nog een nest van een Wulp in een stuk grasland met daarin 4 eieren. Een paar waarvan het eerste legsel was stuk gemaaid, had een nieuwe poging gewaagd. Als Wulpen het eerste legsel eieren verliezen dan beginnen ze soms opnieuw, maar als ze jongen verliezen dan is het broedseizoen meteen voorbij en wordt er geen nieuwe poging gedaan. Het perceel waarin het nest lag zou een week later, vlak voor het uitkomen, gemaaid worden. De boer heeft echter een groot deel van het perceel niet gemaaid en op de dag dat er gemaaid werd kropen ook de 4 jongen uit het ei. Van deze 4 jongen werden er uiteindelijk 2 vliegvlug. De laatste waarneming van een adulte Wulp, vermoedelijk het mannetje, met de 2 volgroeide jongen is van 1 augustus. Daarna zijn de Wulpen vertrokken.

Het nest met eieren, waarvan 1 uitgekomen

Het eerste uitgekomen jong

Erg blij waren we met deze 2 vliegvlugge jongen maar het moet en kan beter. Eigenlijk zou elk paar in het Kremersveen jaarlijks jongen vliegvlug moeten krijgen. Gelukkig leren we steeds meer en worden de boeren enthousiaster. We gaan hoopvol naar het volgende broedseizoen.

Andere weidevogels

Natuurlijk letten we ook op andere weide- en akkervogels in het gebied. Van de rijkdom aan soorten van weleer in het Kremersveen, met broedvogels zoals Grutto, Tureluur en soms zelfs een Watersnip, is maar weinig over.

Van de weidevogels zijn, naast de Wulp, alleen Kievit en de Scholekster nog over. De Kievit broedde dit jaar met 15-20 paar in het gebied en deze kregen redelijk wat jongen groot. Ze broeden tegenwoordig eigenlijk allemaal op maisakkers. De eerste legfels gaan allemaal verloren door de vele werkzaamheden op het land aan het begin van het seizoen. De vervolglegfels zijn redelijk succesvol, er zijn weer veel (ook grote) jongen gezien, hetzij minder dan in voorgaande jaren.

Een grote verrassing was een succesvol broedgeval van de Scholekster. Van een nest met 4 eieren werden alle jongen vliegvlug. Er waren regelmatig nog 2 paar Scholeksters in het gebied maar van deze paren is geen gedrag vastgesteld dat op broeden duidt.

Akkervogels

Wat akkervogels betreft was het armoe troef. Mogelijk waren er nog 3 paar Patrijzen in het gebied, maar broeden en/of jongen is niet vastgesteld. Een boer stuurde nog een foto van een Patrijs die levend werd opgevreten door een Sperwer.

Kwartels zijn niet gemeld dit jaar en ook Veldleeuweriken zijn niet baltsend gemeld, maar alleen overvliegend. De Roodborsttapuit en de Gele Kwikstaart hadden beide 4 territoria.

Overig

De Wilde Eend broedde in ieder geval met 2 paar in het gebied. Eén nest werd gepredeerd en van het andere nest werden 9 jongen groot. De soort had last van het droge voorjaar.

Het enige nest van de Buizerd in het landbouwdeel van het gebied was verlaten. Dit waarschijnlijk omdat er een jachtzit onder was geplaatst.

Ook was er een broedgeval van de Boomvalk in het Kremersveen.

Andere leuke waarnemingen:

- Visarend, 1 ex. op 6-4 en 2 ex. op 26-4
- Bruine Kiekendief, 1 m. jagend op 4-4 en v. regelmatig jagend van 6-6 tot 11-7
- Blauwe Kiekendief, 1 ex. (m) op 27-3, 4-4 en 7-4
- Grauwe Kiekendief, 1 ex. op 17-5
- Rode Wouw, 1 ex. op 13-4, 4-5 en 18-7. Duidelijk minder waarnemingen dan in 2024.
- Velduil, 1 ex. op 6-5

Erik Foekens

Wulp met jongen in het Kremersveen

Oelemars in 2025

Activiteiten

Dit jaar zijn op de Oelemars de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Voor- en najaarstrekellingen op Telpost Oelemars
- Slaapplaatstelling Scholeksters
- Watervogeltellingen ganzen en zwanen
- Bewoonde nesten tellen van de Oeverzwaluw
- Enkele leden zorgden er voor dat de observatiehut er steeds zo netjes mogelijk uitziet.

Soortenaantal

Vanaf 1983 tot nu toe zijn er 264 vogelsoorten geregistreerd, waarbij ook broedvogels van exotische herkomst als o.a. Fazant, Nijlgans en Mandarijneend worden meegeteld. Op 10 mei kwam er een nieuwe soort bij in de vorm van 3 Witwangsters.

Soortenlijst 2025

De lijst van vogelsoorten van dit jaar is in onderstaande tabel weergegeven, waarbij ook het aantal waargenomen exemplaren van enkele bijzondere soorten is vermeld. De waarnemingen zijn afkomstig van Telpost Oelemars, observaties vanuit de kijkhut en waarneming.nl

Jaarlijst Oelemars 2025 Aantal soorten: 167							
Roodkeelduiker		Bruine Kiekendief	49	Kl. Mantelmeeuw	X	Kramsvogel	X
Parelduiker		Blauwe Kiekendief	10	Gr. Mantelmeeuw		Merel	X
Roodhalsfuut		Grauwe Kiekendief		Dwergmeeuw		Beflijster	12
Geoorde Fuut	1	Steppekiekendief		Dwergstern		Tuinfluit	X
Kuifduiker	2	Ruigpootbuizerd		Visdief	10	Zwartkop	X
Dodaars	X	Buizerd	X	Noordse Stern		Braamsluiper	
Fuut	X	Wespendief	X	Grote Stern		Grasmus	X
Aalscholver	X	Sperwer	X	Zwarte Stern	17	Rietzanger	
Roerdomp		Havik	X	Witwangstern	3	Waterrietzanger	
Koereiger		Torenvalk	X	Reuzenstern		Sprinkhaanzanger	
Kleine Zilverreiger	1	Roodpootvalk	1	Stadsduif	X	Kleine Karekiet	2
Grote Zilverreiger	X	Boomvalk	X	Holenduif	X	Bosrietzanger	
Blauwe Reiger	X	Slechtvalk	15	Houtduif	X	Spotvogel	
Purperreiger		Smelleken	6	Turkse Tortel	X	Fitis	X
Kwak		Vale Gier		Zomertortel		Tjiftjaf	X
Ooievaar	X	Patrijs		Koekoek	X	Fluiter	
Zwarte Ooievaar		Kwartel	1	Kuifkoekoek		Goudhaan	X
Flamingo		Fazant	X	Bosuil		Vuurgoudhaan	1
Chil. Flamingo		Waterral		Ransuil		Baardman	
Lepelaar	2	Porseleinhoen		Velduil	1	Gr. Vliegenvanger	1
Heilige Ibis		Waterhoen	X	Kerkuil		Bonte Vliegenv.	X
Knobbelzwaan	X	Meerkoet	X	Stenuil	1	Koolmees	X
Wilde Zwaan		Kraanvogel	1522	Gierzwaluw	X	Zwarte Mees	
Kleine Zwaan		Scholekster	X	Bijeneter		Pimpelmees	X
Zwarte Zwaan		Kluut	1	Hop		Kuifmees	X
Sneeuwgans		Griel		IJsvogel	X	Matkop	
Kolgans	X	Kleine Plevier	X	Zwarte Specht	X	Glanskop	X
Dwerggans		Bontbekplevier	6	Groene Specht	X	Staartmees	X
Taigarietgans		Zilverplevier	2	Grote B. Specht	X	Buidelmees	
Toendrarietgans	X	Morinelplevier		Mid. Bonte Specht	3	Bladkoning	
Kleine Rietgans		Goudplevier	53	Kleine B. Specht	X	Boomklever	X
Grauwe Gans	X	Kievit	X	Draaihals		Taigaboomkruiper	
Grote Can. Gans	X	Kanoet		Veldleeuwerik	X	Boomkruiper	X
Brandgans	X	Drieteenstrandloper	3	Boonleeuwerik	X	Grauwe Klauwier	
Rotgans		Steenloper		Strandleeuwerik		Klapkster	
Roodhalsgans		Bonte Strandloper	18	Oeverzwaluw	X	Ekster	X
Bergeend	16	Breedbekstrandloper		Boerenzwaluw	X	Gaai	X
Casarca	62	Krombekstrandloper		Huiszwaluw	X	Kauw	X
Nijlgans	X	Temmincks Strandl.		Duinpieper	1	Roek	X

Indische Gans	3	Kleine Strandloper	2	Waterpieper	21	Bonte Kraai	
Mandarijneend	5	Bosruiter	4	Oeverpieper		Zwarte Kraai	X
Wilde Eend	X	Witgat	40	Graspieper	X	Raaf	
Krakeend	X	Oeverloper	X	Boompieper	X	Spreeuw	X
Pijlstaart	1	Tureluur	20	Roodkeelpieper	1	Wielewaal	1
Slobeend	X	Zwarte Ruiter	2	Grote Pieper		Huismus	X
Smient	X	Groenpootruiter	9	Witte Kwikstaart	X	Ringmus	3
Wintertaling	X	Grutto	1	Gele Kwikstaart	X	Vink	X
Zomertaling		Rosse Grutto	1	Grote Gele Kwikst.	X	Keep	X
Tafeleend	X	Wulp	X	Winterkoning	X	Kneu	X
Krooneend		Regenwulp	4	Pestvogel		Frater	8
Witoogeend		Houtsnip		Heggenmus	X	Barmsijs	4
Topper	1	Poelsnip		Roodborst	X	Putter	X
Kuifeend	X	Watersnip	X	Nachtegaal		Groenling	X
Zwarte Zee-eend		Bokje		Blauwborst	1	Sijs	X
Grote Zee-eend		Kemphaan	5	Gekraagde Roodst.	X	Europese Kanarie	2
IJseend		Grauwe Franjepoot		Zwarte Roodstaart	X	Goudvink	X
Brilduiker	8	Middelste Jager		Tapuit	X	Appelvink	X
Nonnetje		Kleine Jager		Paapje	X	Kruisbek	
Grote Zaagbek	13	Kleinste Jager		Napoleonwever		Grote Kruisbek	
Midd. Zaagbek		Kokmeeuw	X	Roodborsttapuit	X	Rietgors	X
Rosse Fluiteend		Stormmeeuw	X	Zanglijster	X	Sneeuwgorst	
Rosse Stekelstaart		Zwartkopmeeuw	1	Koperwiek	X	IJsgors	1
Zeearend	7	Zilvermeeuw	X	Grote Lijster	X	Ortolaan	1
Visarend	25	Geelpootmeeuw	9			Geelgors	X
Rode Wouw	55	Pontische Meeuw	27				
Zwarte Wouw	5						
Exoten		Ondersoorten				Escapes	
		Noordse Kauw	1	Noordse Kwikstaart	127		

Waargenomen soorten op de Oelemars in 2025

Bijzonderheden

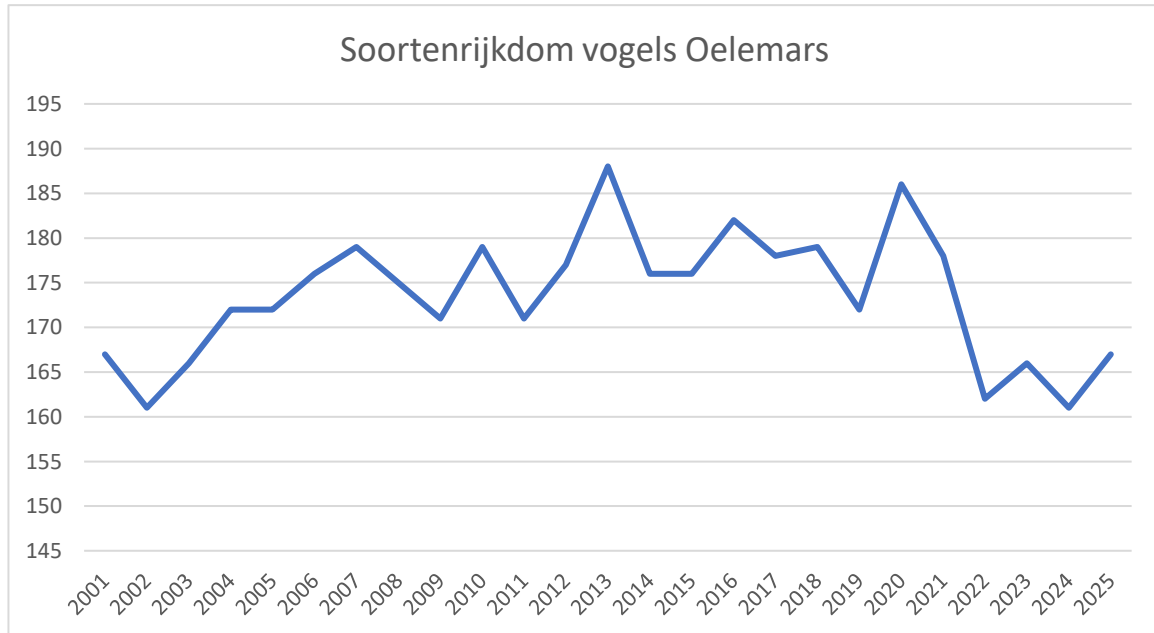
De zandzuiger was vanaf begin december 2024 r/m juli 2025 in bedrijf. Het hekwerk langs de Grensweg is vernieuwd en er zijn 3 doorgangen gemaakt om onderhoud op het terrein mogelijk te maken.

Kraanvogels over de Oelemars

Ontwikkeling soortenrijdom

Vanaf 2001 is begonnen met het vaststellen van het jaarlijks aantal vogelsoorten dat vanaf of op de Oelemars is waargenomen. In onderstaande grafiek is deze ontwikkeling te zien. Het beste jaar tot nu toe was 2013 met 188 soorten. De grafiek laat de laatste jaren een dalende tendens zien. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn waarschijnlijk de toegenomen inzet van zandzuigers, die met hun dieselmotoren menig vogelgeluid overstemmen, maar ook de toenemende leeftijd van de waarnemers. Gehoor- en zichtverlies, tranende ogen en loopneuzen zouden ook een rol kunnen spelen, evenals het dalende aantal ervaren waarnemers.

Dankwoord

Dank aan de firma Texploza en de gemeente Losser voor de toestemming om op hun terrein de werkzaamheden en de tellingen te mogen verrichten.

Ben Hulsebos

Zwarte Stern foeragerend op de Oelemars

Telpost Oelemars 2025

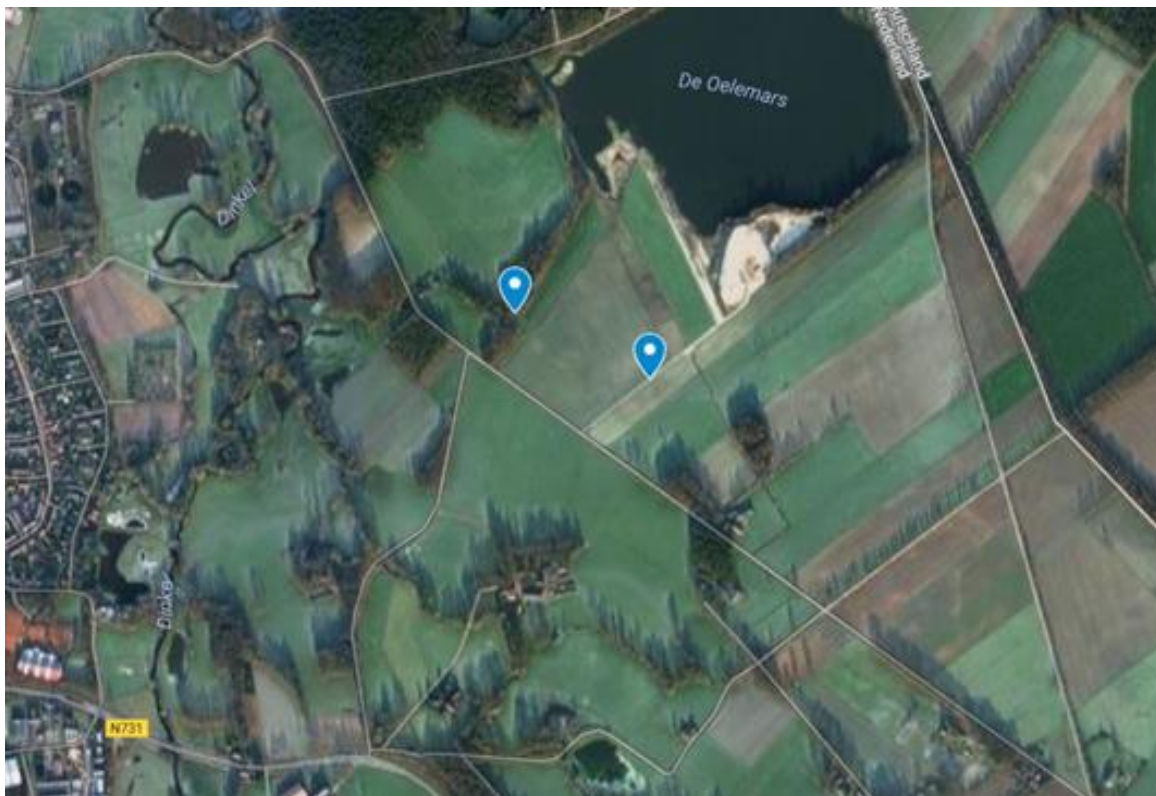
Informatie over telpost Oelemars

Telpost Oelemars is een van de meest oostelijk gelegen telposten van ons land. Op deze locatie wordt sinds september 2001 de vogeltrek geregistreerd. In het begin beperkte dit zich vooral tot de weekenden, maar sinds 2006, met de pensionering van de hoofdteller, wordt er het gehele jaar door bijna dagelijks geteld.

Ligging

Telpost Oelemars ligt midden in het cultuurland. De post ligt in zeer open gebied met een uitstekend uitzicht rondom. Er staan, uitgezonderd twee kleine bosjes en een houtwal, geen bomen in de wijde omtrek, zodat er ver gekeken kan worden. Alleen de berg zand in het zanddepot verhindert een goed zicht in noordoostelijke richting. De post ligt tussen maïsakkers en weilanden op de verharde toegangsweg tot het zanddepot aan de oever van een zandwinningplas.

Sinds 2021 is er naast de telpost een buxuskwekerij aangelegd met een oppervlakte van 8 ha. De telpost heeft afgezien van het water van de zandwinningplas, kale zandvlakten en een klein slikveld geen bijzondere factoren die tot microstuwing kunnen leiden en is vergelijkbaar met iedere andere plaats in het Twentse boerenlandschap.

Ligging telpost Oelemars (r) en reserve telpost (l)

Toegang

De telpost is bereikbaar via een verharde inrit naar een zanddepot. De auto kan op de telpost geparkeerd worden. Deze weg is afgesloten voor publiek, maar de tellers op de Oelemars hebben een vergunning. Als er geteld wordt dan is de telpost ook toegankelijk voor publiek.

Soorten

De telpost is vooral bekend om de hoge aantallen Kraanvogels (dagrecord 10.641) in het voorjaar. Ook Kolgans, Rode Wouw en Houtduif kunnen massaal voorkomen. Het nationale dagrecord voor de Buizerd (1.793) staat op naam van deze telpost. De vele afrasteringen en weidepaaltjes zorgen voor behoorlijke aantallen Tapuiten en Paapjes. Het water van de zandafraving trekt bv. Visarenden, ganzen en eenden aan en de grote zanddepots lokken ook steltlopers aan om even een tussenlanding te maken.

De grote afstand tot bos zorgt ervoor dat het aantal overtrekkende bosvogels beperkt blijft. In totaal zijn 215 trekvogelsoorten waargenomen. Zeldzaamheden waren o.a. Roodkeelduiker, Kwak, Griel, Steppekiekendief, Roodpootvalk, Vale Gier, Morinelplevier, Kleinste Jager, Kleine Jager, Middelste Jager, Witwangstern, Reuzenster, Waterrietzanger, Bladkoning, Roodkeelpieper, Duinpieper, Grote Pieper, Strandleeuwerik, Europese Kanarie, Frater, IJsgors, Sneeuwgorst en Ortolaan.

Voorjaarstrek

De resultaten

Vanaf het voorjaar 2002 is telpost Oelemars actief om de voorjaarstrek vast te leggen. Dit jaar is er geteld van 2 januari t/m 15 juni. Er zijn 101 tellingen uitgevoerd, soms lang, soms kort, afhankelijk van de weersgesteldheid, de aantallen vogels en de temperatuur. Tijdens de tellingen hadden we dit jaar de volgende belemmerende weersfactoren: neerslag (3 tellingen), gedeeltelijk dichte mist (1 telling) en harde wind 4 Bft of meer (12 tellingen). De einddatum is sinds 2015 wat vroeger dan in voorgaande jaren vanwege het feit dat in de vernieuwde versie van trektellen.nl de voorjaarstrek niet meer op 30 juni wordt afgesloten, maar op 15 juni. Dit komt meer overeen met de werkelijkheid, want na midden juni is de trek al bijna geheel zuidwestwaarts gericht.

Het aantal vogels met 25.769 exemplaren is aan de zeer lage kant. Daardoor is ook het uurgemiddelde met 99 vogels per uur ook bijzonder laag te noemen, evenals de soortenrijkdom. Over de mogelijke oorzaken staat informatie verderop in dit artikel.

TREKTELPOST OELEMARS

Sinds 1 september 2001 wordt op deze telpost de vogeltrek geobserveerd, geteld en vastgelegd in de database van trektellen.nl. Twintig jaar en ruim 11.000 tellen later zijn bijna 4 miljoen vogels, verdeeld over 215 soorten deze telpost geobserveerd.

Sommige soorten, zoals de Griel en de Kleinste Jager werden maar eenmaal waargenomen. Terwijl andere soorten jaarlijks massaal langstrekken. Denk hierbij aan de ruim 2,5 miljoen Houtduiven.

Bijna dagelijks wordt er door de leden van de VVG Losser op deze telpost geteld. Jaarlijks zijn de tellers van de Delemars onderdeel van de Euro Birdwatch, die in het eerste weekend van oktober in Europa georganiseerd wordt.

African-Eurasian flyway

Waarom vogels tellen?

Meten is weten. Doordat al decennialang vele vrijwilligers de trekvogels tellen is er veel meer over hen bekend. Wanneer ze doortrekken en welke vliegroutes worden gevolgd. Ook zijn veranderingen waar te nemen in het voorkomen van bepaalde soorten. Hierdoor weten we dat de voorjaarstrek nu eerder begint dan enkele decennia geleden.

In deze regio is de telpost een hele geschikte plek om in het voorjaar grote groepen Kraanvogels tijdens de trek waar te nemen. Ook de Kolkans, Vink en Houtduif kunnen in grote getale overvliegen. De ligging naast een groot maaierperceel levert de nodige maistrek op van zangertjes. De vele afrasteringen en weidepaaltjes zorgen voor behoorlijke aantallen Tapuiten en Paapjes. Het water van de zandafgraving trekt Visarenden, ganzen en eenden aan. De vele zandstrandjes lokken steltlopers om even een tussenlanding te maken

Aangeboden namens Vogelwerkgroep Losser voor het 20 jarig bestaan van de trekpost Oelemars (2001-2021)

	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	dagmaximum
Houtduif													60.000-100.000
Vink													15.000-30.000
Kolkans													10.000-30.000
Spreewijk													4.000-14.000
Kraanvogel													3.000-10.000
Kraanvogel													2.500-10.000
Veldleeuwerik													2.000-4.000
Oranjespreeuw													1.000-3.000
Boereenzwaluw													1.000-2.500
Buizerd													400-1.700

Infopaneel bij de ingang van telpost Oelemars

Op trektellen.nl zijn de resultaten van onze tellingen te zien en kunnen er bewerkingen worden gemaakt. Zo kunnen er grafieken per soort worden getoond en verspreidingskaartjes van Nederland worden gemaakt om de doortrekpatronen over het land te zien.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de voorjaarstellingen van de laatste drie jaren te zien.

Soortnaam	2023	2024	2025	Soortnaam	2023	2024	2025
Aalscholver	316	430	520	Geelpootmeeuw	2	4	8
Grote Zilverreiger	25	52	20	Pontische Meeuw	2	5	7
Blauwe Reiger	42	94	34	Visdief	3	1	4
Ooievaar	30	9	40	Zwarte Stern	7	2	4
Zwarte Ooievaar	1	1	-	Witwangstern	-	-	3
Lepelaar	-	1	-	Holenduif	61	51	40
Knobbelzwaan	22	34	29	Houtduif	3.600	4.968	3.819
Toendrarietgans	655	110	178	Turkse Tortel	-	1	-
Kolgans	4.269	11.425	8.775	Koekoek	-	2	2
Grauwe Gans	416	982	892	Gierzwaluw	874	589	798
Anser gans spec.	1.838	593	590	Grote Bonte Specht	-	1	1
Brandgans	58	73	88	Boomleeuwerik	2	7	1
Gr. Canadese Gans	114	92	211	Veldleeuwerik	342	241	159
Nijlgans	123	105	86	Oeverzwaluw	40	51	142
Casarca	14	31	25	Boerenzwaluw	658	573	746
Indische gans	-	1	-	Huiszwaluw	45	76	52
Mandarijneend	-	-	2	Boompieper	-	2	-
Bergeend	1	6	5	Graspieper	580	460	1.119
Smient	-	6	14	Waterpieper	1	-	-
Krakeend	53	10	92	Gele Kwikstaart	48	24	39
Wintertaling	4	22	9	Noordse Kwikstaart	-	1	127
Zomertaling	1	-	-	Grote Gele Kwikstaart	1	-	-
Wilde Eend	230	354	248	Witte Kwikstaart	99	93	100
Pijlstaart	14	8	3	Zwarte Roodstaart	3	3	1
Slobeend	4	12	3	Paapje	2	4	1
Tafeleend	-	35	4	Roodborsttapuit	6	3	3
Kuifeend	4	-	27	Tapuit	1	7	4
Brilduiker	1	1	-	Beflijster	-	-	2
Grote Zaagbek	8	3	5	Merel	-	4	1
Wespendief	7	14	5	Kramsvogel	1.789	930	542
Zwarte Wouw	1	5	4	Zanglijster	2	6	1
Rode Wouw	62	42	30	Koperwiek	80	500	304
Zeearend	2	2	2	Grote Lijster	16	10	3
Bruine Kiekendief	16	20	24	Tjiftjaf	2	2	-
Blauwe Kiekendief	-	4	1	Staartmees	27	13	4
Grauwe Kiekendief	-	1	-	Kuifmees	1	1	-
Havik	3	-	1	Glanskop	1	-	1
Sperwer	34	43	26	Pimpelmees	11	49	12
Buizerd	134	356	111	Koolmees	16	35	21
Visarend	1	1	4	Wielewaal	4	1	1
Torenavalk	5	23	13	Grauwe Klauwier	1	-	-
Smelleken	-	-	1	Gaai	-	-	1
Boomvalk	1	3	3	Ekster	1	6	-
Slechtvalk	1	4	1	Kauw	149	60	84
Kraanvogel	442	909	1.101	Roek	4	13	3
Kluut	-	9	-	Zwarte Kraai	6	9	-
Scholekster	12	20	17	Spreeuw	1.381	2.329	898
Kleine Plevier	6	7	8	Vink	605	1557	1933
Bontbekplevier	3	-	-	Keep	1	2	-
Goudplevier	98	-	34	Europese Kanarie	-	1	-
Kievit	301	274	455	Groenling	2	6	-
Kemphaan	-	8	-	Putter	24	4	34
Temmincks Strandloper	-	1	-	Sijs	15	12	1
Watersnip	1	2	-	Kneu	370	485	113
Zwarte Ruiter	-	1	1	Kleine Barmsijs	19	-	-
Wulp	10	12	6	Grote Barmsijs	-	54	-
Grutto	-	1	1	Goudvink	-	-	1
Tureluur	-	2	9	Appelvink	1	1	1

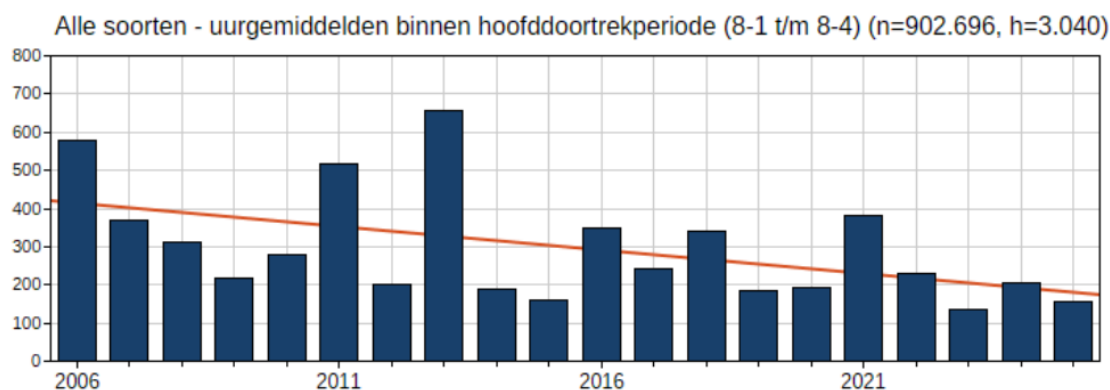
Soortnaam	2023	2024	2025	Soortnaam	2023	2024	2025
Groenpootruiter	-	2	2	Geelgors	1	2	-
Witgat	20	6	5	Rietgors	-	2	-
Bosruiter	-	-	1				
Oeverloper	1	4	13				
Kokmeeuw	914	1.721	697	Totaal	21.457	31.532	25.769
Stormmeeuw	6	37	5	Soorten (incl. exoten)	97	112	98
Kleine Mantelmeeuw	20	36	22	Uurgemiddelde	99	128	99
Zilvermeeuw	206	196	124	Teluren	216,5	246	261

Voorjaarstrek Telpost Oelemars 2023 t/m 2025

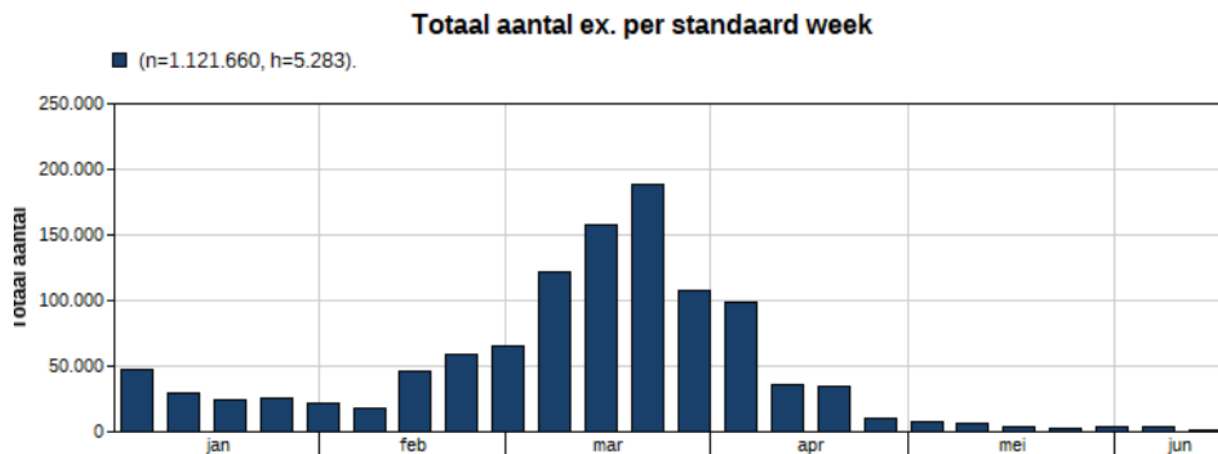
Er werden 2 nieuwe soorten in de voorjaarstrek vastgesteld: Mandarijneend en Witwangstern. Nieuwe hoogste seizoen aantallen werden bereikt voor: Brandgans, Grote Canadese Gans, Kuifeend, Oeverloper, Witwangstern en Geelpootmeeuw.

Uiterst zeldzame soorten waren er ook: 2 Zeearenden en 3 Witwangsterns. De voorjaarstelling van 2013 met 135.898 vogels is tot nu toe de beste geweest in alle jaren trektellen op telpost Oelemars, mede dankzij het uitzonderlijke voorjaar toen. Dit jaar was het totaal aantal doortrekkers aan de lage kant. De aantallen en dus ook het uurgemiddelde worden in belangrijke mate mede bepaald door het weer en toevalstrekkers met topdagen van soorten die dan massaal net over de telpost doortrekken. Maar ook plaatselijke omstandigheden kunnen invloed hebben op het waarnemingsvermogen van de tellers.

Langzaam maar zeker wordt ook duidelijk dat de voorjaarstrek in zijn algemeenheid een dalende tendens laat zien m.b.t. de aantallen doortrekkende vogels. Dat is in onderstaande grafiek goed te zien.

Landelijk gezien neemt telpost Oelemars in de voorjaarstrek een belangrijke plaats in met een aantal typerende oostelijke soorten als Kolgans, Rode Wouw en Kraanvogel. In Twente is het de enige telpost die het gehele voorjaar door bijna dagelijks telt. In onderstaande grafiek is goed te zien dat de piek van de voorjaarstrek rond midden maart ligt.

Doortrekverloop telpost Oelemars in het voorjaar 2002 t/m 2025 (bron: trektellen.nl)

Najaarstrek

De tellingen

De najaarstrek werd tussen 16 juni en 29 december gevolgd. Er werden 137 tellingen verricht. Ongunstige factoren waren regen (12 tellingen), harde wind met 4 Bft of meer (13 tellingen), noord(oostelijke) wind (20 tellingen) en gedeeltelijk mist of nevel (11 tellingen).

De resultaten

Het belangrijkste is natuurlijk het uiteindelijke telresultaat. In de 137 tellingen werden gedurende 416 teluren 134 soorten met in totaal 253.156 vogels overvliegend gezien. Het soortenaantal van 134 is een normaal aantal in de najaarstrek.

In de volgende tabel staan de resultaten van de najaarstellingen van de afgelopen drie jaren:

Soortnaam	2023	2024	2025	Soortnaam	2023	2024	2025
Fuut	-	5	1	Dwergstern	-	1	-
Aalscholver	754	1081	644	Holenduif	311	283	289
Grote Zilverreiger	111	176	116	Turkse Tortel	1	2	2
Kleine Zilverreiger	-	-	1	Houtduif	47.016	71.509	120.290
Blauwe Reiger	115	60	59	Gierzwaluw	546	774	442
Ooievaar	251	91	227	Koekoek	-	1	-
Zwarte Ooievaar	-	3	-	Velduil	-	-	1
Lepelaar	7	1	-	Middelste B. Specht	2	-	3
Knobbelzwaan	11	20	24	Grote Bonte Specht	17	22	29
Zwarte Zwaan	1	-	-	Kleine B. Specht	-	-	1
Toendrarietgans	1.158	1.302	2.617	Boomleeuwerik	6	3	9
Kolgans	32.579	30.668	41.573	Veldleeuwerik	3.656	4.301	1.493
Grauwe Gans	809	694	1.290	Strandleeuwerik	-	1	-
Anser gans spec.	1.494	1.420	2.381	Oeverzwaluw	35	79	58
Brandgans	98	61	85	Boerenzwaluw	10.555	6.872	12.422
Gr. Canadese Gans	207	449	454	Huiszwaluw	2.803	1.045	1.902
Indische Gans	-	1	3	Boompieper	21	6	17
Nijlgans	147	193	119	Graspieper	1.508	1.952	1.204
Casarca	24	50	45	Waterpieper	7	14	21
Bergeend	-	1	2	Duinpieper	2	1	1
Smient	7	6	25	Roodkeelpieper	-	-	1
Krakeend	35	42	8	Gele Kwikstaart	295	239	400
Wintertaling	67	49	13	Grote G. Kwikstaart	19	28	25
Zomertaling	-	4	-	Witte Kwikstaart	986	892	875
Krooneend	9	-	-	Blauwborst	-	-	1
Wilde Eend	960	840	538	Heggenmus	10	17	6
Pijlstaart	7	2	11	Winterkoning	-	-	1
Slobeend	18	22	25	Zwarte Roodstaart	6	1	3
Tafeleend	-	28	130	Gekr. Roodstaart	1	3	-
Kuifeend	21	13	37	Roodborsttapuit	16	33	22
Grote Zaagbek	8	-	6	Paapje	11	5	22
Wespendief	23	20	46	Tapuit	109	36	33
Zwarte Wouw	1	1	1	Beflijster	3	5	10
Rode Wouw	13	27	21	Merel	20	8	15
Zeearend	1	-	4	Kramsvogel	3.223	502	4.200
Bruine Kiekendief	39	11	26	Zanglijster	76	63	232
Blauwe Kiekendief	12	2	9	Koperwiek	6.765	12.266	7.138
Havik	-	-	4	Grote Lijster	78	17	15
Sperwer	106	123	144	Grasmus	-	1	3
Buizerd	592	499	305	Tjiftjaf	22	45	107
Visarend	17	8	15	Gr. Vliegenvanger	-	-	2
Torenvalk	40	24	22	Goudhaan	9	6	14
Smelleken	9	3	5	Vuurgoudhaan	1	-	-

Soortnaam	2023	2024	2025	Soortnaam	2023	2024	2025
Boomvalk	3	6	10	Staartmees	14	7	72
Slechtvalk	10	8	12	Matkop	2		-
Roodpootvalk	1	-	2	Glanskop	1	3	-
Kraanvogel	12	568	430	Pimpelmees	220	26	646
Scholekster	2	11	6	Koolmees	154	63	184
Kluut	-	-	1	Kuifmees	-	-	4
Kleine Plevier	15	14	7	Gaai	24	-	-
Bontbekplevier	22	5	6	Grauwe Klauwier	1	-	-
Goudplevier	61	1	19	Ekster	2	2	1
Zilverplevier	-	-	2	Kauw	731	1.606	1.012
Kievit	739	772	535	Roek	49	121	94
Kanoet	1	-	-	Zwarte Kraai	32	33	20
Drieteenstrandloper	1	-	3	Raaf	1	-	-
Temmincks Strandl.	1	-	-	Spreeuw	8.096	10.987	7.153
Bonte Strandloper	15	7	18	Wielewaal	1	-	1
Kleine Strandloper	-	1	2	Ringmus	1	-	3
Kemphaan	5	6	5	Huismus	7	-	2
Watersnip	76	14	26	Vink	21.512	14.894	35.926
Grutto	2	-	-	Keep	81	3	359
Regenwulp	-	-	4	Europese Kanarie	1	1	2
Wulp	6	6	24	Groenling	9	15	52
Zwarte Ruiter	2	1	1	Putter	59	47	280
Tureluur	4	1	11	Sijs	873	81	278
Groenpootruiter	10	12	10	Kneu	909	333	1.118
Witgat	28	48	32	Barmsijs	-	1	4
Bosruiter	8	-	3	Frater	-	-	8
Oeverloper	8	14	42	Kruisbek	12	2	-
Dwergmeeuw	1	-	-	Goudvink	1	-	2
Kokmeeuw	1.544	3.004	1.849	Appelvink	2	1	6
Zwartkopmeeuw	-	-	1	Ortolaan	1	-	1
Stormmeeuw	10	5	3	Geelgors	2	1	21
Kl. Mantelmeeuw	117	77	62	Rietgors	20	86	184
Geelpootmeeuw	1	-	-	IJsgors	-	-	1
Pontische Meeuw	22	17	18	Totaal	153.907	172.000	253.156
Zilvermeeuw	445	48	228	Soorten	127	118	134
Zwarte Stern	27	1	3	Teluren	396	388	416
Visdief	4	6	2	Uurgemiddelde	389	443	609

Najaarstrek Telpost Oelemars 2023 t/m 2025

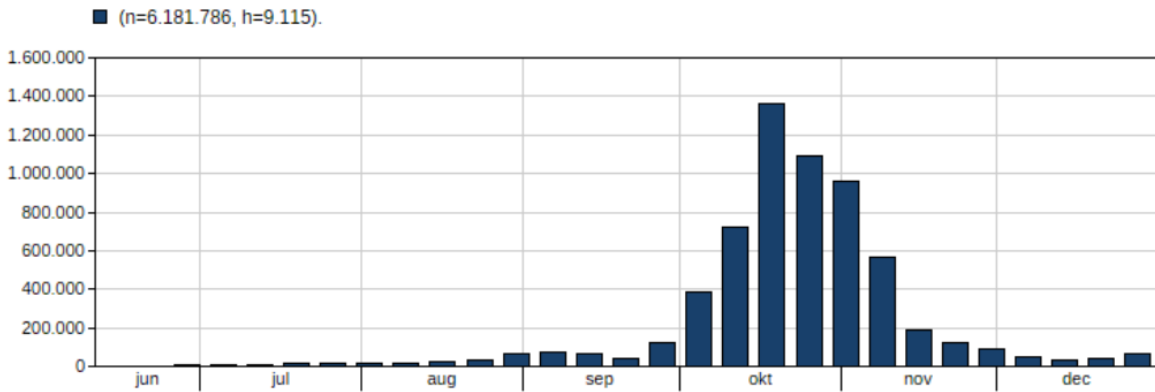
Er was een nieuwe telpostsoort in de najaarstrek, de Kleine Zilverreiger.

Nieuwe hoogste najaarstotalen werden bereikt voor: Grote Canadese Gans, Indische Gans, Drieteenstrandloper, Kleine Strandloper, Tureluur, Oeverloper, Kuifmees en Frater.

Enkele voor Twentse begrippen zeer zeldzame soorten in de najaarstrek waren Kleine Zilverreiger, Indische Gans, Zwarte Wouw, Zeearend, Roodpootvalk, Zilverplevier, Kluut, Drieteenstrandloper, Kleine Strandloper, Zwartkopmeeuw, Velduil, Duinpieper, Roodkeelpieper, Europese Kanarie, Frater, Ortolaan en IJsgors.

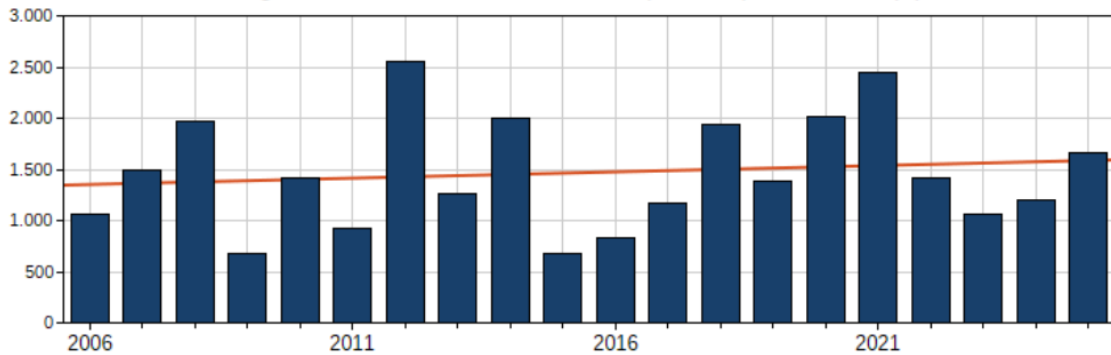
In onderstaande grafiek is het doortrekverloop tijdens de najaarstrek te zien. De piek met soms tienduizenden vogels per ochtend ligt rond half oktober, maar de krenten in de pap zitten vaak in de stille periodes. Als we naar de hoofddoortrekperiode kijken is in de volgende grafiek te zien dat er in de loop der jaren gemiddeld een lichte stijging is te zien. Dit in tegenstelling met de voorjaarstrek.

Totaal aantal ex. per standaard week

Doortrekverloop telpost Oelemars in het najaar 2001 t/m 2025 (bron: trektellen.nl)

Alle soorten - uurgemiddelden binnen hoofddoortrekperiode (2-10 t/m 1-12) (n=4.745.432, h=3.21)

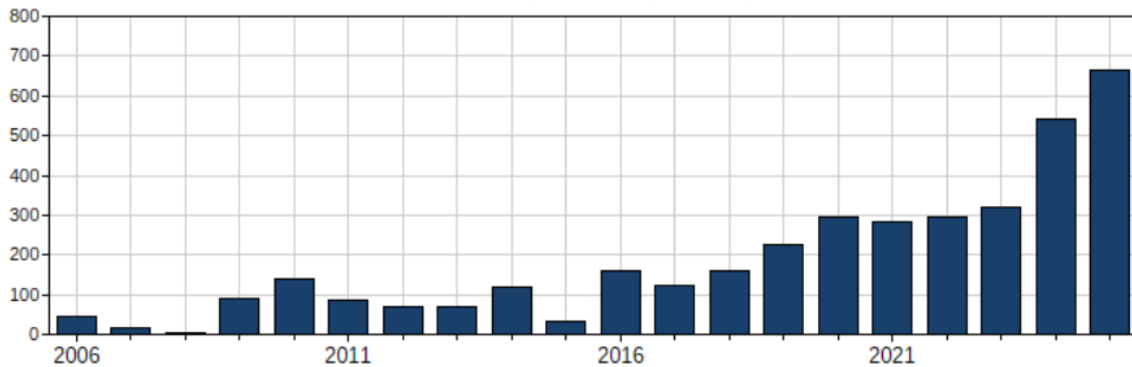

Totaal aantallen vogels in hoofddoortrekperiode 2006 t/m 2025 (bron: trektellen.nl)

Totaal vogeltrek 2025

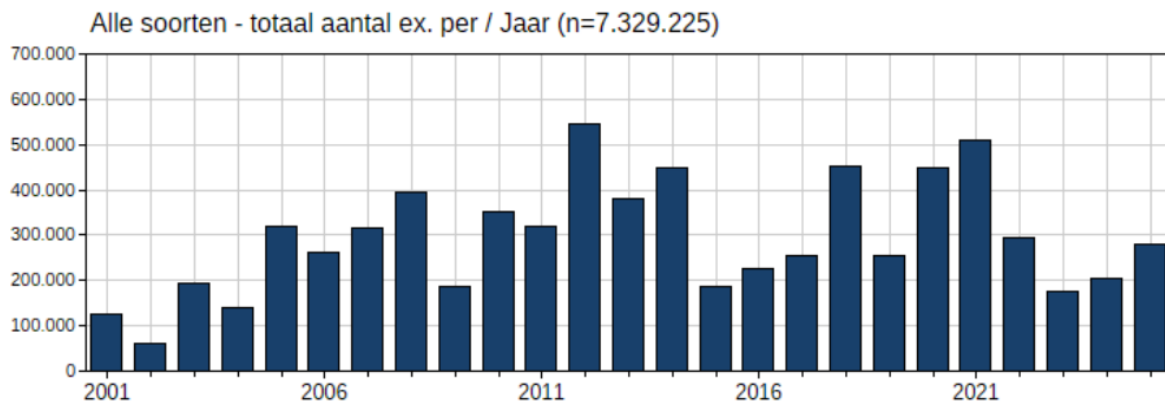
Nieuwe dagrecords in de gehele jaartelling, met achter de soort het aantal dat op 1 dag overvloog, waren er voor: Indische Gans (3), Tafeleend (110), Kuifeend (35), Oeverloper (14), Drieteenstrandloper (2), Kleine Strandloper (2), Witwangstern (3), Pimpelmees (153) en Frater (7). Een aantal soorten is in de loop der jaren flink in aantal afgenomen in de vogeltrek. Bijvoorbeeld de Groenling, die zwaar te lijden heeft gehad onder de vogelziekte het Geel. Ook de Ringmus zien we nauwelijks meer voorbij komen. Deze soort is gedecimeerd door de intensivering van de landbouw. Maar er zijn ook soorten die vaker in de vogeltrek over de telpost worden gezien. Een goed voorbeeld is de Grote Canadese Gans, die vooral de laatste jaren in aantal toeneemt.

Grote Canadese Gans - totaal aantal ex. per / Jaar (n=3.743)

Aantalsontwikkeling Grote Canadese Gans op Telpost Oelemars 2006 t/m 2025 (bron: trektellen.nl)

Er zijn vanaf 1 september 2001 tot 29 december 2025 in totaal 7.329.225 vogels geteld in 14.660 teluren en met 215 soorten die in de trek zijn waargenomen. In onderstaande grafiek is het jaarlijkse aantal getelde vogels per jaar aangegeven. Daarbij moet wel rekening worden gehouden dat er t/m 2005 alleen in de weekeinden is geteld.

Jaarlijkse aantallen doortrekkers op Telpost Oelemars 2001 t/m 2025 (bron: trektellen.nl)

Gratis vogelcursus

Voor leden van onze VWG die hun vogelkennis willen bijspijkeren is de telpost een unieke plek om het gehele jaar door hiervan te profiteren. De tellers op de telpost leggen graag uit hoe je de verschillende vogelsoorten kunt herkennen en hoe de zang in het voorjaar te duiden is. Want niet alleen trekvogels komen langs de telpost, maar ook zitten er in de directe nabijheid meer dan 75 verschillende broedvogelsoorten. En wie superzeldzame soorten wil zien: er is naast het Ringstation geen betere plek binnen Losser te vinden. Ook vanuit sociaal oogpunt is de telpost een ideale ontmoetingsplaats voor onze leden om tegelijkertijd de soms spectaculaire vogeltrek te aanschouwen en om contacten en afspraken te maken met ervaren vogelaars. Af en toe is het dan ook zo gezellig, dat er wel eens een vogel wordt gemist. Maar net als bij groepen ganzen is er altijd wel eentje die opmerkzaam blijft.

Veranderingen

In de loop der jaren zijn er een aantal veranderingen geweest op de telpost. Van 2001 t/m 2005 is er alleen in de weekeinden geteld, maar vanaf 2006 kon er door pensionering van een van de hoofdtellers bijna dagelijks geteld worden. Vandaar dat de grafieken in dit verslag steeds beginnen in 2006. De vaste groep hoofdtellers die het leeuwendeel van de tellingen tot nu toe hebben uitgevoerd zijn inmiddels wel 24 jaar ouder. Dat uit zich in visuele beperkingen, gehoorverlies, toenemende loopneuzen en tranende ogen. Het aantal ervaren tellers is in de loop der jaren behoorlijk verminderd. Ook het aantal bezoekende leden is sterk verminderd, met name de jeugdige tellers met hun scherpe ogen en oren.

De omgeving van de telpost is in de loop der jaren gewijzigd. Het enorme maisveld ten zuiden van de telpost is inmiddels omgezet in een buxuskwekerij. Dit heeft geleid tot een sterke vermindering van soorten die we als struiktrekkers bestempelen. Dus soorten die via de begroeiing langzaam maar zeker zich overdag in de trekrichting verplaatsen. Het bekendste voorbeeld is hierbij de Tjiftjaf. Het wateroppervlak is de laatste jaren sterk vergroot ten koste van het cultuurland. Door een sterke toename van de vraag naar zand is het de afgelopen jaren steeds drukker geworden op de zandafgraving. De zandtransporten zijn enorm toegenomen en de zandzuiger komt steeds vaker in actie. Vorig jaar is de zandzuiger zelfs bijna een jaar lang aan het werk geweest. Dit leidde ook tot grote vertroebeling van het water en dat had weer invloed op visjagende vogels.

Theodorus en Marie vallen ons steeds lastig

Vanaf begin december tot eind juni was er weer een zandzuiger aan het werk. Vorig jaar was zandzuiger Rikki een jaar lang aanwezig om zand op te zuigen, maar met de komst van Theodorus (de hydrojet) en Marie (de zandzuiger) denken we nog met weemoed terug aan Rikki, die met zijn elektromotoren en geluidgedempte generator weinig lawaai produceerde. Maar het nieuwe tweetal met zijn dreunende en brullende dieselmotoren is nog tot op een kilometer afstand goed te horen. Ook ligt de zuiger gedurende deze voorjaarsstrek op zeer korte afstand van de telpost en moesten we op werkdagen uitwijken naar de reservetelpost bij de klootschietbaan. Deze locatie heeft slechts een zicht

van 180 graden, maar biedt wel een uitstekende beschutting tegen de wind en het geluid van de zuiger is wat minder hard. Het zicht is echter zeer beperkt en er is altijd tegenlicht. Een bijkomend voordeel is weer dat struiktrekkende trekvogels via de houtwal op de oude landweer op de klootschietbaan mooi langs deze reservetelpost te zien zijn.

Euro Birdwatch

Vanaf 2003 t/m 2024 hebben we 22 jaar lang de Euro Birdwatch kunnen organiseren. Dit jaar zou dit evenement op 4 oktober plaatsvinden, maar door de bijzonder slechte weersomstandigheden kon de telling helaas niet doorgaan. Bijzonder jammer, want de Euro Birdwatch is het jaarlijkse hoogtepunt op telpost. Tientallen leden en belangstellend publiek komen dan naar de telpost om tijdens de 8 uur durende telling lang of kort aanwezig te zijn en uitleg te krijgen over de vogeltrek. Tussen de middag is er dan meestal een salade-buffet en wordt er Twentse baklever geserveerd. We hopen dat deze activiteit volgend jaar wel doorgang kan vinden.

Dankwoord

Op de telpost hebben dit voorjaar in totaal 20 tellers hun bijdrage geleverd. In de najaarstrek waren dat er 27. De coördinatie, verslaglegging en administratie werd verzorgd door Ben Hulsebos. Onze dank gaat uit naar de tellers die hebben geholpen bij de tellingen en aan de firma Texploza voor de toestemming om op hun gebied de tellingen te kunnen uitvoeren. De gegevens zijn doorgegeven aan het landelijke meetnet trektellen.nl. Op deze website of via onze eigen website van VWG Losser kan men dagelijks de resultaten van de trektellingen van telpost Oelemars bekijken. De grafieken in dit verslag zijn afkomstig van trektellen.nl.

Ben Hulsebos

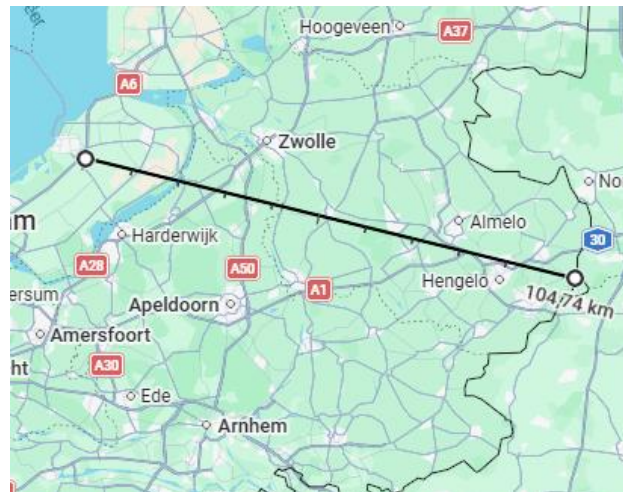

Kleine Zilverreiger naast de telpost Oelemars

Ringaflezingen op de Oelemars 2025

In dit artikel geef ik een overzicht van de (kleur)ringen die in 2025 op de Oelemars zijn afgelezen. In het jaarverslag van 2020 hebben we hier voor de eerste keer aandacht aan besteed en sindsdien wordt er door meer mensen scherper opgelet of er geringde vogels op de Oelemars aanwezig zijn. In 2025 werden de eerste ringen al eind februari afgelezen. Het betrof 5 geringde Ooievaarders die op 21 en 22 februari langs de Drielandweg foerageerden.

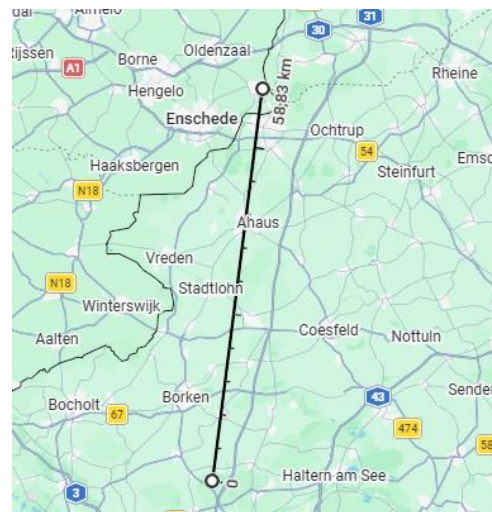
datum	soort	pootring links	pootring rechts	halsring	herkomst	afstand	waarnemer
21-02-25	Ooievaar		8986		Nederland	105	Sander
22-02-25	Ooievaar	6E709			Nederland	127	Sander
22-02-25	Ooievaar	5E255			Nederland	11	Sander
22-02-25	Ooievaar		5T693		Duitsland	58	Sander
22-02-25	Ooievaar		???		???		Harrie/Sander
07-09-25	Pontische Meeuw		P:J2N		Polen	765	Sander
09-10-25	Kolgans			24B	Nederland	125	Harrie/Sander

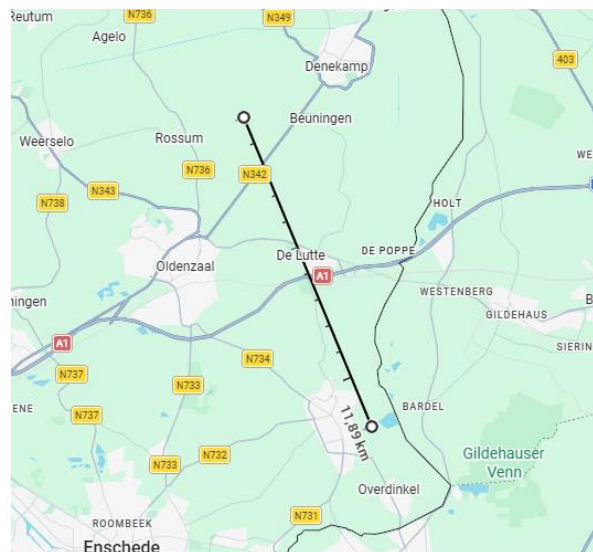
Op 21-02-2025 kon ik het ringnummer van een metalen ring van een Ooievaar aflezen. De Nederlandse metalen ring, 8986, hoort bij Ooievaar Siska, het vrouwtje van het nest aan de Schoklandweg. De Ooievaar werd met haar ongeringde partner gezien langs de Drielandweg. Siska is op 19-6-2008 in de buurt van Lelystad geringd. De afstand van de ringplaats tot de Oelemars is 105 km en er waren 6.091 dagen verstreken.

Een dag later werden er door mij op dezelfde locatie 4 geringde Ooievaars waargenomen. De eerste Ooievaar was de NLA 6E709, die op 27-5-2021 in het voormalige ooievaarsbuitenstation in het Gelderse Rossum was geringd. De afstand van de ringplaats tot de Oelemars is 126 km en er waren 1.367 dagen verstreken.

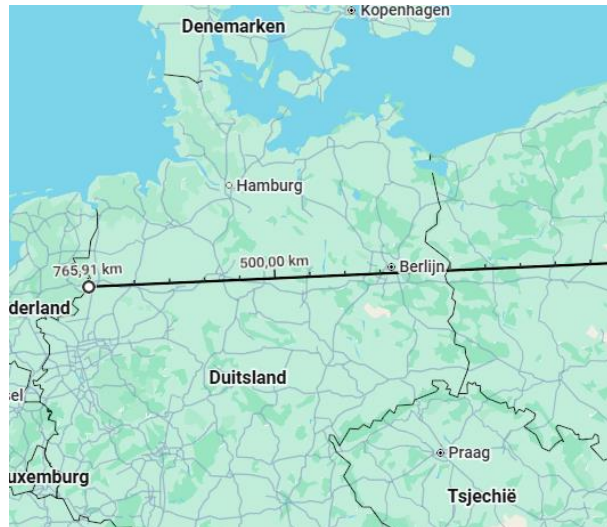
Ooievaar DEW 5T693 is voor Losser inmiddels een oude bekende. Dit vrouwtje broedt al enkele jaren op een boomnest aan de Wilgenkamp. Deze Ooievaar is op 30-05-2016 geringd in de buurt van Dorsten-Rhade in Nordrhein-Westfalen (D). De afstand van de ringplaats tot de Oelemars is 58 km en er waren 3.190 dagen verstreken.

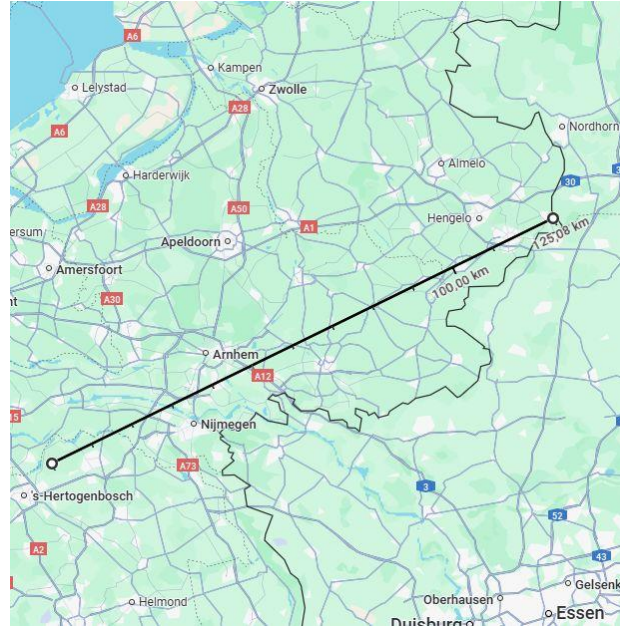
Ook Ooievaar NLA 5E255 behoort inmiddels tot de vaste groep van broedende Ooievaars in en rond het dorp Losser. Deze Ooievaar heeft al meerdere malen succesvol gebroed op het boomnest 3 bij erva Bookholt aan de Gildehauserweg. Deze Ooievaar is 30-05-2017 door Leo en Harrie geringd aan de Everlostraat in het Twentse Rossum. De afstand van de ringplaats tot de Oelemars is 12 km en er waren 2.825 dagen verstreken.

De vierde Ooievaar blijft helaas een mysterie voor ons. We hebben geen nummer af kunnen lezen op de smalle metalen ring om de rechter tibia. Ook hebben we geen idee welke ringcentrales in Europa dergelijke smalle metalen ringen voor Ooievaarders op de tibia gebruiken. In Duitsland worden dergelijke ringen eigenlijk altijd op de tarsus aangelegd. En voor mijn gevoel zijn die zelfs nog iets hoger. Misschien toch een Zweedse Ooievaar? Wie weet ligt de Ooievaar ooit nog eens op de trekroute van deze mysterieus geringde Ooievaar en lukt het ons dan wel om de ring af te lezen.

Na de aflezings in februari was het ruim een half jaar stil. Er werden geen vogels met kleurringen waargenomen op de Ooievaars. Op 07-09-2025 zag ik voor de vogelkijkhut op de Ooievaars deze prachtige, juveniele, Pontische Meeuw, met een kleurring om de rechter tarsus, **P:J2N**. Deze meeuw was op 08-06-2025 geringd op een eiland in het Gopło meer bij Kościeszki in de woiwodschap Kujawsko-Pomorskie in Polen. De afstand van de ringplaats tot de Ooievaars is 765 km en er waren 91 dagen verstreken.

De laatste ring op de Oelemars in 2025 heb ik op 09-10-2025 afgelezen. Het was Kolgans **24B**. Deze gans is op 17-01-2024 als 2^e kJ man geringd in de buurt van Maren-Kessel in Noord-Brabant. Kolgans **24B** is nog tot 22-10-2025 waargenomen in de omgeving van de Oelemars. De afstand van de ringplaats tot de Oelemars is 125 km en er waren 631 dagen verstreken.

Vergeleken met voorgaande jaren was 2025 wat betreft afgelezen ringen op de Oelemars een mager jaar. Maar dat gold niet alleen voor de Oelemars. Bij de waterzuivering in Losser werd in 2025 slechts een geringde Kokmeeuw afgelezen. Het aantal meeuwen was in het najaar 2025 van en het begin van de winter 2025/2026 beduidend lager dan voorgaande jaren. Mogelijk heeft het droge najaar hierbij een rol gespeeld.

Vanuit de vogelkijkhut zijn de ganzen met halsringen al prima met een verrekijker af te lezen. En met een telescoop of een camera met een redelijke zoom, komen ook de meeuwen binnen bereik.

De belangrijkste website om de verschillende kleurringprojecten in Europa te vinden is wel cr-birding.org van de Belg Dirk Raes. Hier kun je ook een account aanmaken via submit.cr-birding.org. Veel projecten van o.a. meeuwen zijn hierbij aangesloten.

In de tweede helft van 2024 is de website geese.org, voor kleurringen bij ganzen en zwanen, opgegaan in submit.cr-birding.org.

Op deze manier krijg je direct een terugkoppeling van je waarnemingen en heb je de levensgeschiedenis van de afgelezen ring inzichtelijk.

Voor invoer in het veld is de app BirdRing van Mario Huizinga een geweldig hulpmiddel. Hier kun je werkelijk alle kleurringen van alle soorten vogels invoeren en direct uploaden naar submit.cr-birding.org.

Metalen ringen of de ELSA ringen bij Ooievaars worden gemeld bij de ringcentrale van het land waar de waarneming gedaan wordt. Voor waarnemingen in Nederland is dat de ringcentrale Vogeltrekstation Arnhem. Ringen kunnen via de website griel.nl ingevoerd worden.

De beste perioden om geringde vogels in de gemeente Losser te vinden zijn:

- Vanaf juli tot en met september: meeuwen
- Vanaf oktober tot maart: ganzen en zwanen. Maar ook rondzwervende meeuwen.
- Februari –maart en oktober-november: pleisterende Kraanvogels tijdens de trek
- Vanaf februari tot oktober: Ooievaars (doortrekkers en lokale Ooievaars)

Als we met veel ogen ook wat gericht kijken naar (kleur)ringen, dan verwacht ik ook voor de komende jaren nog veel leuke terugmeldingen.

Sander Wansing

De Dwergganzen uit 2021, wat is er van ze geworden?

In 2021, in de periode 14 oktober – 9 november, verbleven er maximaal 19 Dwergganzen op de Oelemars. Van deze 19 Dwergganzen waren er 11 geringd. De vogels kwamen uit een Zweeds herintroductieproject en waren in de jaren 2016-2021 geringd in Vasterbottens Lan in Zweeds Lapland op ruim 1.600 km van de Oelemars.

De 11 geringde vogels hebben we destijds gemeld via geese.org, tegenwoordig ondergebracht bij submit.cr-birding.org

Na bijna 4 jaar ben ik benieuwd wat er van deze ganzen terecht gekomen is en of ze nog gemeld zijn.

In het navolgende overzicht staan de Dwergganzen met hun ringcode, ringdatum, laatste datum en locatie van waarneming en de afstand van deze waarneming tot de Oelemars.

Van de 11 geringde Dwergganzen zijn er 2 waarvan niets meer is vernomen, nadat ze voor het laatst op de Oelemars zijn gezien. Slecht 3 van de 11 zijn ook in 2025 weer gesignaleerd. Dit zegt echter niets over de overlevingskansen, want het aflezen van potringen bij (Dwerg)ganzen blijft een lastige zaak

code	ringdatum	laatste datum	locatie	afstand
BC/N	08-07-2017	21-05-2022	Ammarnäs, Zweeds Lapland	1.605 km
BF/W	08-07-2018	20-05-2025	Ammarnäs, Zweeds Lapland	1.605 km
G5/W	29-06-2020	12-09-2025	Södra Vendelsjön, Romstarbo, Zweden	1.092 km
G5WA	08-07-2018	16-01-2022	NSG Brüskenheide, Ostbevern-Brock (D)	53 km
G5WC	02-07-2021	01-11-2021	Oelemars, Losser	0 km
G8WC	02-07-2021	19-10-2025	Oudeland van Strijen, Strijen	180 km
GC/O	09-07-2019	20-05-2023	Ammarnäs, Zweeds Lapland	1.605 km
Y7/B	08-07-2016	22-05-2024	Ammarnäs, Zweeds Lapland	1.605 km
YF/W	10-07-2018	21-05-2022	Ammarnäs, Zweeds Lapland	1.605 km
YKWC	02-07-2021	17-07-2022	Lillfjärden, Hudiksvall, Zweden	1.215 km
YPWC	02-07-2021	09-11-2021	Oelemars, Losser	0 km

Hieronder een paar voorbeelden hoe de codering van de ringen gelezen moet worden:

BC/N, links een blauwe ring met de letter C en rechts een zwarte ring zonder inscriptie

G5WA, links een groene ring met een 5 en rechts een witte ring met de letter A

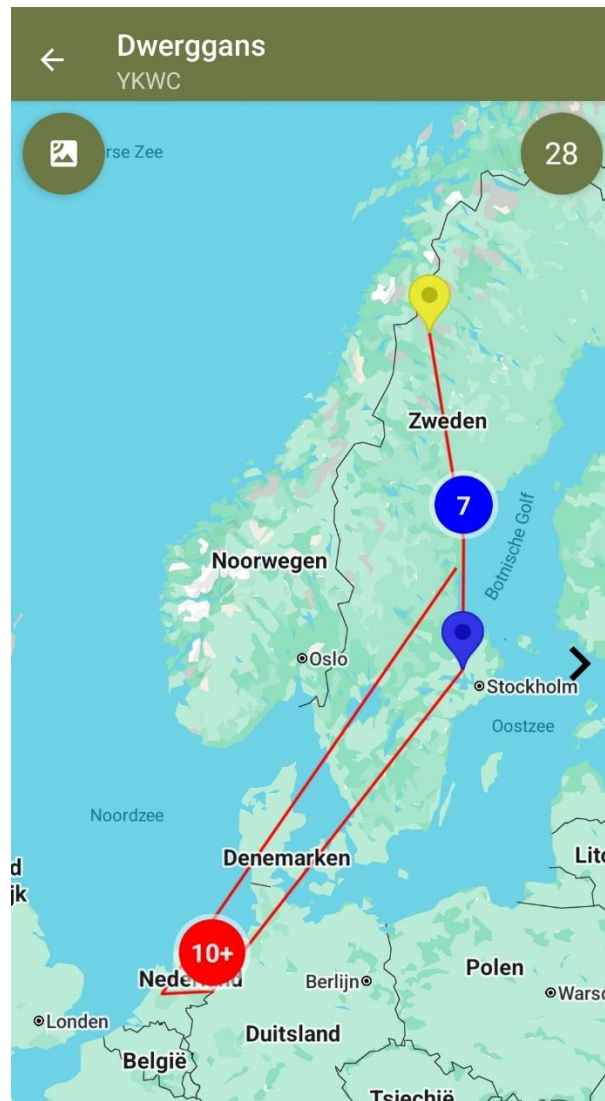
GC/O, links een groene ring met de letter C en rechts een oranje ring zonder inscriptie

YKWC, links een gele ring met de letter K en rechts een witte ring met de letter C.

YKWC was daarnaast ook nog uitgerust met een halsband met zender. Helaas waren de batterijen van deze zender niet optimaal en daardoor was deze Dwerggans ook niet goed te volgen.

Y7/B (153 waarnemingen)

YKWC met zender (28 waarnemingen)

Sander Wansing, december 2025
bronnen: BirdRing app en submit.cr-birding.org

Soortenlijst van de gemeente Losser

Niet-broedvogels		Broedvogels/territoriumhouders	
Roodkeelduiker	Bonte Strandloper	Dodaars	Oeverzwaluw
Parelduiker	Kleine Strandloper	Fuut	Boerenzwaluw
Kuifduiker	Temmincks Strandloper	Geoorde Fuut	Huiszwaluw
Roodhalsfuut	Breedbekstrandloper	Blauwe Reiger	Graspieper
Vaal Stormvogeltje	Regenwulp	Roerdomp	Gele Kwikstaart
Jan-van-gent	Rosse Grutto	Aalscholver	Grote Gele Kwikstaart
Kuifaalscholver	Zwarte Ruiters	Ooievaar	Witte Kwikstaart
Kleine Zilverreiger	Groenpootruiter	Knobbelzwaan	Winterkoning
Grote Zilverreiger	Bosruiter	Zwarte Zwaan*	Heggenmus
Koereiger	Oeverloper	Kolgans	Roodborst
Kwak	Steenloper	Grauwe Gans	Blauwborst
Purperreiger	Witgat	Brandgans	Nachtegaal
Zwarte Ooievaar	Poelsnip	Grote Canadese Gans	Zwarte Roodstaart
Europese Flamingo	Bokje	Nijlgans*	Gekraagde Roodstaart
Chileense Flamingo*	Grauwe Franjepoot	Mandarijneend*	Roodborsttapuit
Heilige Ibis*	Kleine Jager	Bergeend	Paapje
Lepelaar	Middelste Jager	Smient	Merel
Wilde Zwaan	Kleinste Jager	Krakeend	Zanglijster
Kleine Zwaan	Dwergmeeuw	Wilde Eend	Grote Lijster
Sneeuwgans	Kokmeeuw	Slobeend	Sprinkhaanzanger
Kleine Rietgans	Zwartkopmeeuw	Zomertaling	Bosrietzanger
Taigarietgans	Stormmeeuw	Kuifeend	Rietzanger
Toendrarietgans	Zilvermeeuw	Wespendief	Kleine Karekiet
Rotgans	Geelpootmeeuw	Rode Wouw	Grote Karekiet
Roodhalsgans	Pontische Meeuw	Havik	Spotvogel
Dwerggans	Kleine Mantelmeeuw	Sperwer	Braamsluiper
Indische Gans*	Grote Mantelmeeuw	Buizerd	Grasmus
Zwaangans*	Drieteenmeeuw	Torenvalk	Tuinfluiters
Casarca	Dwergstern	Boomvalk	Zwartkop
Carolina-eend*	Visdief	Patrijs	Fluiter
Pijlstaart	Noordse Stern	Kwartel	Tjiftjaf
Krooneend	Grote Stern	Kwartelkoning	Fitis
Tafeleend	Reuzenster	Fazant*	Goudhaan
Witoogend	Witwangstern	Kraanvogel	Vuurgoudhaan
Topper	Bijeneter	Waterral	Grauwe Vliegenvanger
Ijseend	Kuifkoekoek	Waterhoen	Bonte Vliegenvanger
Grote Zee-eend	Velduil	Meerkoet	Staartmees
Zwarte Zee-eend	Grijskopspecht	Porseleinhoen	Glanskop
Brilduiker	Strandleeuwerik	Scholekster	Matkop
Nonnetje	Waterpieper	Kleine Plevier	Kuifmees
Middelste Zaagbek	Oeverpieper	Kievit	Zwarte Mees
Grote Zaagbek	Roodkeelpieper	Watersnip	Pimpelmees
Rosse Fluiteend*	Duinpieper	Houtsnip	Koolmees
Rosse Stekelstaart*	Grote Pieper	Grutto	Boomklever
Vale Gier	Pestvogel	Wulp	Taigaboomkruiper
Zeearend	Waterspreeuw	Tureluur	Boomkruiper
Schreeuwarend	Noordse Nachtegaal	Holenduif	Wielewaal
Havikarend	Beflijster	Houtduif	Grauwe Klauwier
Zwarte Wouw	Koperwiek	Turkse Tortel	Gaai
Grijze Wouw	Waterrietzanger	Zomertortel	Ekster
Blauwe Kiekendief	Snor	Stadsduif	Kauw
Bruine Kiekendief	Cetti's Zanger	Koekoek	Roek
Steppekiekendief	Sperwergrasmus	Kerkuil	Zwarte Kraai
Ruigpootbuizerd	Orpheusspotvogel	Steenuil	Raaf
Visarend	Bergfluiters	Bosuif	Spreeuw
Roodpootvalk	Bladkoning	Ransuif	Huismus
Slechtvalk	Pallas Boszanger	Oehoe	Ringmus
Smelleken	Kleine Vliegenvanger	Nachtzwaluw	Vink
Griël	Buidelmees	Gierzwaluw	Keep

Niet-broedvogels		Broedvogels/territoriumhouders	
Koningsfazant*	Baardman	IJsvogel	Europese Kanarie
Steltkluut	Notenkraaker	Groene Specht	Groenling
Kluut	Bonte Kraai	Zwarte Specht	Putter
Bontbekplevier	Napoleonwever*	Grote Bonte Specht	Sijs
Goudplevier	Witstuitbarmsijs	Middelste Bonte Specht	Kneu
Zilverplevier	Frater	Kleine Bonte Specht	Barmsijs
Morinelplevier	Roodmus	Draaihals	Kruisbek
Drieteenstrandloper	Witbandkruisbek	Boomleeuwerik	Goudvink
Kanoet	Grote Kruisbek	Veldleeuwerik	Appelvink
Krombekstrandloper	IJsgors		Geelgors
Kemphaan	Sneeuwgorst		
	Ortolaan		

Voormalige broedvogels	
Wintertaling	Hop
Grauwe Kiekendief	Tapuit
Korhoen	Kramsvogel
Zwarte Stern	Klapekster
Kuifleeuwerik	

Escapes	
Manengans*	Hottentottaling*
Chileense Smient*	Roodschoudertaling*
Vlekbekeend*	Kokardezaagbek
Bahamapijlstaart*	Saruskraanvogel*
Muskuseend*	Pauw*
Kaapse Casarca*	Witnekkraanvogel*
Keizergans*	Valkparkiet*
Mexicaanse Roodmus*	Diamantduif*
Kleine Pelikaan*	Chinese Kraanvogel*
Zwartbuikfluiteend*	Zilvertaling*

Ondersoorten	
Toendrabontbekplevier	Noordse Goudvink
Russische Stormmeeuw	Groenlandse Tapuit
Scandinavische Tjiftjaf	Rouwkwikstaart
Siberische Tjiftjaf	Engelse Kwikstaart
Witkopstaartmees	Noordse Kwikstaart
Kortsnavelboomkruiper	Kleine Barmsijs
Noordse Kauw	Grote Barmsijs
Russische Kauw	

* Bij waarnemingen.nl geclassificeerd als exoot

In totaal zijn in de Gemeente Losser 287 soorten vastgesteld (inclusief exoten, maar zonder escapes en ondersoorten). De lijst is door Leo Hassing en Ben Hulsebos samengesteld op basis van literatuuronderzoek, waarnemingenrubrieken en veldkennis vanuit het verleden van Leo Hassing. Wel zijn exoten als Nijlgans, Fazant, enz. meegeteld. De escapes betreffen vogels met een kwekersring of vogels die niet in de Nederlandse Avifauna als exoot worden bestempeld. Op 10 mei vlogen 3 Witwangsterns over de Oelemars en kon de soort aan de lijst niet-broedvogels worden toegevoegd. Een vijftal soorten is inmiddels tot ondersoort verklaard: Rouwkwikstaart, Engelse Kwikstaart, Noordse Kwikstaart, Kleine Barmsijs en Grote Barmsijs.

Leo Hassing en Ben Hulsebos